

II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2015/340 RENDELETE

(2015. február 20.)

a légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyekre és tanúsítványokra vonatkozó formai követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról, a 923/2012/EU bizottsági végrehajtási rendelet módosításáról és a 805/2011/EU bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a polgári repülés területén közös szabályokról és az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség létrehozásáról, valamint a 91/670/EGK tanácsi irányelv, az 1592/2002/EK rendelet és a 2004/36/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. február 20-i 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 8c. cikke (10) bekezdésére és 10. cikke (5) bekezdésére,

mivel:

- (1) A légiforgalmi irányítóknak, valamint a képzésükben, vizsgáztatásukban, ellenőrzésükben, illetve egészségügyi vizsgálatukban és értékelésükben részt vevő személyeknek és szervezeteknek meg kell felelniük a 216/2008/EK rendelet Vb. mellékletében foglalt alapvető követelményeknek. Ezen belül előírás, hogy amennyiben megállapítást nyer, hogy a szóban forgó személyek és szervezetek megfelelnek az alapvető követelményeknek, részükre szakszolgálati engedélyt vagy tanúsítványt kell kiadni.
- (2) Az európai engedély hatékony eszköznek bizonyult a légiforgalmi irányítás biztonságos működtetésében kulcsszerepet játszó légiforgalmi irányítók szakmai alkalmasságának elismerésére és tanúsítására. Az Unió-szerte alkalmazott szakmai alkalmassági norma csökkentette az e téren tapasztalható különbségeket, és ezáltal a léginavigációs szolgáltatók közötti fokozott regionális együttműködés keretében hozzájárult a munkaszervezés hatékonyabbá tételéhez. Az Unióban dolgozó légiforgalmi irányítók közös szakszolgálati engedélyezési rendszerének fenntartása és javítása az európai légiforgalmi irányítási rendszer fontos eleme. E célból most meg kell határozni a légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyekre és tanúsítványokra vonatkozó, a terület legkorszerűbb megoldásait tükröző formai követelményeket és igazgatási eljárásokat.
- (3) A léginavigációs szolgáltatások végzése magasan képzett személyeket és különösen légiforgalmi irányítókat igényel, akik szakmai alkalmasságát az e rendeletben meghatározott részletes követelmények alapján kiadott szakszolgálati engedély igazolja. A szakszolgálati engedélyben feltüntetett jogosításnak jeleznie kell azon légiforgalmi szolgálati tevékenység típusát, amelynek ellátására a légiforgalmi irányító jogosult. A szakszolgálati engedélyben feltüntetett kiterjesztéseknek egyrészről a légiforgalmi irányító szakképesítéseit, másrészről az illetékes hatóságok által kiadott, egy bizonyos szektor, szektorcsoport és/vagy munkahely tekintetében végezhető tevékenység ellátására vonatkozó engedélyt kell tartalmazniuk.
- (4) Az e rendelet alapján felügyeleti és megfelelés-ellenőrző feladatokat ellátó hatóságoknak kellő mértékben függetleneknek kell lenniük a légiforgalmi irányítóktól a szakszolgálati engedélyek kiadásakor vagy a kiterjesztések érvényességének meghosszabbításakor, illetve a szakszolgálati engedélyek, jogosítások, kiterjesztések vagy minősítések felfüggesztésekor vagy visszavonásakor, amennyiben azok kiadásának feltételei már nem teljesülnek.

⁽¹⁾ HL L 79., 2008.3.19., 1. o.

A szóban forgó hatóságoknak a léginavigációs szolgáltatóktól és a képzési szervezetektől is függetleneknek kell lenniük. A hatóságoknak folyamatosan képesnek kell lenniük feladataik hatékony ellátására. Az e rendeletben meghatározott felelősségi körrel felruházott – egy vagy több – illetékes hatóság azonos lehet az 549/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 4. cikkének megfelelően kijelölt vagy létrehozott szervvel vagy szervekkel. Az Európai Repülésbiztonsági Ügynökségnek (a továbbiakban: az Ügynökség) kell eljárnia a tagállamok területén kívül található légiforgalmi irányítói képzési szervezetek tanúsítványainak, valamint – adott esetben – az e szervezetek által foglalkoztatott személyek bizonyítványainak kiadásáért és megújításáért felelős illetékes hatóságként. Ebbéli minőségében a szóban forgó hatóságokkal azonos követelményeknek kell megfelelnie.

- (5) Tekintettel az Európai Unió légi forgalmának sajátosságaira, a léginavigációs szolgáltatók által foglalkoztatott légiforgalmi irányítók tekintetében a szakmai alkalmasságra vonatkozóan közös normákat kell bevezetni és hatékonyan alkalmazni a nyilvánosság számára nyújtott légiforgalmi irányítási és léginavigációs szolgáltatások (ATM/ANS) biztosítása céljából.
- (6) A tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy ezt a rendeletet a 216/2008/EK rendelet 1. cikke (2) bekezdésének c) pontjában szereplő szolgáltatásokat a nyilvánosság számára biztosító katonai állományukra is alkalmazhassák.
- (7) A repülőesemények és balesetek bekövetkezése igen gyakran jelentős részben a nem megfelelő kommunikációra vezethető vissza. Ezért részletes nyelvismereti követelményeket kell meghatározni a légiforgalmi irányítók számára. Ezek a követelmények a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) által elfogadott követelményeken alapulnak és e nemzetközileg elismert normák érvényesítését szolgálják. A munkavállalók szabad mozgásának ösztönzése, és egyúttal a biztonság garantálása érdekében a nyelvi követelmények tekintetében érvényesül a megkülönböztetésmentesség, az átláthatóság és az arányosság elve. A nyelvismereti kiterjesztés érvényességének összhangban kell lennie az e rendeletben meghatározott nyelvismereti szinttel.
- (8) A légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyek megszerzésére és megtartására vonatkozó közös szabályok elengedhetetlenek ahhoz, hogy a tagállamok jobban bízzanak egymás engedélyezési rendszereiben. A biztonság magas szintjének szavatolása érdekében a légiforgalmi irányítói képzésekre, szakképesítésekre és szakmai alkalmasságra vonatkozóan egységes követelményeket kell bevezetni. Mindez a biztonságos és magas színvonalú légiforgalmi irányító szolgáltatások nyújtását is szolgálja, és hozzájárul a szakszolgálati engedélyek elismeréséhez az Európai Unió egészében, elősegítve ezáltal a légiforgalmi irányítók szabad mozgását és rendelkezésre állását.
- (9) A Légi Közlekedés Biztonságáért Felelős Európai Szervezet (Eurocontrol) a kezdő képzésre vonatkozóan megfelelő normákat határozott meg, amelyeket a „Specification for the ATCO Common Core Content Initial Training” (a légiforgalmi irányítók kezdő képzése közös törzsanyagának tartalmára vonatkozó előírás) tartalmazza. A tudományos és technikai fejlődés figyelembevételével, valamint a légiforgalmi irányítók mobilitásának kulcselemét képező kezdő képzés egységes megközelítésének elősegítése érdekében e normákat át kell ültetni az uniós jogszabályokba. A 216/2008/EK rendelet 8c. cikkében meghatározott vonatkozó alapvető követelmények figyelembevételével a munkahelyi képzés és a továbbképzés tekintetében is követelményeket kell meghatározni. Európai képzési követelmények hiányában a tagállamok továbbra is támaszkodhatnak az ICAO által kidolgozott képzési normákra.
- (10) Az Eurocontrol, egy szakértői csoporttal folytatott konzultáció eredményeként követelményeket dolgozott ki a légiforgalmi irányítók egészségügyi minősítéséhez, amelyeket a tagállamok – az ICAO-egyezmény 1. mellékletével együtt – már most is alkalmaznak. A szóban forgó követelményeket, a tagállamokban való egységes alkalmazásuk érdekében most át kell ültetni az uniós jogszabályokba.
- (11) Annak érdekében, hogy a tagállamok az ICAO nemzeti repülésbiztonsági programjának megfelelően, az illetékes hatóságok és a nevükben eljáró szervezetek által működtetett igazgatási és irányítási rendszerek segítségével megfelelő módon, strukturált formában gyakorolhassák felelősségi köreiket és teljesíthessék kötelezettségeiket, e rendeletnek meg kell határoznia az illetékes hatóságok által alkalmazandó követelményeket.
- (12) A képzési szervezetek tanúsítása alapvető szerepet játszik a légiforgalmi irányítói képzés magas színvonalának biztosításában, és ezáltal a biztonságos légiforgalom-irányításban. Éppen ezért meg kell erősíteni a képzési szervezetekre vonatkozó követelményeket. Lehetővé kell tenni a képzések képzési típus szerinti, képzési szolgáltatási csomagként vagy képzési és léginavigációs szolgáltatások csomagjaként való tanúsítását, az egyes szervezetek által kínált képzések sajátosságainak figyelembevételével.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. március 10-i 549/2004/EK rendelete az egységes európai égbolt létrehozására vonatkozó keret megállapításáról (HL L 96., 2004.3.31., 10. o.).

- (13) Indokolt, hogy a szakszolgálati engedély megszerzésével kapcsolatos, az életkorra és az egészségügyi követelményekre vonatkozó általános feltételek a már kiadott szakszolgálati engedélyek tulajdonosait ne érintsék. A szakszolgálati engedélyhez kapcsolódó meglévő jogosultságok fenntartása, valamint az engedélyesek és az illetékes hatóságok számára a zökkenőmentes átmenet biztosítása érdekében a tagállamok által a 2006/23/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽¹⁾ és a 805/2011/EU bizottsági rendelettel ⁽²⁾ összhangban kiadott szakszolgálati engedélyeket és orvosi minősítéseket e rendelettel összhangban kiadottnak kell tekinteni.
- (14) A következtetesség érdekében a „pszichoaktív anyag” fogalmának a 923/2012/EU bizottsági végrehajtási rendeletben ⁽³⁾ szereplő meghatározását módosítani kell.
- (15) Noha ez a rendelet korábbi vívmányokra és uniós szabályozási követelményekre támaszkodik, az egyértelműség érdekében a 805/2011/EU rendeletet hatályon kívül kell helyezni.
- (16) A 216/2008/EK rendelet 17. cikke (2) bekezdésének b) pontjával és 19. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Bizottságot az e rendeletben szereplő intézkedések kidolgozása során az Ügynökség segítette.
- (17) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a 216/2008/EK rendelet 65. cikkével létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy és alkalmazási kör

- (1) Ez a rendelet részletes szabályokat állapít meg az alábbiakra vonatkozóan:
- a) a légiforgalmi irányítók és gyakornok légiforgalmi irányítók szakszolgálati engedélyei, kapcsolódó jogosításai és kiterjesztései kiadásának, felfüggesztésének és visszavonásának feltételei, valamint az ilyen engedélyekkel, jogosításokkal és kiterjesztésekkel rendelkezők jogosultságai és kötelezettségei;
 - b) a légiforgalmi irányítók és a gyakornok légiforgalmi irányítók orvosi minősítései kiadásának, korlátozásának, felfüggesztésének és visszavonásának feltételei, valamint az ilyen orvosi minősítésekkel rendelkezők jogosultságai és kötelezettségei;
 - c) a légiforgalmi irányítókval és a gyakornok légiforgalmi irányítókval foglalkozó repülőorvos-szakértők és repülőorvosi központok tanúsítása;
 - d) légiforgalmi irányítói képzési szervezetek tanúsítása;
 - e) az ilyen szakszolgálati engedélyek, jogosítások, kiterjesztések és orvosi minősítések érvényesítésének, újraérvényesítésének, megújításának és felhasználásának feltételei.
- (2) Ezt a rendeletet a következőkre kell alkalmazni:
- a) a 216/2008/EK rendelet hatálya alá tartozó funkciókat ellátó gyakornok légiforgalmi irányítók és légiforgalmi irányítók;
 - b) a jelentkezők szakszolgálati engedélyezésében, képzésében, vizsgáztatásában, ellenőrzésében és egészségügyi vizsgálatában, illetve minősítésében e rendelettel összhangban részt vevő személyeknek és szervezeteknek a 6. cikkben említett illetékes hatóság által kiadott, az I., III. és IV. melléklet rendelkezései szerinti képzettséggel és engedéllyel kell rendelkezniük.

2. cikk

A követelményeknek és eljárásoknak való megfelelés

- (1) Az 1. cikk (2) bekezdésének a) és b) pontjában említett légiforgalmi irányítókval és gyakornok légiforgalmi irányítókval, valamint a jelentkezők szakszolgálati engedélyezésében, képzésében, vizsgáztatásában, ellenőrzésében és egészségügyi vizsgálatában, illetve értékelésében részt vevő személyeknek és szervezeteknek a 6. cikkben említett illetékes hatóság által kiadott, az I., III. és IV. melléklet rendelkezései szerinti képzettséggel és engedéllyel kell rendelkezniük.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. április 5-i 2006/23/EK irányelve a közösségi légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyről (HL L 114., 2006.4.27., 22. o.).

⁽²⁾ A Bizottság 2011. augusztus 10-i 805/2011/EU rendelete a légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyekre és egyes tanúsításokra vonatkozó részletes szabályokról a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról (HL L 206., 2011.8.11., 21. o.).

⁽³⁾ A Bizottság 2012. szeptember 26-i 923/2012/EU végrehajtási rendelete a közös repülési szabályok és a léginavigációs szolgáltatásokra és eljárásokra vonatkozó működési rendelkezések meghatározásáról, valamint az 1035/2011/EU végrehajtási rendelet és az 1265/2007/EK, az 1794/2006/EK, a 730/2006/EK, az 1033/2006/EK és a 255/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 281., 2012.10.13., 1. o.).

(2) Az 1. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett szervezeteknek az e rendelet I., II., III. és IV. mellékletében meghatározott formai követelményeknek és igazgatási eljárásoknak megfelelő képzettséggel, és az ahhoz kapcsolódó, a 6. cikkben említett illetékes hatóság által kiadott tanúsítvánnyal kell rendelkezniük.

(3) Az 1. cikk (2) bekezdésének a) és b) pontjában említett személyek orvosi minősítésének meg kell felelnie az e rendelet III. és IV. mellékletében meghatározott formai követelményeknek és igazgatási eljárásoknak.

(4) A Szerződés hatálya alá tartozó terület légterében légiforgalmi szolgáltatást nyújtó, és tevékenységeit elsődlegesen a Szerződés rendelkezéseinek hatálya alá tartozó területen kívül végző, illetve adott esetben e területen kívüli székhellyel rendelkező léginavigációs szolgáltatók által alkalmazott légiforgalmi irányítókat úgy kell tekinteni, hogy az (1) bekezdéssel összhangban kiállított szakszolgálati engedéllyel rendelkeznek, feltéve, hogy:

- a) egy harmadik ország által a Chicagói Egyezmény 1. melléklete szerint kiállított légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedéllyel rendelkeznek;
- b) valamint a 6. cikkben említett illetékes hatóság felé bizonyították, hogy részt vettek képzésen és sikeresen teljesítették az I. mellékletben szereplő, az ATCO rész D. alrészének 1–4. szakaszában előírtakkal egyenértékű vizsgákat és értékeléseket.

Az első albekezdésben említett légiforgalmi irányítók feladatai és funkciói nem terjedhetnek túl a harmadik ország által kiállított engedélyben biztosított jogosultságokon.

(5) A tagállamok területén kívül elhelyezkedő képzési szervezetek által alkalmazott gyakorlati oktatókat és értékelőket úgy kell tekinteni, hogy az (1) bekezdéssel összhangban lévő képzettséggel rendelkeznek, feltéve, hogy:

- a) egy harmadik ország által a Chicagói Egyezmény 1. melléklete szerint kiadott légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedéllyel, és az általuk oktatni vagy értékelni engedélyezettnek megfelelő jogosítással és – adott esetben – jogosításkiterjesztéssel rendelkeznek;
- b) valamint a 6. cikkben említett illetékes hatóság felé bizonyították, hogy részt vettek képzésen és sikeresen teljesítették az I. mellékletben szereplő, az ATCO rész D. alrészének 5. szakaszában előírtakkal egyenértékű vizsgákat és értékeléseket.

Az első albekezdésben említett jogosultságokat a harmadik ország által kiadott bizonyítványon fel kell tüntetni, és azokat a tagállamok területén kívül elhelyezkedő képzési szervezeteknek nyújtott oktatásra és értékelésre kell korlátozni.

3. cikk

Légiforgalmi irányítói szolgáltatások nyújtása

(1) Légiforgalmi irányítói szolgálati tevékenységet kizárólag az e rendelet szerinti képzettséggel és szakszolgálati engedéllyel rendelkező légiforgalmi irányítók láthatnak el.

(2) A 216/2008/EK rendelet 1. cikke (3) bekezdésére is figyelemmel, a tagállamok lehetőség szerint gondoskodnak arról, hogy a katonai állomány által a nyilvánosság számára biztosított vagy hozzáférhetővé tett, a szóban forgó rendelet 1. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett szolgáltatások legalább a szóban forgó rendelet Vb. mellékletében foglalt alapvető követelmények szerinti biztonsági szinten valósuljanak meg.

(3) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy ezt a rendeletet a nyilvánosság számára szolgáltatásokat biztosító katonai állományukra is alkalmazzák.

4. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „rendellenes helyzet”: nem rendszeresen és nem általánosan előforduló olyan körülmények, ideértve a korlátozott üzemmód által meghatározott helyzeteket is, amelyek kezelésére a légiforgalmi irányító nem rendelkezik automatikus készségekkel;
2. „elfogadható megfelelési módozatok (AMC)”: az Ügynökség által elfogadott, nem kötelező érvényű előírások, amelyekkel bizonyítható a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak való megfelelés;

3. „légiforgalmi irányító szolgálat (ATC)”: a következő feladatokat ellátó szolgálat:
 - a) összeütközések megelőzése:
 - légi járművek között, és
 - a munkaterületen a légi jármű és akadályok között; valamint
 - b) a légi forgalom gyors és rendezett áramlásának elősegítése és fenntartása;
4. „légiforgalmi irányítóegység (ATC egység)”: gyűjtőfogalom, mely jelenthet körzeti irányítóközpontot, bevezető irányítóegységet vagy repülőtéri irányítótornyot;
5. „alternatív megfelelési módozatok”: a meglévő elfogadható megfelelési módozatokra alternatívát kínáló megfelelési módozatok, vagy a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet azon végrehajtási szabályainak való megfelelésre szolgáló új megfelelési módozatok, amelyekhez nem kapcsolódik az Ügynökség által jóváhagyott elfogadható megfelelési módozat;
6. „értékelés”: a gyakorlati készségek szakszolgálati engedély, jogosítás és/vagy kiterjesztés(ek) kiadása, újraérvényesítése és/vagy megújítása céljából végzett kiértékelése, amelynek részeként értékelik az értékelt személy viselkedését, az ismeretek gyakorlati alkalmazását és azok megértését;
7. „értékelői kiterjesztés”: a szakszolgálati engedélybe bejegyzett és annak részét képező engedély, amely feltünteti, hogy az engedélyes a szakismerete alapján értékelheti gyakornok légiforgalmi irányítók és légiforgalmi irányítók gyakorlati készségeit;
8. „kritikus esemény-stressz”: váratlan eseményt, balesetet, repülő eseményt vagy súlyos repülő eseményt követően szokatlan és/vagy szélsőséges érzelmi, fizikai és/vagy viselkedési reakciók megjelenése az egyénnél;
9. „vészhelyzet”: azonnali intézkedéseket igénylő komoly és veszélyes helyzet;
10. „vizsgáztatás”: hivatalos keretek között megtartott tudásfelmérés, amelynek során egy személy ismereteit és hozzáértését értékeli;
11. „útmutató dokumentum (GM)”: az Ügynökség által kidolgozott nem kötelező érvényű dokumentum, amely segít egy követelmény vagy előírás jelentésének szemléltetésében, és támpontot nyújt a 216/2008/EK rendelet, annak végrehajtási szabályai és az elfogadható megfelelési módozatok értelmezéséhez;
12. „ICAO helységazonosító kód”: az ICAO DOC 7910 számú kézikönyvének legfrissebb aktualizált verziójában előírt szabályokkal összhangban létrehozott, egy meghatározott rögzített légiforgalmi állomás helyszínéhez rendelt négybetűs kód;
13. „nyelvismereti kiterjesztés”: a szakszolgálati engedélybe bejegyzett és annak részét képező engedély, mely feltünteti az engedélyes nyelvismeretét;
14. „szakszolgálati engedély”: e rendelettel összhangban kiadott és kiterjesztéseket tartalmazó dokumentum, amely jogszerű birtokosát feljogosítja a dokumentumban foglalt jogosítások és kiterjesztések által biztosított jogosultságok gyakorlására;
15. „munkahelyi gyakorlati képzés”: a munkahelyi képzés azon szakasza, amelynek során a korábban megszerzett, munkakörrel kapcsolatos rutinokat és készségeket egy képesített munkahelyi gyakorlati oktató felügyelete mellett, éles forgalmi helyzetben alkalmazzák a gyakorlatban;
16. „munkahelyi gyakorlati oktatói (OJTI) kiterjesztés”: a szakszolgálati engedélybe bejegyzett és annak részét képező engedély, mely feljogosítja az engedélyest munkahelyi gyakorlati képzés és repülésszimulációs oktatóeszközökkel folytatott képzés nyújtására;
17. „részfeladat-oktatóeszköz (PTT)”: olyan repülésszimulációs oktatóeszköz, amellyel egyes konkrét operatív feladatokhoz kapcsolódó képzés nyújtható anélkül, hogy a képzésben részt vevőnek a teljes körű operatív környezettel általában együtt járó összes feladatot gyakorolnia kellene;
18. „teljesítménycél”: a képzésben részesülő személytől elvárt teljesítmény, a teljesítésre vonatkozó körülmények és a képzésben részesülő személy által teljesítendő szint világos és egyértelmű megállapítása;

19. „ideiglenes alkalmatlanság”: olyan ideiglenes állapot, amelyben a szakszolgálati engedélyes érvényes jogosításai, kiterjesztései és orvosi minősítése ellenére átmenetileg elveszíti a szakszolgálati engedélyéből adódó jogosultságok gyakorlásának képességét;
20. „pszichoaktív anyagok”: az alkohol, az opioidok, a kannabinoidok, a nyugtatók és az altatók, a kokain, valamint az egyéb pszichostimulánsok, hallucinogének és illékony oldószerek, kivéve a kávé és a dohányt;
21. „jogosításkiterjesztés”: a szakszolgálati engedélybe bejegyzett és annak részét képező engedély, mely megállapítja a jogosításhoz kapcsolódó egyedi feltételeket, jogosultságokat vagy korlátozásokat;
22. „megújítás”: jogosítás, kiterjesztés vagy minősítés érvényességének lejártát követően végrehajtott olyan hatósági adminisztratív intézkedés, amely révén meghatározott követelmények teljesítése esetén, meghatározott időtartamra megújításra kerülnek a jogosítással, kiterjesztéssel vagy minősítéssel járó jogosultságok;
23. „meghosszabbítás”: jogosítás, kiterjesztés vagy minősítés érvényességi időtartamán belül végrehajtott hatósági adminisztratív intézkedés, amely lehetővé teszi az engedélyes számára, hogy meghatározott követelmények teljesítését követően, meghatározott időtartamon át tovább gyakorolhassa a jogosítással, kiterjesztéssel vagy minősítéssel járó jogosultságokat;
24. „szektor”: valamely irányítói körzet egy része és/vagy valamely repüléstájékoztató vagy magaslégtéri körzet egy része;
25. „szimulátor”: repülésszimulációs oktatóeszköz, amely a valós operatív környezet fontos jellemzőivel bír, és reprodukálja azokat az operatív feltételeket, amelyek mellett a képzésben részesülő személy közvetlenül tud valós idejű feladatokat gyakorolni;
26. „repülésszimulációs oktatóeszköz”: minden olyan eszköz, amelyet operatív körülmények szimulálására használnak, ideértve a szimulátorokat és a részfeladat-szimulátorokat;
27. „szimulátoroktatói (STDI) kiterjesztés”: a szakszolgálati engedélybe bejegyzett és annak részét képező engedély, amely feljogosítja az engedélyest repülésszimulációs oktatóeszközökkel folytatott képzés nyújtására;
28. „tanfolyam”: strukturált keretek között megvalósított, meghatározott időtartamon belül megtartott elméleti és/vagy gyakorlati képzés;
29. „képzési szervezet”: olyan szervezet, amely részére az illetékes hatóság képzési tanúsítványt adott ki egy vagy több képzéstípusra vonatkozóan;
30. „munkahelyi kiterjesztés”: a szakszolgálati engedélybe bejegyzett és annak részét képező engedély, amely feltünteti az ICAO helységazonosító kódot, valamint azt a szektort, szektorcsoportot és/vagy munkahelyeket, amelyekben az engedélyes munkavégzésre jogosult;
31. „érvényesítés”: az a folyamat, amelynek során egy jogosításhoz vagy jogosításkiterjesztéshez kapcsolódó munkahelyi kiterjesztési tanfolyam sikeres elvégzése révén az engedélyes elkezdheti az adott jogosítással vagy jogosításkiterjesztéssel járó jogosultságok gyakorlását.

5. cikk

Illetékes hatóság

- (1) A tagállamok egy vagy több illetékes hatóságot jelölnek ki vagy hoznak létre, amelyet felruháznak az e rendelet hatálya alá tartozó személyek és szervezetek tanúsításával és felügyeletével kapcsolatos feladatkörökkel.
- (2) Egy funkcionális légtérblokkon belül, illetve határon átnyúló szolgáltatás esetében az érintett tagállamok közötti egyeztetés útján kell kijelölni az illetékes hatóság(ka)t.
- (3) Amennyiben egy tagállam egynél több illetékes hatóságot jelöl ki vagy hoz létre, a hatásköröket és – szükség esetén – a földrajzi területet illetően egyértelműen meg kell határozni az egyes illetékes hatóságok felelősségi körét. Az e rendelet hatálya alá tartozó összes szervezet és személy hatékony felügyelete érdekében a szóban forgó hatóságok tevékenységeit – saját hatáskörükön belül – össze kell hangolni.
- (4) Az illetékes hatóságnak vagy hatóságoknak függetlennek kell lenniük a léginavigációs szolgáltatóktól és a képzési szervezetektől. A függetlenség egyrészről az illetékes hatóságok, másrészről a léginavigációs szolgáltatók és a képzési szervezetek legalább funkcionális szinten megvalósított megfelelő szétválasztása révén biztosítható. Az illetékes hatóságok kötelesek hatásköreiket pártatlan és átlátható módon gyakorolni.

Az első albekezdés az Ügynökségre is alkalmazandó azokban az esetekben, amikor a 6. cikk (2) bekezdésének b) pontja és (3) bekezdése a) pontjának ii. alpontja szerint illetékes hatóságként jár el.

(5) A tagállamok meggyőződnek arról, hogy az illetékes hatóságok rendelkeznek a tanúsítványuk és a felügyeleti programjuk hatálya alá tartozó tanúsítási és felügyeleti tevékenységek lefolytatásához szükséges képességekkel, és ezen belül a II. mellékletben (ATCO.AR. rész) előírt követelmények teljesítéséhez szükséges erőforrásokkal. A tagállamok ennek során kiemelten figyelembe veszik az illetékes hatóságok által a képességeik igazolása céljából a II. melléklet ATCO.AR.A.005 a) pontjával összhangban készített értékeléseket.

(6) A tagállamok meggyőződnek arról, hogy az illetékes hatóságoknál foglalkoztatott azon személyek esetében, akik e rendelet szerinti felügyeleti és tanúsítási tevékenységet végeznek, nem áll fenn – különösen rokoni kapcsolat vagy pénzügyi érdekelttség okán – közvetlen vagy közvetett összeférhetetlenség.

(7) A tagállamok által a 805/2011/EU bizottsági rendelet alkalmazásában kijelölt vagy létrehozott egy vagy több illetékes hatóságot úgy kell tekinteni, hogy e rendelet alkalmazásában is illetékes hatóság marad, kivéve, ha az érintett tagállam másképp határoz. Ez utóbbi esetben a tagállamok értesítik az Ügynökséget az e rendelet alkalmazásában kijelölt vagy létrehozott egy vagy több illetékes hatóság nevről és címéről, valamint ezek mindenkori változásairól.

6. cikk

Illetékes hatóság az I., III. és IV. melléklet alkalmazásában

(1) Az I. melléklet alkalmazásában az illetékes hatóság a tagállam által kijelölt vagy létrehozott azon egy vagy több hatóság, amelyhez a szakszolgálati engedély kiadása iránti kérelmeket benyújtják.

(2) A III. melléklet alkalmazásában és a léginavigációs szolgáltatókra vonatkozóan az I. mellékletben szereplő követelmények felügyelete tekintetében az illetékes hatóság:

- a) az azon tagállam által a felügyeleti feladatok ellátásában illetékes hatóságnak kijelölt vagy létrehozott hatóság, amelyikben a kérelmező elsődlegesen tevékenységeit végzi, illetve amelyikben adott esetben székhelye található, kivéve, ha a tagállamok vagy az illetékes hatóságok közötti két- vagy többoldalú megállapodás másként rendelkezik;
- b) az Ügynökség, amennyiben a kérelmező tevékenységeit elsődlegesen a tagállamok területén kívül végzi, illetve adott esetben székhelye a tagállamok területén kívül található.

(3) A IV. melléklet alkalmazásában az illetékes hatóság:

a) a repülőorvosi központok esetében:

- i. a repülőorvosi központ fő működési helyeként szolgáló tagállam által kijelölt hatóság;
- ii. az Ügynökség, ha a repülőorvosi központ székhelye harmadik országban van;

b) a repülőorvos-szakértők esetében:

- i. a repülőorvos-szakértő fő működési helyeként szolgáló tagállam által kijelölt hatóság;
- ii. ha a repülőorvos szakértő fő működési helye harmadik országban van, az azon tagállam által kijelölt hatóság, amelyhez a repülőorvos-szakértő a repülőorvos-szakértői tanúsítvány kiadására vonatkozó kérelmet benyújtja.

7. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) A 2006/23/EK irányelv rendelkezésein alapuló nemzeti jogszabályok vonatkozó rendelkezéseivel összhangban kiadott szakszolgálati engedélyeket, jogosításokat és kiterjesztéseket, valamint a 805/2011/EU rendelettel összhangban kiadott szakszolgálati engedélyeket, jogosításokat és kiterjesztéseket úgy kell tekinteni, hogy azokat e rendeletnek megfelelően adták ki.

(2) A 805/2011/EU rendelet 31. cikkének (1) bekezdésén alapuló nemzeti jogszabályok szerint „óceáni irányítás” (OCN) jogosításkiterjesztéssel kiadott „körzeti irányítás eljárás” (ACP) jogosításokat úgy kell tekinteni, hogy azokat e rendeletnek megfelelően adták ki.

(3) A 2006/23/EK irányelven alapuló nemzeti jogszabályok vonatkozó rendelkezéseivel, illetve a 805/2011/EU rendelet rendelkezéseivel összhangban kiadott orvosi minősítéseket, képzési szervezeti, repülőorvos-szakértői és repülőorvos-központi tanúsítványokat, valamint munkahelyi szaktudás-értékelő rendszerek és képzési tervek jóváhagyásait úgy kell tekinteni, hogy azokat e rendeletnek megfelelően adták ki.

8. cikk

Szakszolgálati engedélyek cseréje, valamint jogosultságok, tanfolyamok és munkahelyi szaktudás-értékelő rendszerek átalakítása

(1) A tagállamok a 7. cikk (1) bekezdésében említett szakszolgálati engedélyeket legkésőbb 2015. december 31-ig vagy – ha a tagállam él a 11. cikk (2) bekezdése szerinti eltéréssel – 2016. december 31-ig lecserélik az e rendelet II. mellékletének 1. függelékében megadott formátumnak megfelelő szakszolgálati engedélyekre.

(2) A tagállamok a 7. cikk (3) bekezdésében említett légiforgalmi irányítói képzési szervezeti tanúsítványokat legkésőbb 2015. december 31-ig vagy – ha a tagállam él a 11. cikk (2) bekezdése szerinti eltéréssel – 2016. december 31-ig lecserélik az e rendelet II. mellékletének 2. függelékében megadott formátumnak megfelelő tanúsítványokra.

(3) A tagállamok a repülőorvos-szakértők és a repülőorvos központok 7. cikk (3) bekezdésében említett tanúsítványait legkésőbb 2015. december 31-ig vagy – ha a tagállam él a 11. cikk (2) bekezdése szerinti eltéréssel – 2016. december 31-ig lecserélik az e rendelet II. mellékletének 3. és 4. függelékében megadott formátumnak megfelelő tanúsítványokra.

(4) A kezdő képzésben tevékenykedő vizsgáztatók és értékelők 805/2011/EU bizottsági rendelet 20. cikke szerinti jogosultságait és az illetékes hatóság által a 805/2011/EU bizottsági rendelet 24. cikke szerint jóváhagyott, a munkahelyi képzésben és továbbképzésben tevékenykedő vizsgáztatók és szaktudás-értékelők jogosultságait az illetékes hatóságok adott esetben legkésőbb 2015. december 31-ig vagy – ha a tagállam él a 11. cikk (2) bekezdése szerinti eltéréssel – 2016. december 31-ig átalakítják az e rendelet szerinti értékelői kiterjesztéshez tartozó jogosultságokká.

(5) A szimulátorra vagy repülésszimulációs oktatóeszközhöz vonatkozó nemzeti szintű oktatói jogosultságokat az illetékes hatóságok adott esetben legkésőbb 2015. december 31-ig vagy – ha a tagállam él a 11. cikk (2) bekezdése szerinti eltéréssel – 2016. december 31-ig repülésszimulációs oktatóeszközhöz vonatkozó, az e rendelet szerinti szimulátoroktatói kiterjesztési jogosultságokká alakíthatják át.

(6) A léginavigációs szolgáltatók legkésőbb 2015. december 31-ig vagy – ha a tagállam él a 11. cikk (2) bekezdése szerinti eltéréssel – 2016. december 31-ig átalakítják munkahelyi szaktudás-értékelő rendszerüket, hogy az megfeleljen e rendelet követelményeinek.

(7) A légiforgalmi irányítói képzési szervezetek legkésőbb 2015. december 31-ig vagy – ha a tagállam él a 11. cikk (2) bekezdése szerinti eltéréssel – 2016. december 31-ig átalakítják képzési terveiket, hogy azok megfeleljenek e rendelet követelményeinek.

(8) Az e rendelet alkalmazása előtt megkezdett, a 805/2011/EU rendeletnek megfelelő tanfolyamok elvégzéséről szóló képzési igazolásokat a megfelelő szakszolgálati engedélyek, jogosítások és kiterjesztések e rendelet szerinti kiadásához el kell fogadni, amennyiben az adott képzésre és az értékelésre legkésőbb 2016. június 30-án vagy – ha a tagállam él a 11. cikk (2) bekezdése szerinti eltéréssel – 2017. június 30-án kerül sor.

9. cikk

A 923/2012/EU bizottsági végrehajtási rendelet módosítása

A 923/2012/EU bizottsági végrehajtási rendelet 2. cikkének 104. pontja helyébe a következő szöveg lép:

„104. »pszichoaktív anyagok«: az alkohol, az opioidok, a kannabinoidok, a nyugtatók és az altatók, a kokain, valamint az egyéb pszichostimulánsok, hallucinogének és illékony oldószerek, kivéve a kávé és a dohányt;”.

10. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 805/2011/EU bizottsági rendelet hatályát veszti.

11. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

(1) Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2015. június 30-tól kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve a tagállamok úgy határozhatnak, hogy az I–IV. melléklet rendelkezéseit vagy azok egy részét 2016. december 31. előtt nem alkalmazzák.

Amennyiben egy tagállam él ezzel a lehetőséggel, erről legkésőbb 2015. július 1-jéig értesíti az Ügynökséget. Az értesítésben ismertetni kell az eltérés(ek) hatályát, valamint a tervezett intézkedésekről és ütemezésükről szóló végrehajtási programot. Ilyen esetekben a 805/2011/EU bizottsági rendelet vonatkozó rendelkezéseit továbbra is alkalmazni kell.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2015. február 20-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Jean-Claude JUNKER

TARTALOMJEGYZÉK

I. MELLÉKLET – ATCO RÉSZ – A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓK SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEZÉSÉRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK	18
A. ALRÉSZ – ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK	18
ATCO.A.001 Alkalmazási kör	18
ATCO.A.005 Szakszolgálati engedélyek, jogosítások és kiterjesztések kiadásának kérelmezése	18
ATCO.A.010 Szakszolgálati engedélyek cseréje	18
ATCO.A.015 A szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok gyakorlása és az ideiglenes alkalmatlanság	18
ATCO.A.020 Szakszolgálati engedélyek, jogosítások és kiterjesztések visszavonása és felfüggesztése	19
B. ALRÉSZ – SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEK, JOGOSÍTÁSOK ÉS KITERJESZTÉSEK	19
ATCO.B.001 Gyakornok légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély	19
ATCO.B.005 Légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély	19
ATCO.B.010 Légiforgalmi irányítói jogosítások	20
ATCO.B.015 Jogosításkiterjesztések	20
ATCO.B.020 Munkahelyi kiterjesztések	21
ATCO.B.025 Munkahelyi szaktudás-értékelő rendszer	22
ATCO.B.030 Nyelvismereti kiterjesztés	23
ATCO.B.035 A nyelvismereti kiterjesztés érvényessége	23
ATCO.B.040 A nyelvismeret értékelése	24
ATCO.B.045 Nyelvi képzés	24
C. ALRÉSZ – OKTATÓKRA ÉS ÉRTÉKELŐKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK	24
1. SZAKASZ – OKTATÓK	24
ATCO.C.001 Elméleti oktatók	24
ATCO.C.005 Gyakorlati oktatók	25
ATCO.C.010 A munkahelyi gyakorlati oktató (OJTI) jogosultságai	25
ATCO.C.015 A munkahelyi gyakorlati oktatói kiterjesztés kérelmezése	25
ATCO.C.020 A munkahelyi gyakorlati oktatói kiterjesztés érvényessége	25
ATCO.C.025 Ideiglenes munkahelyi gyakorlati oktatói felhatalmazás	25
ATCO.C.030 A szimulátoroktató (STDI) jogosultságai	26
ATCO.C.035 A szimulátoroktatói kiterjesztés kérelmezése	26
ATCO.C.040 A szimulátoroktatói kiterjesztés érvényessége	26
2. SZAKASZ – ÉRTÉKELŐK	27
ATCO.C.045 Az értékelő jogosultságai	27

ATCO.C.050 Összeférhetetlenség	27
ATCO.C.055 Az értékelői kiterjesztés kérelmezése	27
ATCO.C.060 Az értékelői kiterjesztés érvényessége	28
ATCO.C.065 Ideiglenes értékelői felhatalmazás	28
D. ALRÉS – LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI KÉPZÉS	28
1. SZAKASZ – ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK	28
ATCO.D.001 A légiforgalmi irányítók képzésének céljai	28
ATCO.D.005 A légiforgalmi irányítók képzésének típusai	28
2. SZAKASZ – A KEZDŐ KÉPZÉSRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK	29
ATCO.D.010 A kezdő képzés felépítése	29
ATCO.D.015 A kezdő képzés tanfolyami terve	30
ATCO.D.020 Alapképzés és jogosító képzés tanfolyamai	30
ATCO.D.025 Az alapképzéshez kapcsolódó vizsgák és értékelés	31
ATCO.D.030 Az alapképzésre vonatkozó teljesítménycélok	31
ATCO.D.035 A jogosító képzéshez kapcsolódó vizsgák és értékelés	31
ATCO.D.040 A jogosító képzésre vonatkozó teljesítménycélok	32
3. SZAKASZ – A MUNKAHELYI KÉPZÉSRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK	32
ATCO.D.045 A munkahelyi képzés felépítése	32
ATCO.D.050 A munkahelyi képzés előfeltételei	33
ATCO.D.055 A munkahelyi képzési terv	33
ATCO.D.060 Munkahelyi kiterjesztési tanfolyam	34
ATCO.D.065 Számadás az elméleti tudásról és ismeretekről	34
ATCO.D.070 Munkahelyi kiterjesztési tanfolyamok során végzett értékelések	34
4. SZAKASZ – A TOVÁBBKÉPZÉSRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK	34
ATCO.D.075 Továbbképzés	34
ATCO.D.080 Szinten tartó képzés	34
ATCO.D.085 Átképzés	35
5. SZAKASZ – OKTATÓK ÉS ÉRTÉKELŐK KÉPZÉSE	35
ATCO.D.090 Gyakorlati oktatók képzése	35
ATCO.D.095 Az értékelők képzése	35
Az I. melléklet 1. FÜGGELÉKE – NYELVISMERETI ÉRTÉKELŐ TÁBLÁZAT: A NYELVISMERETTEL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK	36
Az I. melléklet 2. FÜGGELÉKE – ALAPKÉPZÉS	39
1. tantárgy: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE	39
2. tantárgy: LÉGI JOG	39
3. tantárgy: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK	40

4. tantárgy: METEOROLÓGIA	41
5. tantárgy: NAVIGÁCIÓ	42
6. tantárgy: LÉGI JÁRMŰVEK	43
7. tantárgy: EMBERI TÉNYEZŐK	44
8. tantárgy: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK	45
9. tantárgy: MUNKAHELYI KÖRNYEZET	46
Az I. melléklet 3. FÜGGELÉKE – „REPÜLŐTÉRI IRÁNYÍTÁS LÁTÁSSAL” (ADV) JOGOSÍTÁS	47
1. tantárgy: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE	47
2. tantárgy: LÉGI JOG	47
3. tantárgy: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK	48
4. tantárgy: METEOROLÓGIA	49
5. tantárgy: NAVIGÁCIÓ	49
6. tantárgy: LÉGI JÁRMŰVEK	49
7. tantárgy: EMBERI TÉNYEZŐK	50
8. tantárgy: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK	51
9. tantárgy: MUNKAHELYI KÖRNYEZET	51
10. tantárgy: RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK	51
11. tantárgy: REPÜLŐTEREK	52
Az I. melléklet 4. FÜGGELÉKE – „REPÜLŐTÉRI TORONYIRÁNYÍTÁS MŰSZERREL” (ADI [TWR]) JOGOSÍTÁS	53
1. tantárgy: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE	53
2. tantárgy: LÉGI JOG	53
3. tantárgy: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK	54
4. tantárgy: METEOROLÓGIA	55
5. tantárgy: NAVIGÁCIÓ	55
6. tantárgy: LÉGI JÁRMŰVEK	56
7. tantárgy: EMBERI TÉNYEZŐK	56
8. tantárgy: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK	57
9. tantárgy: MUNKAHELYI KÖRNYEZET	57
10. tantárgy: RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK	58
11. tantárgy: REPÜLŐTEREK	58
Az I. melléklet 5. FÜGGELÉKE – „BEVEZETŐ IRÁNYÍTÁS ELJÁRÁS” JOGOSÍTÁS (APP)	59
1. tantárgy: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE	59
2. tantárgy: LÉGI JOG	59
3. tantárgy: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK	60
4. tantárgy: METEOROLÓGIA	61
5. tantárgy: NAVIGÁCIÓ	61

6. tantárgy: LÉGI JÁRMŰVEK	61
7. tantárgy: EMBERI TÉNYEZŐK	62
8. tantárgy: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK	63
9. tantárgy: MUNKAHELYI KÖRNYEZET	63
10. tantárgy: RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK	63
11. tantárgy: REPÜLŐTEREK	64
Az I. melléklet 6. FÜGGELÉKE – „KÖRZETI IRÁNYÍTÁS ELJÁRÁS” JOGOSÍTÁS (ACP)	65
1. tantárgy: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE	65
2. tantárgy: LÉGI JOG	65
3. tantárgy: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK	66
4. tantárgy: METEOROLÓGIA	67
5. tantárgy: NAVIGÁCIÓ	67
6. tantárgy: LÉGI JÁRMŰVEK	67
7. tantárgy: EMBERI TÉNYEZŐK	68
8. tantárgy: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK	68
9. tantárgy: MUNKAHELYI KÖRNYEZET	69
10. tantárgy: RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK	69
Az I. melléklet 7. FÜGGELÉKE – „BEVEZETŐ IRÁNYÍTÁS LÉGTÉRELLENŐRZŐ BERENDEZÉSSSEL” JOGOSÍTÁS (APS)	70
1. tantárgy: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE	70
2. tantárgy: LÉGI JOG	70
3. tantárgy: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK	71
4. tantárgy: METEOROLÓGIA	72
5. tantárgy: NAVIGÁCIÓ	72
6. tantárgy: LÉGI JÁRMŰVEK	73
7. tantárgy: EMBERI TÉNYEZŐK	73
8. tantárgy: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK	74
9. tantárgy: MUNKAHELYI KÖRNYEZET	74
10. tantárgy: RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK	75
11. tantárgy: REPÜLŐTEREK	75
Az I. melléklet 8. FÜGGELÉKE – „KÖRZETI IRÁNYÍTÁS LÉGTÉRELLENŐRZŐ BERENDEZÉSSSEL” JOGOSÍTÁS (ACS)	76
1. tantárgy: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE	76
2. tantárgy: LÉGI JOG	76
3. tantárgy: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK	77
4. tantárgy: METEOROLÓGIA	78
5. tantárgy: NAVIGÁCIÓ	78

6. tantárgy: LÉGI JÁRMŰVEK	79
7. tantárgy: EMBERI TÉNYEZŐK	79
8. tantárgy: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK	80
9. tantárgy: MUNKAHELYI KÖRNYEZET	80
10. tantárgy: RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK	81
II. MELLÉKLET – ATCO.AR RÉSZ – AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK	82
A. ALRÉSZ – ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK	82
ATCO.AR.A.001 Alkalmazási kör	82
ATCO.AR.A.005 Személyzet	82
ATCO.AR.A.010 Az illetékes hatóság feladatai	82
ATCO.AR.A.015 Megfelelési módok	83
ATCO.AR.A.020 Az Ügynökség tájékoztatása	83
ATCO.AR.A.025 Haladéktalan reagálás a repülésbiztonsági problémákra	84
B. ALRÉSZ – IRÁNYÍTÁS	84
ATCO.AR.B.001 Irányítási rendszer	84
ATCO.AR.B.005 Minősített szervezetekre ruházott feladatok	85
ATCO.AR.B.010 Változások az irányítási rendszerben	85
ATCO.AR.B.015 Nyilvántartás	85
C. ALRÉSZ – FELÜGYELET ÉS VÉGREHAJTÁS	86
ATCO.AR.C.001 Felügyelet	86
ATCO.AR.C.005 Felügyeleti program	86
ATCO.AR.C.010 Megállapítások és végrehajtási intézkedések a személyzet részére	87
D. ALRÉSZ – SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEK, JOGOSÍTÁSOK ÉS KITERJESZTÉSEK KIADÁSA, MEGHOSSZABBÍTÁSA, MEGÚJÍTÁSA, FELFÜGGESZTÉSE ÉS VISSZAVONÁSA	87
ATCO.AR.D.001 Szakszolgálati engedélyek, jogosítások kiterjesztések és felhatalmazások kiadási, meghosszabbítási és megújítási eljárása	87
ATCO.AR.D.005. Szakszolgálati engedélyek, jogosítások és kiterjesztések visszavonása és felfüggesztése	88
E. ALRÉSZ – A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI KÉPZÉSI SZERVEZETEK TANÚSÍTÁSI ELJÁRÁSA ÉS A TANFOLYAMOK JÓVÁHAGYÁSA	88
ATCO.AR.E.001 Képzési szervezetekre vonatkozó kérelmezési és tanúsítási eljárás	88
ATCO.AR.E.005 Tanfolyamok és képzési tervek jóváhagyása	89
ATCO.AR.E.010 A képzési szervezeteket érintő változások	89
ATCO.AR.E.015 Meg nem felelésre vonatkozó megállapítások és javító intézkedések	89
F. ALRÉSZ – A REPÜLŐ-EGÉSZSÉGÜGYI ALKALMASSÁGI MINŐSÍTÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ SPECIÁLIS KÖVETELMÉNYEK	90
1. SZAKASZ – ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK	90
ATCO.AR.F.001 Repülőorvosi központok és repülő-egészségügyi alkalmassági minősítés	90
2. SZAKASZ – DOKUMENTÁCIÓ	91
ATCO.AR.F.005 Orvosi minősítés	91

ATCO.AR.F.010 A repülőorvos-szakértői tanúsítvány	91
ATCO.AR.F.015 A repülőorvosi központok tanúsítványa	91
ATCO.AR.F.020 Repülőorvosi formanyomtatványok	91
A II. melléklet 1. FÜGGELÉKE – Engedélyminta – LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY ...	92
A II. melléklet 2. FÜGGELÉKE – LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI KÉPZÉSI SZERVEZETEK TANÚSÍTVÁNYAI (ATCO TO)	98
A II. melléklet 3. FÜGGELÉKE – REPÜLŐORVOS-SZAKÉRTŐK (AME) TANÚSÍTVÁNYA	100
A II. melléklet 4. FÜGGELÉKE – REPÜLŐORVOSI KÖZPONTOK (AeMC) TANÚSÍTVÁNYA	102
III. MELLÉKLET – ATCO.OR RÉSZ – A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI KÉPZÉSI SZERVEZETEKRE ÉS REPÜLŐORVOSI KÖZPONTOKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK	103
A. ALRÉSZ – ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK	103
ATCO.OR.A.001 Alkalmazási kör	103
B. ALRÉSZ – A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI KÉPZÉSI SZERVEZETEKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK	103
ATCO.OR.B.001 Képzési szervezet tanúsítványa iránti kérelem	103
ATCO.OR.B.005 A megfelelés módozatai	103
ATCO.OR.B.010 A képzési szervezet tanúsítványának jóváhagyási feltételei és a tanúsítvány által biztosított jogosultságok	104
ATCO.OR.B.015 A képzési szervezetet érintő változások	104
ATCO.OR.B.020 Folyamatos érvényesség	104
ATCO.OR.B.025 Hozzáférés a képzési szervezetek létesítményeihez és adataihoz	104
ATCO.OR.B.030 Meg nem felelésre vonatkozó megállapítások	104
ATCO.OR.B.035 Haladéktalan reagálás a repülésbiztonsági problémákra	105
ATCO.OR.B.040 Események jelentése	105
C. ALRÉSZ – A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓK KÉPZÉSI SZERVEZETEINEK IRÁNYÍTÁSA	105
ATCO.OR.C.001 A képzési szervezetek irányítási rendszere	105
ATCO.OR.C.005 Szerződés alapján végzett tevékenységek	105
ATCO.OR.C.010 Személyi feltételek	106
ATCO.OR.C.015 Létesítmények és berendezések	106
ATCO.OR.C.020 Nyilvántartás	106
ATCO.OR.C.025 Finanszírozás és biztosítások	106
D. ALRÉSZ – A TANFOLYAMOKRA ÉS KÉPZÉSI TERVEKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK	107
ATCO.OR.D.001 A tanfolyamokra és képzési tervekre vonatkozó követelmények	107
ATCO.OR.D.005 Vizsga- és értékelési eredmények és bizonyítványok	107
E. ALRÉSZ – A REPÜLŐORVOSI KÖZPONTOKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK	107
ATCO.OR.E.001 Repülőorvosi központok	107

IV. MELLÉKLET – ATCO.MED RÉSZ – A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓKRA VONATKOZÓ EGÉSZSÉGÜGYI KÖVETELMÉNYEK ...	108
A. ALRÉSZ – ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK	108
1. SZAKASZ – ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	108
ATCO.MED.A.001 Illetékes hatóság	108
ATCO.MED.A.005 Alkalmazási kör	108
ATCO.MED.A.010 Fogalommeghatározások	108
ATCO.MED.A.015 Orvosi titoktartás	109
ATCO.MED.A.020 Az egészségügyi alkalmasság csökkenése	109
ATCO.MED.A.025 A repülőorvosi központok és a repülőorvos-szakértők kötelezettségei	109
2. SZAKASZ – AZ ORVOSI MINŐSÍTÉSEKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK	110
ATCO.MED.A.030 Orvosi minősítések	110
ATCO.MED.A.035 Orvosi minősítés iránti kérelem	110
ATCO.MED.A.040 Orvosi minősítések kiadása, meghosszabbítása és megújítása	110
ATCO.MED.A.045 Orvosi minősítések érvényessége, meghosszabbítása és megújítása	111
ATCO.MED.A.046 Orvosi minősítés felfüggesztése és visszavonása	111
ATCO.MED.A.050 Továbbirányítás	112
B. ALRÉSZ – A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓK ORVOSI MINŐSÍTÉSÉRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK	112
1. SZAKASZ – ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	112
ATCO.MED.B.001 Az orvosi minősítésekben foglalt korlátozások	112
2. SZAKASZ – A 3. OSZTÁLYÚ ORVOSI MINŐSÍTÉSEKRE VONATKOZÓ ORVOSI KÖVETELMÉNYEK	112
ATCO.MED.B.005 Általános rendelkezések	112
ATCO.MED.B.010 Szív- és érrendszer	113
ATCO.MED.B.015 Légzőrendszer	115
ATCO.MED.B.020 Emésztőrendszer	116
ATCO.MED.B.025 Anyagszere- és endokrin rendszer	116
ATCO.MED.B.030 Hematológia	116
ATCO.MED.B.035 Genitourinális szervek	117
ATCO.MED.B.040 Fertőző betegségek	117
ATCO.MED.B.045 Szülészet és nőgyógyászat	117
ATCO.MED.B.050 Csont- és izomrendszer	117
ATCO.MED.B.055 Pszichiátria	118
ATCO.MED.B.060 Pszichológia	118
ATCO.MED.B.065 Neurológia	118
ATCO.MED.B.070 Látórendszer	119

ATCO.MED.B.075 Színlátás	120
ATCO.MED.B.080 Fül-orr-gégészet	120
ATCO.MED.B.085 Bőrgyógyászat	120
ATCO.MED.B.090 Onkológia	121
C. ALRÉS – REPÜLŐORVOS-SZAKÉRTŐK (AME)	121
ATCO.MED.C.001 Jogosultságok	121
ATCO.MED.C.005 Kérelem	121
ATCO.MED.C.010 A repülőorvos-szakértői tanúsítvány kiadására vonatkozó követelmények	121
ATCO.MED.C.015 Repülés-egészségügyi képzések	122
ATCO.MED.C.020 A repülőorvos-szakértői tanúsítványt érintő változások	122
ATCO.MED.C.025 A repülőorvos-szakértői tanúsítványok érvényessége	122

I. MELLÉKLET

ATCO RÉSZ

A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓK SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEZÉSÉRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

A. ALRÉS

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

ATCO.A.001 Alkalmazási kör

Az e mellékletben foglalt rész a gyakornok légiforgalmi irányítói és a légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyek és az azokhoz tartozó jogosítások és kiterjesztések kiadására, visszavonására és felfüggesztésére vonatkozó követelményeket, valamint az érvényességükre és alkalmazásukra vonatkozó feltételeket határozza meg.

ATCO.A.005 Szakszolgálati engedélyek, jogosítások és kiterjesztések kiadásának kérelmezése

- a) A szakszolgálati engedélyek, jogosítások és kiterjesztések kiadás iránti kérelmeket az illetékes hatósághoz kell benyújtani az adott hatóság által meghatározott eljárásnak megfelelően.
- b) A további jogosítások vagy kiterjesztések kiadására, a kiterjesztések meghosszabbítására vagy megújítására, valamint a szakszolgálati engedély újbóli kiadására vonatkozó kérelmeket a vonatkozó szakszolgálati engedélyt kiállító illetékes hatósághoz kell benyújtani.
- c) A szakszolgálati engedély mindaddig a jogosult személy tulajdonában marad, ameddig az illetékes hatóság azt vissza nem vonja. A szakszolgálati engedély jogosultjának alá kell írnia az engedélyt.
- d) A szakszolgálati engedélynek tartalmaznia kell az engedély által biztosított jogosultságokra vonatkozó minden releváns információt, és meg kell felelnie a II. melléklet 1. függelékében foglalt követelményeknek.

ATCO.A.010 Szakszolgálati engedélyek cseréje

- a) Amennyiben a szakszolgálati engedélyesnek olyan tagállamban kell gyakorolnia a szakszolgálati engedélyében biztosított jogosultságokat, amelynek illetékes hatósága nem azonos az engedélyt kiállító illetékes hatósággal, a jogosultságok gyakorlásának leendő helyszínéül szolgáló tagállam illetékes hatósága által meghatározott eljárás szerint kérelmeznie kell engedélyének kicserélését egy ezen illetékes hatóság által kiállított szakszolgálati engedélyre, amennyiben a tagállamok közötti megállapodás másképp nem írja elő. Az érintett hatóságoknak ezért minden olyan megfelelő információt meg kell osztaniuk egymással, ami a szakszolgálati engedélyeknek az ATCO.AR.B.001 c) pontban említett eljárások szerinti cseréjéhez szükséges.
- b) A szakszolgálati engedély cseréjéhez és az engedély által biztosított jogosultságok kiadási helytől eltérő tagállamban való gyakorlása érdekében a szakszolgálati engedélyesnek eleget kell tennie az ATCO.B.030 pontban említett, az adott tagállamra vonatkozó nyelvismereti követelményeknek.
- c) Az új szakszolgálati engedélynek – adott esetben – tartalmaznia kell a szakszolgálati engedélyben szereplő jogosításokat, jogosítás-kiterjesztéseket, szakszolgálati kiterjesztéseket és minden munkahelyi kiterjesztést, azok első kiadásának időpontjával és adott esetben lejáratí időpontjával együtt.
- d) Az új szakszolgálati engedély kézhezvételét követően a szakszolgálati engedélyesnek be kell nyújtania az ATCO.A.005 pontban említett kérelmet és a légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyét ahhoz, hogy megkapja az új jogosításokat, jogosításkiterjesztéseket, szakszolgálati kiterjesztéseket és munkahelyi kiterjesztéseket.
- e) A cserét követően a korábbi szakszolgálati engedélyt vissza kell juttatni az azt kiállító illetékes hatósághoz.

ATCO.A.015 A szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok gyakorlása és az ideiglenes alkalmatlanság

- a) A szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok gyakorlásának feltétele a jogosítások, a kiterjesztések és az orvosi minősítés érvényessége.
- b) Az engedélyesek nem gyakorolhatják a szakszolgálati engedélyük által biztosított jogosultságaikat, ha bármilyen kétségük van e jogosultságok biztonságos gyakorlására vonatkozó alkalmasságukról, és ilyen esetben kötelesek azonnal tájékoztatni a megfelelő léginavigációs szolgáltatót a szakszolgálati engedélyük által biztosított jogosultságok gyakorlására vonatkozó ideiglenes alkalmatlanságról.
- c) A léginavigációs szolgáltatók a szakszolgálati engedélyest ideiglenesen alkalmatlannak nyilváníthatják, ha a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok engedélyes általi biztonságos gyakorlásával kapcsolatban bármilyen kétség jut a tudomásukra.

- d) A léginavigációs szolgáltatók objektív, átlátható és megkülönböztetéstől mentes eljárásokat dolgoznak ki és alkalmaznak a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok gyakorlására való ideiglenes alkalmatlanság
 - b) pont szerinti, a jogosult által történő bejelentésére, a szakszolgálati engedélyesek ideiglenes alkalmatlanságának
 - c) pont szerinti megállapítására, valamint az ideiglenes alkalmatlanság operatív hatásainak kezelésére és az illetékes hatóságoknak az adott eljárásban meghatározott értesítésére.
- e) A d) pontban említett eljárásoknak az ATCO.B.025 a) 13. pontnak megfelelően szerepelniük kell a munkahelyi szaktudás-értékelő rendszerben.

ATCO.A.020 Szakszolgálati engedélyek, jogosítások és kiterjesztések visszavonása és felfüggesztése

- a) A szakszolgálati engedélyeket, a jogosításokat és a kiterjesztéseket az illetékes hatóság az ATCO.AR.D.005 ponttal összhangban felfüggesztheti vagy visszavonhatja, ha a szakszolgálati engedélyes nem felel meg az e részben szereplő követelményeknek.
- b) A szakszolgálati engedély visszavonása esetén az engedélyes az illetékes hatóság által meghatározott adminisztratív eljárásoknak megfelelően haladéktalanul visszajuttatja a szakszolgálati engedélyt az adott hatósághoz.
- c) A légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély kiadásával egy időben visszavonásra kerül a gyakornok légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély, amelyet vissza kell juttatni a légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyt kiállító illetékes hatósághoz.

B. ALRÉSZ

SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEK, JOGOSÍTÁSOK ÉS KITERJESZTÉSEK

ATCO.B.001 Gyakornok légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély

- a) A gyakornok légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély feljogosítja birtokosát, hogy munkahelyi gyakorlati oktató felügyelete mellett légiforgalmi irányító szolgálati tevékenységet lásson el az engedélyében foglalt jogosítás(ok)nak és jogosításkiterjesztés(ek)nek megfelelően, valamint arra, hogy jogosításkiterjesztés megszerzése céljából képzés(ek)en vegyen részt.
- b) Gyakornok légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyt az kérelmezhet, aki:
 - 1. betöltötte legalább a 18. életévét;
 - 2. egy, a III. mellékletben (ATCO.OR rész) meghatározott követelményeket teljesítő képzési szervezetnél sikeresen elvégezte a jogosításhoz, illetve – adott esetben – a jogosítás-kiterjesztéshez szükséges kezdő képzést az ATCO rész D. alrészének 2. szakaszában foglaltak szerint;
 - 3. érvényes orvosi minősítéssel rendelkezik;
 - 4. igazolja megfelelő szintű nyelvismeretét az ATCO.B.030 pontban foglalt követelmények szerint.
- c) A gyakornok légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélynek tartalmaznia kell a nyelvismereti kiterjesztés(ek)e)t és legalább egy jogosítást, valamint – megfelelő esetben – legalább egy jogosításkiterjesztést.
- d) Amennyiben egy gyakornok légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély birtokosa az engedély kiadásától számított egy éven belül nem kezdte el gyakorolni a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságokat, vagy e jogosultságok gyakorlását egy évnél hosszabb időre megszakította, akkor csak azt követően kezdheti el, illetve folytathatja az adott jogosításra vonatkozó munkahelyi képzést, ha egy, a III. mellékletben (ATCO.OR rész) meghatározott követelményeket teljesítő és az adott jogosításnak megfelelő kezdő képzés nyújtására tanúsítással rendelkező képzési szervezet értékelte a korábbi szaktudását abból a szempontból, hogy az engedélyes továbbra is megfelel-e az adott jogosításra vonatkozó követelményeknek, illetve az engedély birtokosa teljesítette az értékelés alapján előírt esetleges képzési követelményeket.

ATCO.B.005 Légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély

- a) A légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély feljogosítja birtokosát, hogy légiforgalmi irányító szolgálati tevékenységet lásson el az engedélyében foglalt jogosításoknak és kiterjesztéseknek megfelelően, és hogy gyakorolja az abban foglalt kiterjesztések biztosította jogosultságokat.
- b) A légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok magukban foglalják a gyakornok légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságokat az ATCO.B.001 a) pontban meghatározottak szerint.
- c) A légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély kérelmezőjére vonatkozó feltételek:
 - 1. gyakornok légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedéllyel rendelkezik;
 - 2. teljesített egy munkahelyi kiterjesztési tanfolyamot, és sikeresen teljesítette a megfelelő vizsgákat és értékeléseket, az ATCO rész D. alrészének 3. szakaszában foglalt követelmények szerint;

3. érvényes orvosi minősítéssel rendelkezik;
 4. igazolja megfelelő szintű nyelvismeretét az ATCO.B.030 pontban foglalt követelmények szerint.
- d) A szakszolgálati engedély érvényességének feltétele, hogy tartalmazza azt az egy vagy több jogosítást és a vonatkozó jogosítás-, munkahelyi és nyelvismereti kiterjesztést, amelyekre vonatkozóan a képzés sikeres volt.
- e) Amennyiben egy légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély birtokosa egy adott jogosítás kiadásától számított egy éven belül nem kezdte el gyakorolni a jogosítás által biztosított jogosultságokat, akkor csak azt követően kezdheti el, illetve folytathatja az adott jogosításra vonatkozó munkahelyi képzést, ha egy, a III. mellékletben (ATCO.OR rész) meghatározott követelményeket teljesítő és az adott jogosításnak megfelelő kezdő képzés nyújtására tanúsítással rendelkező képzési szervezet értékelte a korábbi szaktudását abból a szempontból, hogy az engedélyes továbbra is megfelel-e az adott jogosításra vonatkozó követelményeknek, illetve az engedély birtokosa teljesítette az értékelés alapján előírt esetleges képzési követelményeket.

ATCO.B.010 Légiforgalmi irányítói jogosítások

- a) A szakszolgálati engedélyes által végezhető szolgáltatástípus jelzése céljából a szakszolgálati engedélyeken fel kell tüntetni az alábbi jogosítások legalább egyikét:
1. „repülőtéri irányítás látással” jogosítás (ADV), ami azt jelenti, hogy a szakszolgálati engedélyes jogosult légiforgalmi irányító szolgálati tevékenység ellátására a repülőtéri forgalom tekintetében olyan repülőtéren, ahol nincsenek közzétéve műszer szerinti megközelítési vagy indulási eljárások;
 2. „repülőtéri irányítás műszerrel” jogosítás (ADI), ami azt jelenti, hogy a szakszolgálati engedélyes jogosult légiforgalmi irányító szolgálati tevékenység ellátására a repülőtéri forgalom tekintetében olyan repülőtéren, ahol közzé vannak téve műszer szerinti megközelítési vagy indulási eljárások; e jogosítás az ATCO.B.015 a) pontban meghatározott jogosításkiterjesztések legalább egyikével együtt alkalmazható;
 3. „bevezető irányítás eljárás” jogosítás (APP), ami azt jelenti, hogy a szakszolgálati engedélyes jogosult légtérrel-ellenőrző berendezések alkalmazása nélkül légiforgalmi irányító szolgálati tevékenység ellátására érkező, induló vagy átrepülő légi járművek tekintetében;
 4. „bevezető irányítás légtérrel-ellenőrző berendezéssel” jogosítás (APS), ami azt jelenti, hogy a szakszolgálati engedélyes jogosult légiforgalmi irányító szolgálati tevékenység ellátására érkező, induló vagy átrepülő légi járművek tekintetében légtérrel-ellenőrző berendezések alkalmazásával;
 5. „körzeti irányítás eljárás” jogosítás (ACP), ami azt jelenti, hogy a szakszolgálati engedélyes jogosult légiforgalmi irányító szolgálati tevékenység ellátására légtérrel-ellenőrző berendezések alkalmazása nélkül;
 6. „körzeti irányítás légtérrel-ellenőrző berendezéssel” jogosítás (ACS), ami azt jelenti, hogy a szakszolgálati engedélyes jogosult légiforgalmi irányító szolgálati tevékenység ellátására légtérrel-ellenőrző berendezések alkalmazásával;
- b) Amennyiben egy jogosítás engedélyese a közvetlenül megelőző egybefüggő négyéves vagy annál hosszabb időszakra megszakította az adott jogosításból fakadó jogosultságainak gyakorlását, a jogosításnak megfelelő munkahelyi képzést csak a korábbi szaktudás egy, a III. mellékletben (ATCO.OR rész) megállapított követelményeket teljesítő és a jogosításnak megfelelő képzés nyújtására tanúsítvánnyal rendelkező képzési szervezet által elvégzett, az adott jogosítás feltételeinek érintett személy általi folyamatos teljesítését ellenőrző értékelését, valamint az ebből értékelésből következően meghatározott képzési követelmények teljesítését követően kezdheti meg.

ATCO.B.015 Jogosításkiterjesztések

- a) A „repülőtéri irányítás műszerrel” jogosítás (ADI) kötelezően tartalmazza az alábbi kiterjesztések legalább egyikét:
1. „repülőtéri légiforgalom-irányítás” kiterjesztés (AIR), ami azt jelenti, hogy a szakszolgálati engedélyes jogosult légiforgalmi irányító szolgálati tevékenység ellátására a repülőtér környezetében repülő és a futópálya felett zajló forgalom tekintetében;
 2. „gurítóirányítás” kiterjesztés (GMC), ami azt jelenti, hogy a szakszolgálati engedélyes jogosult a repülőtéri földi mozgások irányítására;

3. „toronyirányítás kiterjesztés” (TWR), ami azt jelenti, hogy a szakszolgálati engedélyes jogosult repülőtéri irányító szolgálati tevékenység ellátására. A toronyirányítás (TWR) kiterjesztés a repülőtéri légiforgalom-irányítás (AIR) és a gurítóirányítás (GMC) kiterjesztéseket is magában foglalja;
 4. „földi mozgások irányítása felderítő berendezéssel” kiterjesztés (GMS) (ez a kiterjesztés csak a „gurítóirányítás” vagy „toronyirányítás” kiterjesztés megszerzését követően adható meg), ami azt jelenti, hogy a szakszolgálati engedélyes jogosult a repülőtéri földi mozgások irányítására repülőtéri földi mozgást felderítő berendezések alkalmazásával;
 5. „repülőtéri radarirányítás” kiterjesztés (RAD) (ez a kiterjesztés csak a „repülőtéri légiforgalom-irányítás” (repülési-irányítás) vagy „toronyirányítás” kiterjesztés megszerzését követően adható meg), ami azt jelenti, hogy a szakszolgálati engedélyes jogosult repülőtéri légiforgalmi irányító szolgálati tevékenység ellátására légtérellenőrző radarberendezések alkalmazásával.
- b) A „bevezető irányítás légtérellenőrző berendezéssel” jogosítás (APS) tartalmazhat az alábbi kiterjesztések közül egyet vagy többet:
1. „precíziós bevezető irányítás radarberendezéssel” kiterjesztés (PAR), ami azt jelenti, hogy a szakszolgálati engedélyes jogosult precíziós bevezető irányítási tevékenység ellátására a futópályára való bevezetés utolsó szakaszában lévő légi jármű tekintetében precíziós bevezető radarberendezés alkalmazásával;
 2. „bevezető irányítás légtérellenőrző radarberendezéssel” kiterjesztés (SRA), ami azt jelenti, hogy a szakszolgálati engedélyes jogosult nem precíziós bevezető irányítási tevékenység ellátására a futópályára való bevezetés utolsó szakaszában lévő légi jármű tekintetében légtérellenőrző berendezés alkalmazásával;
 3. „közelkörzeti irányítás” kiterjesztés (TCL), ami azt jelenti, hogy a szakszolgálati engedélyes jogosult légiforgalmi irányító szolgálati tevékenység ellátására egy meghatározott közelkörzeti légtérben és/vagy azzal szomszédos szektorokban tartózkodó légi jármű tekintetében bármilyen légtérellenőrző berendezés alkalmazásával.
- c) A „körzeti irányítás eljárás” jogosítás (ACP) tartalmazhatja az „óceáni irányítás” kiterjesztést (OCN), ami azt jelenti, hogy az engedélyes jogosult légiforgalmi irányító szolgálati tevékenység ellátására az óceáni irányítói körzetben tartózkodó légi jármű tekintetében.
- d) A „körzeti irányítás légtérellenőrző berendezéssel” jogosítás (ACS) tartalmazhatja az alábbi kiterjesztések egyikét:
1. „közelkörzeti irányítás” kiterjesztés (TCL), ami azt jelenti, hogy a szakszolgálati engedélyes jogosult légiforgalmi irányító szolgálati tevékenység ellátására egy meghatározott közelkörzeti légtérben és/vagy azzal szomszédos szektorokban tartózkodó légi jármű tekintetében bármilyen légtérellenőrző berendezés alkalmazásával;
 2. „óceáni irányítás” kiterjesztés (OCN), ami azt jelenti, hogy az engedélyes jogosult légiforgalmi irányító szolgálati tevékenység ellátására az óceáni irányítói körzetben tartózkodó légi jármű tekintetében.

ATCO.B.020 Munkahelyi kiterjesztések

- a) A munkahelyi kiterjesztés feljogosítja a szakszolgálati engedélyest arra, hogy légiforgalmi irányító szolgálati tevékenységet lásson el egy légiforgalmi irányító egység felügyelete alatt működő meghatározott szektorban, szektorcsoportban és/vagy munkahelyen.
- b) A munkahelyi kiterjesztés kérelmezőjének sikeresen teljesítenie kell egy, az ATCO rész D. alrészének 3. szakaszában meghatározott követelményeknek megfelelő munkahelyi kiterjesztési tanfolyamot.
- c) A munkahelyi kiterjesztés kérelmezőjének a szakszolgálati engedély ATCO.A.010 pontban említett cseréjét követően a b) pontban meghatározott követelményeken túl az ATCO.D.060 f) pontban szereplő követelményeket is teljesítenie kell.
- d) Bepülést végrehajtó légi járművek számára légiforgalmi irányító szolgálati tevékenységet nyújtó légiforgalmi irányítók tekintetében az illetékes hatóság a b) pontban meghatározott követelményeken kívül további követelményeket is előírhat.
- e) A munkahelyi kiterjesztések a munkahelyi szaktudás-értékelő rendszerben meghatározott időtartamra érvényesek. Ez az időtartam nem haladhatja meg a három évet.
- f) A munkahelyi kiterjesztések első kiadásához és megújításához tartozó érvényességi időszaknak a sikeres értékelést követő 30 napon belül el kell kezdődnie.
- g) A munkahelyi kiterjesztéseket újra kell érvényesíteni, ha:
 1. a kérelmező a szakszolgálati engedélyben biztosított jogosultságokat a munkahelyi szaktudás-értékelő rendszerben meghatározott minimális óraszámban gyakorolta;

2. a kérelmező a szaktudás-értékelő rendszernek megfelelően szinten tartó képzésen vett részt a munkahelyi kiterjesztés érvényességi időszakában;
 3. a kérelmező alkalmasságát a szaktudás-értékelő rendszerben foglaltaknak megfelelően a munkahelyi kiterjesztés lejárati dátumát megelőző 3 hónapon belül értékelték.
- h) Amennyiben a g) pontban meghatározott követelmények teljesülnek, a munkahelyi kiterjesztéseket a lejárati dátumukat közvetlenül megelőző 3 hónapos időszakban újra kell érvényesíteni. Ilyen esetben az érvényességi időszakot az adott lejárati dátumtól kell számítani.
- i) Ha a munkahelyi kiterjesztést a h) pontban előírt időszakot megelőzően érvényesítik újra, az érvényességi időszak az értékelés sikeres elvégzését követően legkésőbb 30 napon belül megkezdődik, feltéve, hogy a g) 1. és 2. pontban foglalt követelmények is teljesülnek.
- j) Ha a munkahelyi kiterjesztés érvényessége lejár, a kiterjesztés megújítása érdekében a szakszolgálati engedélyesnek az ATCO rész D alrészének 3. szakaszában foglalt követelményekkel összhangban munkahelyi kiterjesztési tanfolyamot kell elvégeznie.

ATCO.B.025 Munkahelyi szaktudás-értékelő rendszer

- a) A munkahelyi szaktudás-értékelő rendszereket a léginnavigációs szolgáltatónak kell meghatározni és az illetékes hatóságnak kell jóváhagynia. A rendszernek legalább az alábbi elemeket kell tartalmaznia:
1. a munkahelyi kiterjesztés érvényessége az ATCO.B.020 e) pontnak megfelelően;
 2. az a leghosszabb folyamatos időszak, ameddig megengedett, hogy a munkahelyi kiterjesztés érvényessége alatt ne gyakorolják a munkahelyi kiterjesztés által biztosított jogosultságokat. Ez az időtartam nem haladhatja meg a 90 naptári napot;
 3. az a minimális óraszám, amennyi ideig a munkahelyi kiterjesztés által biztosított jogosultságokat az ATCO.B.020 g) 1. pont alkalmazásában meghatározott és 12 hónapot meg nem haladó időszakon belül gyakorolni kell. A munkahelyi gyakorlati oktatói (OJTI) kiterjesztés által biztosított jogosultságokat gyakorló munkahelyi gyakorlati oktatók esetében az oktatással töltött idő a munkahelyi kiterjesztés meghosszabbításához előírt óraszám legfeljebb 50 %-áig számítható be.
 4. eljárások azokra az esetekre, ha a szakszolgálati engedélyes nem teljesíti az a) 2. és 3. pontban meghatározott követelményeket;
 5. szaktudás értékelésére szolgáló eljárások, ideértve az ATCO.D.080 b) pont szerinti szinten tartó képzés tantárgyainak értékelését;
 6. a jogosítások és a kiterjesztések által biztosított jogosultságok gyakorlásához szükséges elméleti ismeretekhez és megértéshez kapcsolódó vizsgaeljárások;
 7. a továbbképzés témaköreinek és altémaköreinek, célkitűzéseinek és oktatási módszereinek megállapítására szolgáló eljárások;
 8. a szinten tartó képzés minimális időtartama és gyakorisága;
 9. az átképzés során elsajátított elméleti ismeretekhez kapcsolódó vizsgák és/vagy gyakorlati készségek értékelésének eljárásai és ezen belül a sikeres vizsgákhoz szükséges minimális eredmények;
 10. a vizsgák és értékelések sikertelensége esetén alkalmazandó eljárások, ideértve a fellebbezési eljárásokat is;
 11. a képző személyzet szakképesítései, feladatai és felelősségi körei;
 12. eljárás annak biztosítására, hogy a gyakorlati oktatók rendelkezzenek az oktatni kívánt eljárásokhoz alkalmazható oktatási technikák terén szerzett, az ATCO.C.010 b) 3. pont és az ATCO.C.030 b) 3. pont szerinti gyakorlattal;
 13. a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok gyakorlására vonatkozó ideiglenes alkalmatlanság bejelentésére és kezelésére, valamint az illetékes hatóság tájékoztatására szolgáló eljárások, az ATCO.A.015 d) pontnak megfelelően;

14. a továbbképzésre és az értékelésekre vonatkozóan az ATCO.AR.B.015 pontnak megfelelően vezetendő nyilvántartások meghatározása;
 15. a szaktudás-értékelő rendszer felülvizsgálatának és módosításának eljárása és indokolása, valamint annak az illetékes hatósághoz való benyújtása. A szaktudás-értékelő rendszer felülvizsgálatát legalább háromévente egyszer el kell végezni.
- b) Az a) 3. pontban meghatározott követelmény teljesítése céljából a léginavigációs szolgáltató minden egyes szakszolgálati engedélyesre vonatkozóan nyilvántartást vezet arról, hogy az engedélyes hány órában gyakorolta a munkahelyi kiterjesztése által biztosított jogosultságokat a szektorokban, szektorcsoportokban és/vagy a légiforgalmi irányító egység munkahelyén végzett munka során, és ezeket az adatokat kérésre átadja az illetékes hatóságoknak és a szakszolgálati engedélyesnek.
- c) Az a) 4. és 13. pontban említett eljárások kidolgozása során a léginavigációs szolgáltató gondoskodik olyan megfelelő mechanizmusokról, amelyek révén méltányos bánásmód biztosítható a szakszolgálati engedélyesek számára azokban az esetekben, amikor a kiterjesztéseik érvényessége nem hosszabbítható meg.

ATCO.B.030 Nyelvismereti kiterjesztés

- a) A légiforgalmi irányítók és a gyakornok légiforgalmi irányítók nem gyakorolhatják a szakszolgálati engedélyük által biztosított jogosultságokat, ha nem rendelkeznek érvényes nyelvismereti kiterjesztéssel angol nyelvből és – adott esetben – a légiközlekedési tájékoztató kiadványokban közzétett, a tagállam által a légiforgalmi irányító egységnél repülésbiztonsági okokból előírt nyelv(ek)ből. A nyelvismereti kiterjesztésben fel kell tüntetni a nyelve(ke)t, a nyelvismereti szint(ke)t és a lejárat dátum(ka)t.
- b) A nyelvismereti szintet az I. melléklet 1. függelékében foglalt nyelvismereti értékelő táblázattal összhangban kell meghatározni.
- c) A nyelvismereti kiterjesztés kérelmezőjének a b) pontban említett értékelő táblázat szerint legalább „operatív” szintű (négyes szint) nyelvismeretről kell számot adnia.

Ehhez a kérelmezőnek tudnia kell:

1. hatékonyan kommunikálni olyan helyzetekben is, amikor partnerének csak a hangját hallja (telefonon/rádiótelefonon), és olyan helyzetekben is, amikor szemtől szemben beszél vele;
 2. pontos, érthető kommunikációt folytatni általános, konkrét és munkával kapcsolatos témákban;
 3. megfelelő kommunikációs stratégiákat alkalmazni az üzenetváltásokban, valamint felismerni és megoldani a félreértéseket köznap és munkával kapcsolatos helyzetekben;
 4. sikeresen és viszonylag könnyen kezelni azokat a nyelvi kihívásokat, amelyek a mindennapi munka és a megszokott kommunikációs feladatok végzése során adódó bonyolult vagy váratlan helyzetekből fakadnak; és
 5. olyan dialektust vagy akcentust használni, amely a légiközlekedés résztvevői számára érthető.
- d) A c) ponttól eltérve, a léginavigációs szolgáltató előírhatja az I. melléklet 1. függelékében foglalt nyelvismereti értékelés kibővített (ötödik) szintjét, amennyiben a szóban forgó jogosítás vagy kiterjesztés operatív körülményei repülésbiztonsági jellegű kényszerítő okokból megkövetelik a magasabb szintet. Az előírásnak megkülönböztetéstől mentesnek, arányosnak és átláthatónak kell lennie, illetve szükséges, hogy a magasabb szintű nyelvismeretet megkövetelő léginavigációs szolgálat tárgyszerűen megindokolja, az illetékes hatóság pedig jóváhagyja azt.
- e) A nyelvismeret igazolása az értékelés eredményét tartalmazó bizonyítvány kiadásával történik.

ATCO.B.035 A nyelvismereti kiterjesztés érvényessége

- a) Az I. melléklet 1. függeléke szerint megállapított szinttől függően a nyelvismereti kiterjesztés érvényessége:
1. operatív szint (négyes szint) esetében az értékelés napjától számított három év; vagy
 2. kibővített szint (ötös szint) esetében az értékelés napjától számított hat év;

3. szakértői szint (hatos szint) esetében:
- i. az értékelés napjától számított kilenc év az angol nyelv esetében;
 - ii. korlátlan az ATCO.B.030 a) pontban említett minden más nyelv esetében.
- b) A nyelvismereti kiterjesztés első kiadásához és megújításához tartozó érvényességi időszaknak a nyelvismereti értékelés sikeres elvégzését követő 30 napon belül meg kell kezdődnie.
- c) A nyelvismereti kiterjesztést a lejárat dátumát közvetlenül megelőző három hónapban megtartott nyelvismereti értékelés sikeres elvégzését követően kell meghosszabbítani. Ilyen esetben az új érvényességi időszakot a lejárat dátumtól kell számítani.
- d) Ha a nyelvismereti kiterjesztést a c) pontban előírt időszakot megelőzően érvényesítik újra, érvényessége a nyelvismereti értékelés sikeres elvégzését követően legkésőbb 30 napon belül megkezdődik.
- e) A nyelvismereti kiterjesztés érvényességének lejártakor a szakszolgálati engedélyesnek sikeresen teljesítenie kell a nyelvismereti értékelést a kiterjesztés megújításához.

ATCO.B.040 A nyelvismeret értékelése

- a) A nyelvismeretet egy, az illetékes hatóság által jóváhagyott értékelési módszer segítségével kell igazolni, aminek tartalmaznia kell a következőket:
1. az értékelési eljárás;
 2. az értékelők képzése;
 3. a fellebbezési eljárás.
- b) A nyelvi értékelő testületnek meg kell felelnie az illetékes hatóságok által az ATCO.AR.A.010 pontnak megfelelően meghatározott követelményeknek.

ATCO.B.045 Nyelvi képzés

- a) A légiforgalmi irányítók számára előírt nyelvismereti szint fenntartása céljából a léginavigációs szolgáltatóknak nyelvi képzést kell biztosítaniuk a következő személyek számára:
1. operatív szintű (négyes szintű) nyelvismereti kiterjesztéssel rendelkezők;
 2. nyelvi készségeik fenntartása céljából azon szakszolgálati engedélyesek, akiknek nincs lehetőségük készségeik rendszeres használatára.
- b) A nyelvi képzés folyamatos továbbképzés formájában is biztosítható.

C. ALRÉS

OKTATÓKRA ÉS ÉRTÉKELŐKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

1. SZAKASZ

Oktatók

ATCO.C.001 Elméleti oktatók

- a) Elméleti képzést csak megfelelően képezett oktató tarthat.
- b) Az elméleti oktató megfelelően képezettnek tekintendő, ha:
1. rendelkezik légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedéllyel és/vagy rendelkezik az oktatott tantárgynak megfelelő szakképesítéssel és/vagy bizonyította a képzési szervezetnek, hogy rendelkezik megfelelő ismeretekkel és tapasztalatokkal;
 2. bizonyította a képzési szervezetnek, hogy rendelkezik oktatói készségekkel.

ATCO.C.005 Gyakorlati oktatók

Gyakorlati képzést csak olyan személy tarthat, aki rendelkezik légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedéllyel és munkahelyi gyakorlati oktatói (OJTI) vagy szimulátoroktatói (STDII) kiterjesztéssel.

ATCO.C.010 A munkahelyi gyakorlati oktató (OJTI) jogosultságai

- a) A munkahelyi gyakorlati oktatói kiterjesztéssel rendelkezők jogosultak az érvényes munkahelyi kiterjesztésüknek megfelelő operatív munkahelyeken és a jogosításaikban szereplő repülésszimulációs oktatóeszközökön gyakorlati oktatói és felügyeleti feladatokat ellátni.
- b) A munkahelyi gyakorlati oktatói kiterjesztéssel rendelkezők csak akkor gyakorolhatják a kiterjesztés által biztosított jogosultságokat, ha:
 1. az általuk oktatóként jogosítás által biztosított jogosultságot legalább két éve gyakorolják;
 2. az általuk oktatóként érvényes munkahelyi kiterjesztés által biztosított jogosultságot az adott időpontot közvetlenül megelőzően legalább hat hónapja gyakorolják;
 3. gyakorlatot szereztek az oktatni kívánt eljárásokhoz alkalmazható oktatási készségek terén.
- c) A b) 1. pontban említett kétéves időszakot az illetékes hatóság a képzési szervezet kérésére egy évnél nem rövidebb időszakra rövidítheti.

ATCO.C.015 A munkahelyi gyakorlati oktatói kiterjesztés kérelmezése

A munkahelyi gyakorlati oktatói (OJTI) kiterjesztés kérelmezőjére vonatkozó feltételek:

- a) rendelkezik érvényes munkahelyi kiterjesztéssel kiegészített légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedéllyel;
- b) a kérelem benyújtását közvetlenül megelőzően legalább két évig gyakorolta a légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyben foglalt jogosultságokat. Ezt az időszakot az illetékes hatóság a képzési szervezet kérésére egy évnél nem rövidebb időszakra rövidítheti; és
- c) a kérelmet megelőző egy éven belül sikeresen elvégzett egy gyakorlati oktatási módszerekről szóló, a kívánt ismereteket és pedagógiai készségeket oktató tanfolyamot, és azon megfelelő értékelést kapott.

ATCO.C.020 A munkahelyi gyakorlati oktatói kiterjesztés érvényessége

- a) A munkahelyi gyakorlati oktatói (OJTI) kiterjesztés három évig érvényes.
- b) A munkahelyi gyakorlati oktatói (OJTI) kiterjesztést egy gyakorlati oktatói készségekről szóló szinten tartó képzésnek a kiterjesztés érvényességi idején belül történő sikeres elvégzését követően lehet meghosszabbítani, feltéve, hogy az ATCO.C.015 a) és b) pontban szereplő követelmények teljesülnek.
- c) A lejárt munkahelyi gyakorlati oktatói (OJTI) kiterjesztés megújítható:
 1. gyakorlati oktatói készségekről szóló, szinten tartó képzés; és
 2. gyakorlati oktatói szaktudás-értékelésteljesítésével, amennyiben azokra a megújítási kérelmet megelőző egy éven belül kerül sor, feltéve, hogy az ATCO.C.015 a) és b) pontban foglalt követelmények teljesülnek.
- d) Első kiadás és megújítás esetében az OJTI kiterjesztés érvényességi időszakának az értékelés sikeres elvégzését követő 30 napon belül meg kell kezdődnie.
- e) Amennyiben az ATCO.C.015 a) és b) pontban foglalt követelmények nem teljesülnek, a munkahelyi gyakorlati oktatói (OJTI) kiterjesztés szimulátoroktatói (STDII) kiterjesztésre cserélhető, feltéve, hogy az ATCO.C.040 b) és c) pontban szereplő követelményeknek való megfelelés biztosított.

ATCO.C.025 Ideiglenes munkahelyi gyakorlati oktatói felhatalmazás

- a) Ha az ATCO.C.010 b) 2. pontban előírt követelményeknek való megfelelés nem lehetséges, az illetékes hatóság ideiglenes munkahelyi gyakorlati oktatói (OJTI) felhatalmazást adhat a léginavigációs szolgáltató által bemutatott repülésbiztonsági elemzés alapján.

- b) Az a) pontban említett ideiglenes munkahelyi gyakorlati oktatói felhatalmazás az ATCO.C.015 pontnak megfelelően kiállított érvényes munkahelyi gyakorlati oktatói kiterjesztéssel rendelkezők részére állítható ki.
- c) Az a) pontban említett ideiglenes munkahelyi gyakorlati oktatói felhatalmazás a kivételes helyzetekre vonatkozó oktatásra kell korlátozni, és érvényessége nem haladhatja meg az egyéves időtartamot vagy az ATCO.C.015 pontnak megfelelően kiállított munkahelyi gyakorlati oktatói kiterjesztés érvényességének lejárat dátumát, attól függően, hogy melyik a korábbi időpont.

ATCO.C030 A szimulátoroktató (STDI) jogosultságai

- a) A szimulátoroktatói kiterjesztéssel rendelkezők jogosultak repülésszimulációs oktatóeszközökkel gyakorlati oktatói feladatokat ellátni:
1. gyakorlati jellegű tantárgyak esetében a kezdő képzés keretében;
 2. munkahelyi gyakorlati képzéstől (OJT) eltérő munkahelyi képzés keretében; és
 3. továbbképzés keretében.
- Amennyiben a szimulátoroktató munkahelyi gyakorlati képzést megelőző oktatást (pre-OJT) nyújt, rendelkeznie kell vagy korábban rendelkeznie kellett a megfelelő munkahelyi kiterjesztéssel.
- b) A szimulátoroktatói kiterjesztéssel rendelkezők csak akkor gyakorolhatják a kiterjesztés által biztosított jogosultságokat, ha:
1. legalább két éves gyakorlattal rendelkeznek az általuk oktatandó jogosítással kapcsolatban;
 2. bizonyították, hogy ismerik az aktuálisan alkalmazott operatív gyakorlatokat;
 3. gyakorlatot szereztek az oktatni kívánt eljárásokhoz alkalmazható oktatási módszerek terén.
- c) A b) 1. ponttól eltérve,
1. alapképzések esetében bármilyen meglévő jogosítás megfelel;
 2. a jogosításhoz szükséges képzések esetében egyes operatív gyakorlatok tekintetében a képzést nyújthatja az adott operatív gyakorlat szempontjából releváns jogosítással rendelkező szimulátoroktató.

ATCO.C.035 A szimulátoroktatói kiterjesztés kérelmezése

A szimulátoroktatói (STDI) kiterjesztés kérelmezőjére vonatkozó feltételek:

- a) a légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyben foglalt jogosultságokat bármely jogosítás tekintetében korábban legalább két évig gyakorolta; és
- b) a kérelmet megelőző egy éven belül sikeresen elvégzett egy gyakorlati oktatási módszerekről szóló, a kívánt ismereteket és pedagógiai készségeket elméleti és gyakorlati módszerekkel oktató tanfolyamot, és azon megfelelő értékelést kapott.

ATCO.C.040 A szimulátoroktatói kiterjesztés érvényessége

- a) A szimulátoroktatói (STDI) kiterjesztés három évig érvényes.
- b) Az STDI kiterjesztést egy gyakorlati oktatói készségekről és az aktuális operatív gyakorlatokról szóló szinten tartó képzésnek a kiterjesztés érvényességi idején belül történő sikeres elvégzésével lehet meghosszabbítani.
- c) A lejárt szimulátoroktatói (STDI) kiterjesztés megújítható:
1. gyakorlati oktatói készségekről és az aktuális műveleti gyakorlatokról szóló szinten tartó képzésnek; és
 2. gyakorlati oktatói szaktudás-értékelésnek
- a megújítási kérelmet megelőző egy éven belüli teljesítésével.
- d) Az első kiadás és megújítás esetében az STDI kiterjesztés érvényességi időszakának az értékelés sikeres elvégzését követő 30 napon belül meg kell kezdődnie.

2. SZAKASZ

Értékelők**ATCO.C.045 Az értékelő jogosultságai**

- a) Értékeléseket csak értékelői kiterjesztéssel rendelkező személy végezhet.
- b) Az értékelői kiterjesztéssel rendelkezők jogosultak értékeléseket végezni:
1. gyakornok légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély vagy új kiterjesztés és/vagy – megfelelő esetben – jogosításkiterjesztés kiadására irányuló kezdő képzés során;
 2. a korábbi szaktudásra vonatkozóan, az ATCO.B.001 d) pont és az ATCO.B.010 b) pont alkalmazásában;
 3. a gyakornok légiforgalmi irányítókra vonatkozóan, munkahelyi kiterjesztés és – adott esetben – jogosításkiterjesztések kiadása céljából;
 4. a légiforgalmi irányítókra vonatkozóan, munkahelyi kiterjesztés és – adott esetben – jogosítás-kiterjesztések kiadása, illetve munkahelyi kiterjesztések meghosszabbítása és megújítása céljából;
 5. a gyakorlati oktatói vagy értékelői kiterjesztés kérelmezőinek a vonatkozásában, ha teljesülnek a d) 2–4. pontban szereplő követelmények.
- c) A munkahelyi gyakorlati oktatói kiterjesztéssel rendelkezők csak akkor gyakorolhatják a kiterjesztés által biztosított jogosultságokat, ha:
1. legalább két éves tapasztalattal rendelkeznek az általuk értékelendő jogosítás és jogosításkiterjesztés(ek) terén; és
 2. bizonyították, hogy ismerik az aktuálisan alkalmazott operatív gyakorlatokat.
- d) A c) pontban meghatározott követelmények teljesítésén kívül az értékelői kiterjesztéssel rendelkező személy a kiterjesztés által biztosított jogosultságokat csak a következő esetekben gyakorolhatja:
1. munkahelyi kiterjesztés kiadásához, meghosszabbításához és megújításához vezető értékelések esetében akkor, ha az értékelést közvetlenül megelőzően legalább egy évig rendelkezett az értékeléshez kapcsolódó munkahelyi kiterjesztéssel;
 2. szimulátoroktatói kiterjesztés kiadását vagy megújítását kérelmezők szaktudásának felmérése esetében akkor, ha rendelkezik szimulátoroktatói (STDI) vagy munkahelyi gyakorlati oktatói (OJTI) kiterjesztéssel, és legalább három éve gyakorolja az adott kiterjesztés által biztosított jogosultságokat;
 3. munkahelyi gyakorlati oktatói kiterjesztés kiadását vagy megújítását kérelmezők szaktudásának felmérése esetében akkor, ha rendelkezik munkahelyi gyakorlati oktatói (OJTI) kiterjesztéssel, és legalább három éve gyakorolja az adott kiterjesztés által biztosított jogosultságokat;
 4. értékelői kiterjesztés kiadását vagy megújítását kérelmezők szaktudásának felmérése esetében akkor, ha legalább három éve gyakorolja az értékelői kiterjesztés által biztosított jogosultságokat.
- e) A munkahelyi kiterjesztés kiadása és megújítása céljából végzett értékelés esetében, és az operatív munkahely felügyeletének biztosítása céljából az értékelőnek munkahelyi gyakorlati oktatói (OJTI) kiterjesztéssel is rendelkeznie kell, vagy az értékelés során egy, az értékeléshez kapcsolódó érvényes munkahelyi kiterjesztéssel rendelkező munkahelyi gyakorlati oktatónak is jelen kell lennie.

ATCO.C.050 Összférhetetlenség

Az értékelők nem végezhetnek értékelést olyan esetben, ahol az objektivitásukat bármi befolyásolhatja.

ATCO.C.055 Az értékelői kiterjesztés kérelmezése

Az értékelői kiterjesztés kérelmezőjére vonatkozó feltételek:

- a) legalább két évig gyakorolta a légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyben foglalt jogosultságokat;
- b) a kérelmet megelőző egy éven belül sikeresen elvégzett egy gyakorlati oktatási módszerekről szóló, a kívánt ismereteket és pedagógiai készségeket elméleti és gyakorlati módszerekkel oktató tanfolyamot és azon megfelelő értékelést kapott.

ATCO.C.060 Az értékelői kiterjesztés érvényessége

- a) Az értékelői kiterjesztés három évig érvényes.
- b) Az értékelői kiterjesztést egy értékelői készségekről és az aktuális operatív gyakorlatokról szóló szinten tartó képzésnek a kiterjesztés érvényességi idején belül történő sikeres elvégzésével lehet meghosszabbítani.
- c) A lejárt értékelői kiterjesztés megújítható:
 - 1. értékelői készségekről és az aktuális operatív gyakorlatokról szóló szinten tartó képzésnek; és
 - 2. értékelői szaktudás-értékelésneka megújítási kérelmet megelőző egy éven belüli teljesítésével.
- d) Az első kiadás és megújítás esetében az értékelői kiterjesztés érvényességi időszakának az értékelés sikeres elvégzését követő 30 napon belül meg kell kezdődnie.

ATCO.C.065 Ideiglenes értékelői felhatalmazás

- a) Ha az ATCO.C.045 d) 1. pontban előírt követelménynek való megfelelés nem lehetséges, az illetékes hatóság az ATCO.C.055 pontnak megfelelően kiállított értékelői kiterjesztéssel rendelkezők részére engedélyezheti, hogy kivételes helyzetekben vagy az értékelés függetlenségének biztosítása érdekében elvégezdhessék az ATCO.C.045 b) 3. és 4. pontban említett értékeléseket, feltéve, hogy a b) és c) pontban meghatározott követelmények teljesülnek.
- b) A kivételes helyzetek kezelése céljából az értékelői kiterjesztéssel rendelkező személynek az értékelést közvetlenül megelőzően legalább egy évig rendelkeznie kell munkahelyi kiterjesztéssel és az ahhoz kapcsolódó, az értékelés szempontjából releváns jogosítással és – adott esetben – jogosításkiterjesztéssel. A felhatalmazást engedélyt a kivételes helyzetek kezeléséhez szükséges értékelésekre kell korlátozni, és érvényessége nem haladhatja meg az egyéves időtartamot vagy az ATCO.C.055 pontnak megfelelően kiállított értékelői kiterjesztés érvényességének lejáratát, attól függően, hogy melyik a korábbi időpont.
- c) Az értékelés függetlenségének ismétlődően felmerülő okokból való biztosítása céljából az értékelői kiterjesztéssel rendelkező személynek az értékelést közvetlenül megelőzően legalább egy évig rendelkeznie kell munkahelyi kiterjesztéssel és az ahhoz kapcsolódó, az értékelés szempontjából releváns jogosítással és – adott esetben – jogosításkiterjesztéssel. A felhatalmazás érvényességi idejét az illetékes hatóság határozza meg, és az nem haladhatja meg az ATCO.C.055 pontnak megfelelően kiállított értékelői kiterjesztés érvényességének lejáratát.
- d) Amikor a b) és c) pontban említett okokból ideiglenes értékelői felhatalmazás kerül kiadásra, az illetékes hatóság a léginnavigációs szolgáltatótól repülésbiztonsági elemzés bemutatását kérheti.

D. ALRÉSZ

LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI KÉPZÉS**1. SZAKASZ****Általános követelmények****ATCO.D.001 A légiforgalmi irányítók képzésének céljai**

A légiforgalmi irányítói képzés magában foglalja mindazon elméleti képzések, a szimulációkra is kiterjedő gyakorlati feladatok, valamint munkahelyi gyakorlati képzések összességét, amelyek a biztonságos, szabályszerű és gyors légiforgalmi irányító szakszolgálati tevékenységek ellátásához elengedhetetlen szakmai ismeretek megszerzéséhez és megőrzéséhez szükségesek.

ATCO.D.005 A légiforgalmi irányítók képzésének típusai

- a) A légiforgalmi irányítók képzése a következő típusokból áll:
 - 1. a kezdő képzés, amelynek végén gyakornok légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély vagy további jogosítás és – adott esetben – jogosításkiterjesztés kerül kiadásra, a következőket nyújtja:
 - i. „alapképzés”: alapszintű operatív eljárásokhoz kapcsolódó alapvető ismeretek és gyakorlati készségek elsajátítására kidolgozott elméleti és gyakorlati képzés;
 - ii. „jogosító képzés”: adott jogosításhoz és – megfelelő esetben – jogosításkiterjesztéshez kapcsolódó ismeretek és gyakorlati készségek elsajátítására kidolgozott elméleti és gyakorlati képzés;

2. munkahelyi képzés, amelynek végén légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély vagy jogosításkiterjesztés kerül kiadásra, jogosítás(ok) vagy jogosításkiterjesztés(ek) kerülnek érvényesítésre és/vagy munkahelyi kiterjesztés kerül kiadásra vagy megújításra. A képzés a következő szakaszból áll:
 - i. átmeneti képzési szakasz, amelyet elsősorban helyszínspecifikus műveleti eljárások és feladat-specifikus szempontok ismeretének és megértésének közvetítésére dolgoztak ki; és
 - ii. munkahelyi gyakorlati képzési szakasz, ami a munkahelyi képzésnek az a végső fázisa, amely során a korábban megszerzett, munkakörrel kapcsolatos rutinokat és készségeket egy képesített munkahelyi gyakorlati oktató felügyelete mellett, éles forgalomirányítási helyzetben beépítik a gyakorlatba.
 - iii. Az összetett és zsúfolt forgalmi helyzetek kezelését megkívánó munkahelyi kiterjesztés(ek) esetében az i. és ii. pontokon kívül egy, a munkahelyi gyakorlati képzést megelőző képzési szakaszra is szükség van a jogosításhoz kapcsolódó, korábban elsajátított rutinok és készségek javításához, és az adott munkahelyen esetlegesen előforduló éles forgalmi helyzetekre való felkészüléshez.
 3. továbbképzés, amelyet a szakszolgálati engedélyhez tartozó kiterjesztések érvényességének fenntartása céljából dolgoztak ki, és a következőkből áll:
 - i. szinten tartó képzés;
 - ii. adott esetben átképzés.
- b) A légiforgalmi irányítók az a) pontban említett képzéstípusokon kívül a következő típusú képzéseken is részt vehetnek:
1. gyakorlati oktatói képzés, amelynek végén munkahelyi gyakorlati oktatói (OJTI) vagy szimulátoroktatói (STDI) kiterjesztés kerül kiállításra, újraérvényesítésre vagy megújításra;
 2. értékelői képzés, amelynek végén értékelői kiterjesztés kerül kiadásra, meghosszabbításra vagy megújításra.

2. SZAKASZ

A kezdő képzésre vonatkozó követelmények

ATCO.D.010 A kezdő képzés felépítése

- a) A gyakornok légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély kérelmezőinek nyújtott, illetve további jogosítás és/vagy – adott esetben – jogosításkiterjesztés kiadására szolgáló kezdő képzés a következőkből áll:
1. alapképzés, amely magában foglalja az I. melléklet 2. függelékében szereplő összes tantárgyat, témakört és altémakört; és
 2. jogosító képzés, ami magában foglalja a következő jogosítások közül legalább egynek a tantárgyait, témaköreit és altémaköreit:
 - i. Repülőtéri irányítás látással (ADV) jogosítás – meghatározása az I. melléklet 3. függelékében szerepel;
 - ii. Repülőtéri toronyirányítás műszerrel (ADI [TWR]) jogosítás – meghatározása az I. melléklet 4. függelékében szerepel;
 - iii. Bevezető irányítás eljárás (APP) jogosítás – meghatározása az I. melléklet 5. függelékében szerepel;
 - iv. Körzeti irányítás eljárás (ACP) jogosítás – meghatározása az I. melléklet 6. függelékében szerepel;
 - v. Bevezető irányítás légtérellenőrző berendezéssel (APS) jogosítás – meghatározása az I. melléklet 7. függelékében szerepel;
 - vi. Körzeti irányítás légtérellenőrző berendezéssel (APS) jogosítás – meghatározása az I. melléklet 8. függelékében szerepel;
- b) A további jogosítások megszerzésére irányuló képzéseknek tartalmazniuk kell az a) 2. pontban meghatározott jogosítások közül legalább egynek a tantárgyait, témaköreit és altémaköreit.

- c) A korábbi szaktudás ATCO.B.010 b) pontnak megfelelően elvégzett, sikertelen minősítéssel zárult értékelését követő, a jogosítás újraaktiválását célzó képzést az adott értékelés eredményeihez kell igazítani.
- d) Az ATCO.B.015 a) 3. pontban szereplőtől eltérő jogosításkiterjesztésre irányuló képzéseknek a képzési szervezet által kidolgozott és a tanfolyam részeként jóváhagyott tantárgyakból, témakörökből és altémakörökből kell állniuk.
- e) Az alapképzés és/vagy a jogosító képzések kiegészülhetnek a funkcionális légtérblokkra (FAB) vagy a nemzeti környezetre vonatkozó sajátos, illetve kiegészítő tantárgyakkal, témakörökkel és altémakörökkel.

ATCO.D.015 A kezdő képzés tanfolyami terve

A képzési szervezetnek rendelkeznie kell az illetékes hatóság által jóváhagyott kezdő képzési tervvel. Ennek legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) a kezdő képzés tanfolyamának felépítése az ATCO.D.010 pont előírásainak megfelelően;
- b) a kezdő képzés szerkezete az ATCO.D.020 b) pontnak megfelelően;
- c) a kezdő képzési tanfolyam(ok) lebonyolításának folyamata;
- d) az oktatási módszerek;
- e) a kezdő képzési tanfolyam(ok) megengedett legrövidebb és leghosszabb időtartama;
- f) az ATCO.D.010 b) pontra tekintettel egy, a kezdő képzési tanfolyam(ok) átalakítására szolgáló eljárás, a sikeresen elvégzett alapképzési tanfolyam megfelelő figyelembevétele céljából;
- g) vizsgáztatási és értékelési eljárások az ATCO.D.025 és az ATCO.D.035 pontnak megfelelően, és teljesítménycélok az ATCO.D.030 és az ATCO.D.040 pontnak megfelelően;
- h) a képző személyzet szakképesítései, feladatai és felelősségi körei;
- i) a képzés idő előtti befejezésének eljárása;
- j) a fellebbezési eljárás;
- k) a kifejezetten a kezdő képzésre vonatkozóan vezetendő nyilvántartások meghatározása;
- l) a kezdő képzés tanfolyami tervének felülvizsgálatának és módosításának eljárása és indokolása, valamint annak az illetékes hatósághoz való benyújtása. A kezdő képzés tanfolyami tervének felülvizsgálatát legalább háromévente egyszer el kell végezni.

ATCO.D.020 Alapképzés és jogosító képzés tanfolyamai

- a. Az alapképzést és a jogosító képzést különálló vagy integrált tanfolyamok formájában kell biztosítani.
- b. Az alapképzés és a jogosító képzés tanfolyamait, vagy az integrált kezdő képzés tanfolyamát a képzési szervezeteknek kell kidolgozniuk és biztosítaniuk, és az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia.
- c. Amennyiben a kezdő képzést integrált tanfolyam keretében nyújtják, egyértelmű különbséget kell tenni a vizsgák és értékelések között:
 - 1. az alapképzés; és
 - 2. az egyes jogosító képzések vonatkozásában.
- d. A kezdő képzés, illetve a további jogosítás kiadását célzó, jogosításhoz szükséges képzések sikeres elvégzését egy, a képzési szervezet által kiállított tanúsítvánnyal kell bizonyítani.
- e. Az alapképzés sikeres elvégzését a kérelmező kérésére a képzési szervezet által kiállított bizonyítvánnyal kell igazolni.

ATCO.D.025 Az alapképzéshez kapcsolódó vizsgák és értékelés

- a) Az alapképzési tanfolyamoknak elméleti vizsgá(ka)t és értékelés(eke)t is tartalmazniuk kell.
- b) A kérelmező akkor felel meg az elméleti vizsgá(ko)n, ha az elérhető pontok legalább 75 %-át megszerzi.
- c) Az ATCO.D.030 pontban felsorolt teljesítménycélok értékelését részfeladat-szimulátoron vagy szimulátoron kell elvégezni.
- d) A kérelmező akkor felel meg az értékelés(ek)en, ha következetesen bizonyítja, hogy teljesíti az ATCO.D.030 pontban felsorolt teljesítmény-előírásokat, és ha a légiforgalmi irányító szolgálati tevékenység ellátása során a biztonságos működéshez szükséges magatartást mutat.

ATCO.D.030 Az alapképzésre vonatkozó teljesítménycélok

Az értékelés(ek)nek a következő teljesítménycélok kiértékelését kell tartalmaznia (tartalmazniuk):

- a) a munkahelyhez tartozó berendezések ellenőrzése és használata;
- b) a helyzetfelismerés fejlesztése és fenntartása a forgalom figyelemmel követése és – adott esetben – a légi járművek azonosítása révén;
- c) repülésiadat-kijelző(kö)n megjelenő adatok figyelemmel kísérése és aktualizálása;
- d) a megfelelő frekvencia folyamatos figyelése;
- e) a megfelelő engedélyek, utasítások és információk megadása a forgalom részére;
- f) jóváhagyott szakterminológia használata;
- g) hatékony kommunikáció;
- h) elkülönítés alkalmazása;
- i) szükség szerinti koordináció;
- j) az előírt eljárások alkalmazása a szimulált légtérre vonatkozóan;
- k) légi járművek közötti lehetséges konfliktusok észlelése;
- l) az intézkedések prioritási sorrendjének betartása;
- m) megfelelő elkülönítési módszerek kiválasztása.

ATCO.D.035 A jogosító képzéshez kapcsolódó vizsgák és értékelés

- a) A jogosító képzés tanfolyamainak elméleti vizsgá(ka)t és értékelés(eke)t is tartalmazniuk kell.
- b) A kérelmező akkor felel meg az elméleti vizsgá(ko)n, ha az elérhető pontok legalább 75 %-át megszerzi.
- c) Az értékelés(ek)nek a jogosító képzéshez tartozó, az ATCO.D.040 pontban leírt teljesítménycélokra kell alapulnia (alapulniuk).
- d) Az értékelés(eke)t szimulátoron kell elvégezni.
- e) A kérelmező akkor felel meg az értékelés(ek)en, ha következetesen bizonyítja, hogy teljesíti az ATCO.D.040 pontban szereplő teljesítmény-előírásokat, és ha a légiforgalmi irányító szolgálati tevékenység ellátása során a biztonságos működéshez szükséges magatartást mutat.

ATCO.D.040 A jogosító képzés teljesítménycéljai

- a) Mindegyik jogosító képzés tanfolyamához meg kell határozni a jogosításhoz szükséges képzési teljesítménycélokat és teljesítménycélhoz kapcsolódó feladatokat.
- b) A jogosító képzés teljesítménycéljainak meg kell követelniük a kérelmezőtől:
1. annak bizonyítását, hogy képesek a légi forgalmat biztonságos, szabályszerű és gyors szolgáltatásokat biztosító módon irányítani; és
 2. az összetett és zsúfolt közlekedési helyzetek kezelését.
- c) A b) ponton felül a „repülőtéri irányítás látással” (ADV) és a „repülőtéri irányítás műszerrel” (ADI) jogosításhoz szükséges képzés teljesítménycéljainak biztosítaniuk kell, hogy a kérelmezők:
1. egy meghatározott repülőtéri illetékességi területen belül kezelni tudják a munkaterhelést és légiforgalmi szolgáltatásokat nyújtsanak; és
 2. repülőtéri irányítási módszereket és operatív eljárásokat alkalmazzanak a repülőtéri forgalom kapcsán.
- d) A b) ponton felül a „bevezető irányítás eljárás” jogosításhoz szükséges képzés teljesítménycéljainak biztosítaniuk kell, hogy a kérelmezők:
1. egy meghatározott bevezető irányítási illetékességi területen belül kezelni tudják a munkaterhelést és légiforgalmi szolgáltatásokat nyújtsanak; és
 2. eljárásokon alapuló bevezető irányítást, tervezési módszereket és operatív eljárásokat alkalmazzanak az érkező, várakozó, induló és átrepülő légi forgalom kapcsán.
- e) A b) ponton felül a „bevezető irányítás légtérel ellenőrző berendezéssel” jogosításhoz szükséges képzés teljesítménycéljainak biztosítaniuk kell, hogy a kérelmezők:
1. egy meghatározott bevezető irányítási illetékességi területen belül kezelni tudják a munkaterhelést és légiforgalmi szolgáltatásokat nyújtsanak; és
 2. légtérel ellenőrző berendezéssel végzett bevezető irányítást, tervezési módszereket és operatív eljárásokat alkalmazzanak az érkező, várakozó, induló és átrepülő légi forgalom kapcsán.
- f) A b) ponton felül a „körzeti irányítás eljárás” jogosításhoz szükséges képzés teljesítménycéljainak biztosítaniuk kell, hogy a kérelmezők:
1. egy meghatározott körzeti irányítási illetékességi területen belül kezelni tudják a munkaterhelést és légiforgalmi szolgáltatásokat nyújtsanak; és
 2. eljárásokon alapuló körzeti irányítást, tervezési módszereket és operatív eljárásokat alkalmazzanak a körzet légi forgalma kapcsán.
- g) A b) ponton felül a „körzeti irányítás légtérel ellenőrző berendezéssel” jogosításhoz szükséges képzés teljesítménycéljainak biztosítaniuk kell, hogy a kérelmezők:
1. egy meghatározott körzeti irányítási illetékességi területen belül kezelni tudják a munkaterhelést és légiforgalmi szolgáltatásokat nyújtsanak; és
 2. légtérel ellenőrző berendezéssel végzett körzeti irányítást, tervezési módszereket és operatív eljárásokat alkalmazzanak a körzet légi forgalma kapcsán.

3. SZAKASZ***A munkahelyi képzésre vonatkozó követelmények*****ATCO.D.045 A munkahelyi képzés felépítése**

- a) A munkahelyi képzés – a munkahelyi képzési tervben meghatározott módon – a légiforgalmi irányító egységnél bevezetett összes munkahelyi kiterjesztésre kiterjedő tanfolyam(ok)ból áll.
- b) A munkahelyi kiterjesztési tanfolyam(oka)t képzési szervezeteknek az ATCO.D.060 pontnak megfelelően kell kidolgozniuk és biztosítaniuk, és az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia azokat.

c) A munkahelyi képzésnek a következő területekre vonatkozó képzést kell tartalmaznia:

1. operatív eljárások;
2. feladatspecifikus szempontok;
3. rendellenes és vészhelyzetek; és
4. emberi tényezők.

ATCO.D.050 A munkahelyi képzés előfeltételei

A munkahelyi képzést csak olyan személyek kezdhetik meg, akik rendelkeznek:

- a) a megfelelő jogosítással és – adott esetben – jogosításkiterjesztéssel rendelkező gyakornok légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedéllyel; vagy
- b) a megfelelő jogosítással és – adott esetben – jogosításkiterjesztéssel rendelkező légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedéllyel,

feltéve, hogy az ATCO.B.001 d) pontban és az ATCO.B.010 b) pontban meghatározott feltételek teljesülnek.

ATCO.D.055 A munkahelyi képzési terv

a) A képzési szervezetnek mindegyik légiforgalmi irányító egység tekintetében rendelkeznie kell az illetékes hatóság által jóváhagyott képzési tervvel.

b) A munkahelyi képzési tervnek legalább a következőket kell tartalmaznia:

1. a képzés tárgyát képező jogosítások és kiterjesztések;
2. a munkahelyi képzés szerkezete;
3. a munkahelyi kiterjesztési tanfolyam(ok) listája az ATCO.D.060 pontnak megfelelően;
4. a munkahelyi kiterjesztési tanfolyam lebonyolításának folyamata;
5. az oktatási módszerek;
6. a munkahelyi kiterjesztési tanfolyam(ok) minimális időtartama;
7. a munkahelyi kiterjesztési tanfolyam(ok)nak a kérelmező megszerzett jogosításait és/vagy jogosításkiterjesztéseit és adott esetben tapasztalatait megfelelően figyelembe vevő átalakítására vonatkozó eljárás;
8. az elméleti tudásnak és ismereteknek az ATCO.D.065 pont szerinti bizonyítására szolgáló eljárások, ezen belül a vizsgák száma, gyakorisága, típusa és az azokon elérendő megfelelési szintek, amelyeket a vizsgákon elérhető összpontszám legalább 75 %-ában kell megállapítani;
9. az ATCO.D.070 pont szerinti értékelésre vonatkozó eljárások, ezen belül az értékelések száma és gyakorisága;
10. a képző személyzet szakképesítései, feladatai és felelősségi körei;
11. a képzés idő előtti befejezésének eljárása;
12. a fellebbezési eljárás;
13. a kifejezetten a munkahelyi képzésre vonatkozóan vezetendő nyilvántartások meghatározása;
14. az egyes munkahelyi kiterjesztésekhez kapcsolódóan megállapított rendellenes és vészhelyzetek listája;
15. a munkahelyi képzési terv felülvizsgálatának és módosításának eljárása és indokolása, valamint annak az illetékes hatósághoz való benyújtása. A munkahelyi képzési terv felülvizsgálatát legalább háromévente egyszer el kell végezni.

ATCO.D.060 Munkahelyi kiterjesztési tanfolyam

- a) A munkahelyi kiterjesztési tanfolyam a szakszolgálati engedélyben szereplő munkahelyi kiterjesztés kiadására vagy megújítására szolgáló megfelelő munkahelyi képzési szakaszok együttese. Minden tanfolyam tartalmaz:
1. egy átmeneti képzési szakaszt;
 2. egy munkahelyi gyakorlati képzési szakaszt.
- Szükség esetén egy munkahelyi gyakorlati képzést megelőző képzési szakasznak is szerepelnie kell benne az ATCO.D.005 a) 2. pontnak megfelelően.
- b) Az a) pontban említett munkahelyi képzési szakaszokat külön-külön vagy integrált módon kell biztosítani.
- c) A munkahelyi kiterjesztési tanfolyamoknak az ATCO.D.045 c) pontnak megfelelően meg kell határozniuk a tantervet és a teljesítménycélokat, és azokat a munkahelyi képzési tervnek megfelelően kell lebonyolítani.
- d) Az ATCO.B.015 pontnak megfelelően jogosításkiterjesztés(ek)hez kapcsolódó képzést is tartalmazó munkahelyi kiterjesztési tanfolyamokat olyan további képzéssel kell kiegészíteni, amely lehetővé teszi az érintett jogosításkiterjesztés megszerzését.
- e) Az ATCO.B.015 a) 3. pontban szereplőtől eltérő jogosításkiterjesztésre irányuló képzéseknek a képzési szervezet által kidolgozott és a tanfolyam részeként jóváhagyott tantárgyakból, tantárgyakhoz tartozó célkitűzésekből, témakörökből és altémakörökből kell állniuk.
- f) A szakszolgálati engedély cseréjét követően végzett munkahelyi kiterjesztési tanfolyamokat úgy kell átalakítani, hogy tartalmazzák a kezdő képzés adott funkcionális légtérblokkra vagy nemzeti környezetre vonatkozó egyedi elemeit is.

ATCO.D.065 Számadás az elméleti tudásról és ismeretekről

Az elméleti tudást és ismereteket vizsgákon kell bizonyítani.

ATCO.D.070 Munkahelyi kiterjesztési tanfolyamok során végzett értékelések

- a) A kérelmező értékelését operatív környezetben, normál működési körülmények között kell elvégezni legalább egyszer, a munkahelyi gyakorlati képzés végén.
- b) Ha a munkahelyi kiterjesztési tanfolyam munkahelyi gyakorlati képzést megelőző képzési szakaszt is tartalmaz, legalább ennek a szakasznak a végén repülésszimulációs oktatóeszközön kell értékelni a kérelmező készségeit.
- c) Az a) ponttól eltérve a munkahelyi kiterjesztés értékelése során repülésszimulációs oktatóeszközt lehet használni azon megtanított eljárások alkalmazásában való jártasság bizonyítására, amelyek az operatív környezetben történt értékelés során nem merültek fel.

4. SZAKASZ***A továbbképzésre vonatkozó követelmények*****ATCO.D.075 Továbbképzés**

A továbbképzés szinten tartó és átképzési tanfolyamokból áll, és azt az ATCO.B.025 pontnak megfelelő szaktudás-értékelő rendszerben szereplő követelményeknek megfelelően kell biztosítani.

ATCO.D.080 Szinten tartó képzés

- a) A szinten tartó tanfolyamo(ka)t képzési szervezeteknek kell kidolgozniuk és biztosítaniuk, és az(oka)t az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia.
- b) A szinten tartó képzést úgy kell kidolgozni, hogy a légi forgalom biztonságos, szabályszerű és gyors áramlásának biztosítása érdekében felülvizsgálja, megerősítse vagy bővítse a légiforgalmi irányítók meglévő ismereteit és készségeit. A szinten tartó képzésnek legalább a következőket kell tartalmaznia:
1. szabványos gyakorlatok és eljárások oktatása, jóváhagyott szakterminológia és hatékony kommunikáció használata mellett;
 2. rendellenes és vészhelyzetek oktatása, jóváhagyott szakterminológia és hatékony kommunikáció használata mellett; és

3. emberi tényezőről szóló képzés.

- c) Meg kell határozni a szinten tartó képzés tantervét, és amennyiben egy tantárgy a légiforgalmi irányítók készségeinek szinten tartására irányul, teljesítménycélokot is ki kell dolgozni.

ATCO.D.085 Átképzés

- a) Az átképzési tanfolyamo(ka)t képzési szervezeteknek kell kidolgozniuk és biztosítaniuk, és az(oka)t az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia.
- b) Az átképzést úgy kell kidolgozni, hogy az operatív környezetben bekövetkező változásoknak megfelelő ismereteket és készségeket nyújtson; olyan esetekben, amikor a változásról szóló repülésbiztonsági értékelés azt állapítja meg, hogy szükség van ilyen képzésre, az átképzést képzési szervezeteknek kell biztosítaniuk.
- c) Az átképzési tanfolyamoknak meg kell határozniuk:
1. a tanfolyamnak megfelelő képzési módszert és a tanfolyam hosszát, figyelembe véve a változás jellegét és kiterjedését; és
 2. az átképzéshez tartozó vizsgáztatási és/vagy értékelési módszereket.
- d) Az átképzést azt megelőzően kell biztosítani, hogy a légiforgalmi irányítók elkezdjenék a szakszolgálati engedélyük által biztosított jogosultságok gyakorlását a megváltozott operatív környezetben.

5. SZAKASZ

oktatók és értékelők képzése

ATCO.D.090 Gyakorlati oktatók képzése

- a) A gyakorlati oktatók képzését képzési szervezeteknek kell kidolgozniuk és nyújtaniuk, és annak a következőkből kell állnia:
1. gyakorlati oktatási módszerekre vonatkozó tanfolyam munkahelyi gyakorlati oktatók (OJTI) és/vagy szimulátoroktatók (STDI) számára, értékeléssel együtt;
 2. gyakorlati oktatói készségekről szóló szinten tartó tanfolyam;
 3. gyakorlati oktatók kompetenciáinak értékelésére szolgáló módszer(ek).
- b) Az a) pontban említett tanfolyamokat és értékelési módszereket az illetékes hatóságnak kell jóváhagynia.

ATCO.D.095 Az értékelők képzése

- a) Az értékelők képzését képzési szervezeteknek kell kidolgozniuk és biztosítaniuk, és annak a következőkből kell állnia:
1. értékelői tanfolyam, értékeléssel együtt;
 2. értékelői készségekről szóló szinten tartó tanfolyam;
 3. értékelők kompetenciáinak értékelésére szolgáló módszer(ek).
- b) Az a) pontban említett tanfolyamokat és értékelési módszert az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia.
-

NYELVISMERETI ÉRTÉKELŐ TÁBLÁZAT – A NYELVISMERETTEL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK

Nyelvismereti értékelő táblázat: szakértői, kibővített és operatív szint

Szint	Kiejtés Olyan dialektus és/vagy akcentus használata, amely nem okoz értési nehézséget a légiközlekedési társadalom köreiben	Nyelvtani szerkezetek A feladatvégzéshez alkalmas nyelvhasználatnak megfelelően meghatározott nyelvtani szerkezetek és mondat szerkesztés	Szókincs	Folyamatos beszéd	Beszédértés	Interakció
Szakértői szint 6	Kiejtésén, hangsúlyozásán, beszédritmusán és hanglejtésén érződik ugyan anyanyelvi vagy regionális nyelvi hatás, ez azonban szinte soha nem zavarja a megértést.	Mind az alapvető, mind az összetett nyelvtani szerkezetek alkalmazása és a mondat szerkesztés következetesen szabályos.	A szókincs terjedelme és alkalmazása kielégítő az ismerős és ismeretlen témák széles választékában folytatott hatékony kommunikációhoz. Szókincse jellegzetes szófordulatokban gazdag, árnyalt és illeszkedik a megfelelő nyelvi kifejezőmódhoz.	Képes tartósabban erőlködés nélkül, természetes folyékonysággal beszélni. Tudatosan alkalmaz beszéd dinamikai elemeket (például egy-egy részlet kiemelésére). Magától értetődően használ megfelelő szövegkohéziós és kötőelemeket.	Beszédértése következetesen pontos szinte minden szövegkörnyezetben, és kiterjed a nyelvi és kulturális árnyalatokra is.	Szinte minden helyzetben könnyen lép interakcióba. Megérti a szóbeli és nem szóbeli célzásokat, és megfelelően reagál rájuk.
Kibővített szint 5	Kiejtésén, hangsúlyozásán, beszédritmusán és hanglejtésén érződik ugyan anyanyelvi vagy regionális nyelvi hatás, ez azonban csak ritkán zavarja a megértést.	Az alapvető nyelvtani szerkezetek alkalmazása és a mondat szerkesztés következetesen szabályos. Megkísérli az összetett szerkezetek használatát, de hibákat vét, ami olykor befolyásolja a jelentést.	A szókincs terjedelme és alkalmazása kielégítő az általános, konkrét és munkával kapcsolatos témákban folytatott hatékony kommunikációhoz. A körülírást következetesen és sikeresen alkalmazza. Szókincsében olykor jellegzetes szófordulatok fedezhetők fel.	Képes tartósabban viszonylag könnyen ismerős témákról beszélni, azonban nem feltétlenül alkalmaz beszéd dinamikai elemeket. Képes megfelelő diskurzusjelölők és kötőelemek használatára.	Beszédértése pontos az általános, konkrét és a munkához kapcsolódó témákban és többnyire pontos akkor is, ha a beszélő nyelvi vagy a helyzetből adódó problémával, esetleg valamilyen váratlan eseménnyel szembesül. Képes megérteni a különféle nyelvi változatokat (dialektusokat és/vagy akcentusokat) vagy beszédstílusokat.	Azonnali, megfelelő és informatív válaszokat ad. Hatékonyan kezeli a beszélő/hallgató kapcsolatot.

Szint	Kiejtés Olyan dialektus és/vagy akcentus használata, amely nem okoz értési nehézséget a légiközlekedési társadalom köreiben	Nyelvtani szerkezetek A feladatvégzéshez alkalmas nyelvhasználatnak megfelelően meghatározott nyelvtani szerkezetek és mondat szerkesztés	Szókincs	Folyamatos beszéd	Beszédértés	Interakció
Operatív szint 4	Kiejtésén, hangsúlyozásán, beszédritmusán és hanglejtésén érződik ugyan anyanyelvi vagy regionális nyelvi hatás, ez azonban csak néha zavarja a megértést.	Az alapvető nyelvtani szerkezeteket és a mondat szerkesztést kreatív módon és általában helyesen alkalmazza. Hibák előfordulhatnak, főként szokatlan és váratlan helyzetekben, de ez ritkán befolyásolja a jelentést.	A szókincs terjedelme és alkalmazása rendszerint kielégítő az általános, konkrét és munkával kapcsolatos témákban folytatott hatékony kommunikációhoz. A körülírást sikeresen alkalmazza olyan szokatlan vagy váratlan helyzetekben, amelyekre nézve hiányzik a szókincse.	Képes egy adott nyelvi egység megfelelő tempójú megformálására. Alkalmanként előfordulhat a beszéd fonálának elvesztése hallott szövegből vagy szabályos beszédből spontán interakcióra való áttéréskor, de ez nem gátolja a hatékony kommunikációt. Csak részben képes diskurzusjelölők és kötőelemek használatára. Töltelék szó-használata nem zavaró.	Beszédértése többnyire pontos az általános, konkrét és a munkához kapcsolódó témákban, ha a beszélő a nemzetközi nyelvhasználók számára kellőképpen érthető akcentust vagy nyelvi változatot használ. Lassabban vagy csak magyarázat segítségével érti meg a beszélőt, ha az valamilyen nyelvi vagy a helyzetből adódó problémával, esetleg valamilyen váratlan eseménnyel szembesül.	Rendszerint azonnali, megfelelő és informatív a válaszokat ad. Interakciót kezdeményez és tart fenn váratlan esemény bekövetkeztékor is. Megfelelően kezeli a nyilvánvaló félreértéseket ellenőrzés, megerősítés vagy tisztázás útján.

Nyelvismereti értékelő táblázat: operatív szint alatti szint, alapszint és alapszint alatti szint.

Szint	Kiejtés Olyan dialektus és/vagy akcentus használata, amely nem okoz értési nehézséget a légiközlekedési társadalom köreiben	Nyelvtani szerkezetek A feladatvégzéshez alkalmas nyelvhasználatnak megfelelően meghatározott nyelvtani szerkezetek és mondat szerkesztés	Szókincs	Folyamatos beszéd	Beszédértés	Interakció
Operatív szint alatti szint 3	Kiejtésén, hangsúlyozásán, beszédritmusán és hanglejtésén anyanyelvi vagy regionális nyelvi hatás érződik, és ez gyakran zavarja a megértést.	Az előre látható szituációkkal kapcsolatos alapvető nyelvtani szerkezeteket és a mondat szerkesztést nem alkalmazza mindig jól. A hibák gyakran zavarják a megértést.	A szókincs terjedelme és alkalmazása gyakran kielégítő általános, konkrét és munkával kapcsolatos témákban folytatott hatékony kommunikációhoz, de a szókészlet szűkös, a szóválasztás gyakran helytelen. A körülírást nem sikerül alkalmaznia olyan helyzetekben, amelyekhez hiányzik a szókincse.	Képes egy adott nyelvi egység megformálására, de beszédmódja és a szünetek alkalmazása is gyakran helytelen. Beszédének lassúsága és akadozottsága gátolhatja a hatékony kommunikációt. Töltelék szó-használata olykor zavaró.	Beszédértése gyakran pontos az általános, konkrét és a munkához kapcsolódó témákban, ha a beszélő a nemzetközi nyelvhasználók számára kellőképpen érthető akcentust vagy nyelvi változatot használ. Előfordulhat, hogy nem helyesen értelmez valamilyen nyelvi vagy a helyzetből adódó problémát vagy váratlan eseményt.	Olykor azonnali, megfelelő és informatív a válaszokat ad. Könnyedén kezdeményez és tart fenn interakciót ismerős témákban és előrelátható helyzetekben. Váratlan esemény bekövetkeztékor általában nem reagál megfelelően.

Szint	Kiejtés Olyan dialektus és/vagy akcentus használata, amely nem okoz értési nehézséget a légiközlekedési társadalom köreiben	Nyelvtani szerkezetek A feladatvégzéshez alkalmas nyelvhasználatnak megfelelően meghatározott nyelvtani szerkezetek és mondatszerkesztés	Szókincs	Folyamatos beszéd	Beszédértés	Interakció
Alapszint 2	Kiejtésén, hangsúlyozásán, beszédritmusán és hanglejtésén anyanyelvi vagy regionális nyelvi hatás érződik, és ez általában zavarja a megértést.	Csak néhány egyszerű betanult nyelvtani és mondatszerkezetet képes alkalmazni.	Korlátozott szókincs, csak elszigetelt szavakból és betanult mondatokból áll.	Nagyon rövid, elszigetelt, betanult kifejezéseket használ gyakori szünetek tartásával és töltékszavak zavaró alkalmazásával, miközben keresi a kifejezéseket, és megpróbálja a kevésbé ismert szavakat megfelelően kiejteni.	Beszédértése elszigetelt, betanult mondatokra korlátozódik, ha azokat lassan, jól artikulálva ejtik ki.	Csak lassan és gyakran helytelenül válaszol. Interakciója az egyszerű rutintársalgásra korlátozódik.
Alapszint alatti szint 1	Az alapszintet el nem érő teljesítmény.	Az alapszintet el nem érő teljesítmény.	Az alapszintet el nem érő teljesítmény.	Az alapszintet el nem érő teljesítmény.	Az alapszintet el nem érő teljesítmény.	Az alapszintet el nem érő teljesítmény.

*Az I. melléklet 2. függeléke***ALAPKÉPZÉS**

(Hivatkozás: I. melléklet — ATCO rész, D. alrész, 2. szakasz, ATCO.D.010 a) 1.)

TARTALOMJEGYZÉK

1. TANTÁRGY BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE
2. TANTÁRGY LÉGI JOG
3. TANTÁRGY LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK
4. TANTÁRGY METEOROLÓGIA
5. TANTÁRGY NAVIGÁCIÓ
6. TANTÁRGY LÉGI JÁRMŰVEK
7. TANTÁRGY EMBERI TÉNYEZŐK
8. TANTÁRGY BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK
9. TANTÁRGY MUNKAHELYI KÖRNYEZET

1. TANTÁRGY: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE

INTRB 1 TÉMAKÖR – TANFOLYAMSZERVEZÉS

INTRB 1.1 altémakör – A tanfolyam bemutatása

INTRB 1.2 altémakör – A tanfolyam adminisztrációja

INTRB 1.3 altémakör – Tananyag és képzési dokumentáció

INTRB 2 TÉMAKÖR – BEVEZETÉS A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI TANFOLYAMBA

INTRB 2.1 altémakör – A képzés tartalma és szervezése

INTRB 2.2 altémakör – A képzés filozófiája

INTRB 2.3 altémakör – Az értékelési eljárás

INTRB 3 TÉMAKÖR – BEVEZETÉS A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓK JÖVŐBENI LEHETŐSÉGEIBE

INTRB 3.1 altémakör – Szakmai előmeneteli lehetőségek

2. TANTÁRGY: LÉGI JOG

LAWB 1 TÉMAKÖR – BEVEZETÉS A LÉGI JOGBA

LAWB 1.1 altémakör – A légi jog jelentősége

LAWB 2 TÉMAKÖR – NEMZETKÖZI SZERVEZETEK

LAWB 2.1 altémakör – ICAO

LAWB 2.2 altémakör – Európai és egyéb ügynökségek

LAWB 2.3 altémakör – Légiközlekedési szervezetek

LAWB 3 TÉMAKÖR – NEMZETI SZERVEZETEK

LAWB 3.1 altémakör – A szervezetek célja és szerepe

LAWB 3.2 altémakör – Nemzeti jogalkotási eljárások

LAWB 3.3 altémakör – Illetékes hatóság

LAWB 3.4 altémakör – Nemzeti légiközlekedési szervezetek

LAWB 4 TÉMAKÖR – ATS REPÜLSÉSBIZTONSÁG-IRÁNYÍTÁS

LAWB 4.1 altémakör – Repülésbiztonsági szabályozás

LAWB 4.2 altémakör – Repülésbiztonság-irányítási rendszer

LAWB 5 TÉMAKÖR – SZABÁLYOK ÉS RENDELKEZÉSEK

LAWB 5.1 altémakör – Mértékegységek

LAWB 5.2 altémakör – ATCO szakszolgálati engedélyezés/szaktudás-értékelés

LAWB 5.3 altémakör – Az ANS/ATS áttekintése

LAWB 5.4 altémakör – Repülési szabályok

LAWB 5.5 altémakör – Légtér és ATS-útvonalak

LAWB 5.6 altémakör – Repülési terv

LAWB 5.7 altémakör – Repülőterek

LAWB 5.8 altémakör – Várakozási eljárások IFR repülésnél

LAWB 5.9 altémakör – Várakozási eljárások VFR repülésnél

3. TANTÁRGY: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK**ATMB 1 TÉMAKÖR – LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK**

ATMB 1.1 altémakör – Mértékegységek alkalmazása

ATMB 1.2 altémakör – Légiforgalmi irányító (ATC) szolgálat

ATMB 1.3 altémakör – Repüléstájékoztató szolgálat (FIS)

ATMB 1.4 altémakör – Riasztószolgálat

ATMB 1.5 altémakör – Légiforgalmi tanácsadó szolgálat

ATMB 1.6 altémakör – ATS rendszerkapacitás és légiforgalmi áramlásszervezés

ATMB 1.7 altémakör – Légtérigazdálkodás (ASM)

ATMB 2 TÉMAKÖR – MAGASSÁGMÉRÉS ÉS MAGASSÁGELOSZTÁS

ATMB 2.1 altémakör – Magasságmérés

ATMB 2.2 altémakör – Átváltási szint

ATMB 2.3 altémakör – Magasságelosztás

ATMB 3 TÉMAKÖR – RÁDIÓTÁVBESZÉLÉS (RTF)

ATMB 3.1 altémakör – RTF általános operatív eljárások

ATMB 4 TÉMAKÖR – ATC ENGEDÉLYEK ÉS ATC UTASÍTÁSOK

ATMB 4.1 altémakör – Az ATC engedélyek típusa és tartalma

ATMB 4.2 altémakör – ATC utasítások

ATMB 5 TÉMAKÖR – KOORDINÁCIÓ

ATMB 5.1 altémakör – A koordináció elvei, típusai és tartalma

ATMB 5.2 altémakör – A koordináció szükségessége

ATMB 5.3 altémakör – A koordináció módjai

ATMB 6 TÉMAKÖR – ADATMEGJELENÍTÉS

ATMB 6.1 altémakör – Adatnyerés

ATMB 6.2 altémakör – Adatkezelés

ATMB 7 TÉMAKÖR – ELKÜLÖNÍTÉS

ATMB 7.1 altémakör – Függőleges elkülönítés és eljárásai

ATMB 7.2 altémakör – Vízszintes elkülönítés és eljárásai

ATMB 7.3 altémakör – Látás szerinti elkülönítés

ATMB 7.4 altémakör – Repülőtéren alkalmazott elkülönítés és eljárásai

ATMB 7.5 altémakör – ATS-légtérellelőrző rendszeren alapuló elkülönítés

ATMB 7.6 altémakör – Turbulencia-elkülönítés

ATMB 8 TÉMAKÖR – FEDÉLZETI ÖSSZEÜTKÖZÉS-ELHÁRÍTÓ RENDSZEREK ÉS FÖLDI BIZTONSÁGI HÁLÓK

ATMB 8.1 altémakör – Fedélzeti összeütközés-elhárító rendszerek

ATMB 8.2 altémakör – Földi biztonsági hálók

ATMB 9 TÉMAKÖR – ALAPVETŐ GYAKORLATI KÉSZSÉGEK

ATMB 9.1 altémakör – Forgalomkezelési eljárás

ATMB 9.2 altémakör – Az összes jogosítás esetében alkalmazandó alapvető gyakorlati készségek

ATMB 9.3 altémakör – A repülőtéri jogosítás esetében alkalmazandó alapvető gyakorlati készségek

ATMB 9.4 altémakör – A légtérellelőrző berendezés használata során alkalmazandó alapvető gyakorlati készségek

4. TANTÁRGY: METEOROLÓGIA

METB 1 TÉMAKÖR – BEVEZETÉS A METEOROLÓGIÁBA

METB 1.1 altémakör – Mértékegységek alkalmazása

METB 1.2 altémakör – Légi közlekedés és meteorológia

METB 1.3 altémakör – A meteorológiai szolgálat felépítése

METB 2 TÉMAKÖR – LÉGKÖR

METB 2.1 altéma – Összetétel és szerkezet

METB 2.2 altéma – Egyezményes légkör

METB 2.3 altéma – Hő és hőmérséklet

METB 2.4 altéma – Víz a légkörben

METB 2.5 altéma – Légnyomás

METB 3 TÉMAKÖR – LÉGKÖRI CIRKULÁCIÓ

METB 3.1 altéma – Általános légkörzés

METB 3.2 altéma – Légtömegek és frontok

METB 3.3 altéma – Mezőléptékű rendszerek

METB 3.4 altéma – Szél

METB 4 TÉMAKÖR – METEOROLÓGIAI JELENSÉGEK

METB 4.1 altéma – Felhők

METB 4.2 altéma – Csapadékfajták

METB 4.3 altéma – Látótávolság

METB 4.4 altéma – Veszélyes meteorológiai jelenségek

METB 5 TÉMAKÖR – A LÉGI KÖZLEKEDÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ METEOROLÓGIAI INFORMÁCIÓK

METB 5.1 altéma – Közlemények és jelentések

5. TANTÁRGY: NAVIGÁCIÓ**NAVB 1 TÉMAKÖR – BEVEZETÉS A NAVIGÁCIÓBA**

NAVB 1.1 altéma – Mértékegységek alkalmazása

NAVB 1.2 altéma – A navigáció célja és alkalmazása

NAVB 2 TÉMAKÖR – A FÖLD

NAVB 2.1 altéma – A Föld helyzete és mozgása

NAVB 2.2 altéma – Koordinátarendszerek, irány és távolság

NAVB 2.3 altéma – A mágnesesség

NAVB 3 TÉMAKÖR – TÉRKÉPEK ÉS LÉGIFORGALMI TÉRKÉPEK

NAVB 3.1 altéma – Térképkészítés és vetületek

NAVB 3.2 altéma – A légi közlekedésben használt térképek és diagramok

NAVB 4 TÉMAKÖR – A NAVIGÁCIÓ ALAPJAI

NAVB 4.1 altéma – A szél hatása

NAVB 4.2 altéma – Sebesség

NAVB 4.3 altémakör – Látás szerinti navigáció

NAVB 4.4 altémakör – A repüléstervezés navigációs szempontjai

NAVB 5 TÉMAKÖR – MŰSZER SZERINTI NAVIGÁCIÓ

NAVB 5.1 altémakör – Földi rendszerek

NAVB 5.2 altémakör – Inerciális navigációs rendszerek

NAVB 5.3 altémakör – Műhold-alapú rendszerek

NAVB 5.4 altémakör – Műszer szerinti megközelítési eljárások

NAVB 6 TÉMAKÖR – TELJESÍTMÉNYALAPÚ NAVIGÁCIÓ

NAVB 6.1 altémakör – A területi navigáció alapelvei és előnyei

NAVB 6.2 altémakör – Bevezetés a teljesítményalapú navigációba

NAVB 6.3 altémakör – Teljesítményalapú navigációs alkalmazások

NAVB 7 TÉMAKÖR – FEJLESZTÉSEK A NAVIGÁCIÓ TERÜLETÉN

NAVB 7.1 altémakör – A jövőben várható fejlesztések

6. TANTÁRGY: LÉGI JÁRMŰVEK

ACFTB 1 TÉMAKÖR – BEVEZETÉS A LÉGI JÁRMŰVEKBE

ACFTB 1.1 altémakör – Mértékegységek alkalmazása

ACFTB 1.2 altémakör – Légi közlekedés és légi járművek

ACFTB 2 TÉMAKÖR – A REPÜLÉS ALAPELVEI

ACFTB 2.1 altémakör – A légi járművekre ható erők

ACFTB 2.2. altémakör – A légi jármű szerkezeti elemei és irányítása

ACFTB 2.3. altémakör – A légi jármű teljesítményének korlátai

ACFTB 3 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK KATEGÓRIÁI

ACFTB 3.1 altémakör – A légi járművek kategóriái

ACFTB 3.2 altémakör – A légi járművek által keltett turbulencia kategóriái

ACFTB 3.3 altémakör – ICAO megközelítési kategóriák

ACFTB 3.4 altémakör – Környezeti kategóriák

ACFTB 4 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK ADATAI

ACFTB 4.1 altémakör – Felismerés

ACFTB 4.2 altémakör – Teljesítményadatok

ACFTB 5 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK HAJTÓMŰVEI

ACFTB 5.1 altémakör – Dugattyús motorok

ACFTB 5.2 altémakör – Sugárhajtóművek

ACFTB 5.3 altémakör – Turbolégcsavaros hajtóművek

ACFTB 5.4 altémakör – Tüzelőanyagok

ACFTB 6 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK RENDSZEREI ÉS MŰSZEREI

ACFTB 6.1 altémakör – Fedélzeti műszerek

ACFTB 6.2 altémakör – Navigációs műszerek

ACFTB 6.3 altémakör – Hajtómű-ellenőrző műszerek

ACFTB 6.4 altémakör – Légijármű-rendszerek

ACFTB 7 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK TELJESÍTMÉNYÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

ACFTB 7.1 altémakör – A felszállást befolyásoló tényezők

ACFTB 7.2 altémakör – Az emelkedést befolyásoló tényezők

ACFTB 7.3 altémakör – Az utazómagasságon/sebességen való repülést befolyásoló tényezők

ACFTB 7.4 altémakör – A süllyedést és a kezdeti megközelítést befolyásoló tényezők

ACFTB 7.5 altémakör – A végső megközelítést és a leszállást befolyásoló tényezők

ACFTB 7.6 altémakör – Gazdasági tényezők

ACFTB 7.7 altémakör – Környezeti tényezők

7. TANTÁRGY: EMBERI TÉNYEZŐK**ACFTB 1 TÉMAKÖR – BEVEZETÉS AZ EMBERI TÉNYEZŐKBE**

HUMB 1.1 altémakör – Tanulási technikák

HUMB 1.2 altémakör – Az emberi tényezők jelentősége az ATC szempontjából

HUMB 1.3 altémakör – Az emberi tényezők és az ATC

HUMB 2 TÉMAKÖR – AZ EMBERI TELJESÍTMÉNY

HUMB 2.1 altémakör – Egyéni viselkedés

HUMB 2.2 altémakör – Biztonsági kultúra és szakmaiság

HUMB 2.3 altémakör – Egészség és jóllét

HUMB 2.4 altémakör – Csapatmunka

HUMB 2.5 altémakör – Alapvető emberi szükségletek a munkahelyen

HUMB 2.6 altémakör – Stressz

HUMB 3 TÉMAKÖR – AZ EMBERI MULASZTÁS

HUMB 3.1 altémakör – A mulasztás veszélye

HUMB 3.2 altémakör – Az emberi mulasztás fogalmának meghatározása

HUMB 3.3 altémakör – Az emberi mulasztás típusai

HUMB 3.4 altémakör – Kockázatelemzés és -kezelés

HUMB 4 TÉMAKÖR – KOMMUNIKÁCIÓ

HUMB 4.1 altémakör – A jó kommunikáció jelentősége az ATC-ben

HUMB 4.2 altémakör – A kommunikáció folyamata

HUMB 4.3 altémakör – A kommunikáció módjai

HUMB 5 TÉMAKÖR – MUNKAKÖRNYEZET

HUMB 5.1 altémakör – Ergonómia és a megfelelő tervezés fontossága

HUMB 5.2 altémakör – Berendezések és eszközök

HUMB 5.3 altémakör – Automatizálás

8. TANTÁRGY: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK

EQPSB 1 TÉMAKÖR – ATC BERENDEZÉSEK

EQPSB 1.1 altémakör – Az ATC berendezések főbb típusai

EQPSB 2 TÉMAKÖR – RÁDIÓ

EQPSB 2.1 altémakör – Rádióelmélet

EQPSB 2.2 altémakör – Iránymérés

EQPSB 3 TÉMAKÖR – KOMMUNIKÁCIÓS BERENDEZÉSEK

EQPSB 3.1 altémakör – Rádióösszeköttetések

EQPSB 3.2 altémakör – Az ATS egységek/munkahelyek közötti beszédüzemű összeköttetések

EQPSB 3.3 altémakör – Adatkapcsolati összeköttetések

EQPSB 3.4 altémakör – Légitársasági kommunikáció

EQPSB 4 TÉMAKÖR – BEVEZETÉS A LÉGTÉRELLENŐRZÉSBE

EQPSB 4.1 altémakör – A légtérellelőrzés fogalma az ATS-ben

EQPSB 5 TÉMAKÖR – RADAR

EQPSB 5.1 altémakör – A radar működésének alapelvei

EQPSB 5.2 altémakör – Elsődleges radar

EQPSB 5.3 altémakör – Másodlagos radar

EQPSB 5.4 altémakör – A radarok használata

EQPSB 5.5 altémakör – S-mód

EQPSB 6 TÉMAKÖR – AUTOMATIKUS BERENDEZÉSFÜGGŐ LÉGTÉRELLENŐRZÉS

EQPSB 6.1 altémakör – Az automatikus berendezésfüggő légtérellelőrzés elvei

EQPSB 6.2 altémakör – Az automatikus berendezésfüggő légtérellelőrzés alkalmazása

EQPSB 7 TÉMAKÖR – MULTILATERÁCIÓ

EQPSB 7.1 altéma kör – A multilateráció alapelvei

EQPSB 7.2 altéma kör – A multilateráció alkalmazása

EQPSB 8 TÉMAKÖR – A LÉGTÉR-ELLENŐRZÉSI ADATOK FELDOLGOZÁSA

EQPSB 8.1 altéma kör – Légtér ellenőrzési adathálózat

EQPSB 8.2 altéma kör – A légtér ellenőrzési adathálózat működési elvei

EQPSB 9 TÉMAKÖR – A JÖVŐ BERENDEZÉSEI

EQPSB 9.1 altéma kör – Új fejlesztések

EQPSB 10 TÉMAKÖR – AUTOMATIZÁLÁS AZ ATS-BEN

EQPSB 10.1 altéma kör – Az automatizáció alapelvei

EQPSB 10.2 altéma kör – Légiforgalmi Állandóhelyű Távközlési Hálózat (AFTN)

EQPSB 10.3 altéma kör – Online adatcsere

EQPSB 10.4 altéma kör – Automatikus információtovábbításra szolgáló rendszerek

EQPSB 11 TÉMAKÖR – MUNKAHELYEK

EQPSB 11.1 altéma kör – Munkahelyi berendezések

EQPSB 11.2 altéma kör – Repülőtéri irányítás

EQPSB 11.3 altéma kör – Bevezető irányítás

EQPSB 11.4 altéma kör – Körzeti irányítás

9. TANTÁRGY: MUNKAHELYI KÖRNYEZET**PENB 1 TÉMAKÖR – A KÖRNYEZET MEGISMERÉSE**

PENB 1.1 altéma kör – ATS és a repülőtéri létesítmények

PENB 2 TÉMAKÖR – A LÉGTÉRFELHASZNÁLÓK

PENB 2.1 altéma kör – Polgári légi közlekedés

PENB 2.2 altéma kör – Katonai légi közlekedés

PENB 2.3 altéma kör – A pilóták elvárásai és igényei

PENB 3 TÉMAKÖR – ÜGYFÉLKAPCSOLATOK

PENB 3.1 altéma kör – Ügyfélkapcsolatok

PENB 4 TÉMAKÖR – KÖRNYEZETVÉDELEM

PENB 4.1 altéma kör – Környezetvédelem

*Az I. melléklet 3. függeléke***„REPÜLŐTÉRI IRÁNYÍTÁS LÁTÁSSAL” (ADV) JOGOSÍTÁS**

(Hivatkozás: I. melléklet – ATCO rész, D. alrész, 2. szakasz, ATCO.D.010 a) 2. i.)

TARTALOMJEGYZÉK

1. TANTÁRGY BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE
2. TANTÁRGY LÉGIKÖZLEKEDÉSI JOG
3. TANTÁRGY LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK
4. TANTÁRGY METEOROLÓGIA
5. TANTÁRGY NAVIGÁCIÓ
6. TANTÁRGY LÉGI JÁRMŰVEK
7. TANTÁRGY EMBERI TÉNYEZŐK
8. TANTÁRGY BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK
9. TANTÁRGY MUNKAHELYI KÖRNYEZET
10. TANTÁRGY RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK
11. TANTÁRGY REPÜLŐTEREK

1. TANTÁRGY: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE

INTRB 1 TÉMAKÖR – TANFOLYAMSZERVEZÉS

INTR 1.1 altémakör – A tanfolyam bemutatása

INTR 1.2 altémakör – A tanfolyam adminisztrációja

INTR 1.3 altémakör – Tananyag és képzési dokumentáció

INTR 2 TÉMAKÖR – BEVEZETÉS A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI TANFOLYAMBA

INTR 2.1 altémakör – A képzés tartalma és szervezése

INTR 2.2 altémakör – A képzés filozófiája

INTR 2.3 altémakör – Az értékelési eljárás

2. TANTÁRGY: LÉGI JOG

LAW 1 TÉMAKÖR – ATCO SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEZÉS/ SZAKTUDÁS-ÉRTÉKELÉS

LAW 1.1 altémakör – Jogosultságok és feltételek

LAW 2 TÉMAKÖR – SZABÁLYOK ÉS RENDELKEZÉSEK

LAW 2.1 altémakör – Jelentések

LAW 2.2 altémakör – Légtér

LAW 3 TÉMAKÖR – ATC REPÜLSÉHBIZTONSÁG-IRÁNYÍTÁS

LAW 3.1 altémaör – Visszajelzési eljárás

LAW 3.2 altémaör – Repülésbiztonsági vizsgálatok

3. TANTÁRGY: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK

ATM 1 TÉMAKÖR – SZOLGÁLTATÁSNYÚJTÁS

ATM 1.1 altémaör – Repülőtéri irányító szolgalat

ATM 1.2 altémaör – Repüléstájékoztató szolgalat (FIS)

ATM 1.3 altémaör – Riasztószolgalat (ALRS)

ATM 1.4 altémaör – ATS rendszerkapacitás és légiforgalmi áramlásszervezés

ATM 2 TÉMAKÖR – KOMMUNIKÁCIÓ

ATM 2.1 altémaör – Hatékony kommunikáció

ATM 3 TÉMAKÖR – ATC ENGEDÉLYEK ÉS ATC UTASÍTÁSOK

ATM 3.1 altémaör – ATC engedélyek

ATM 3.2 altémaör – ATC utasítások

ATM 4 TÉMAKÖR – KOORDINÁCIÓ

ATM 4.1 altémaör – A koordináció szükségessége

ATM 4.2 altémaör – A koordináció eszközei és módjai

ATM 4.3 altémaör – Koordinációs eljárások

ATM 5 TÉMAKÖR – MAGASSÁGMÉRÉS ÉS MAGASSÁGELOSZTÁS

ATM 5.1 altémaör – Magasságmérés

ATM 6 TÉMAKÖR – ELKÜLÖNÍTÉS

ATM 6.1 altémaör – Elkülönítés induló légi járművek között

ATM 6.2 altémaör – Elkülönítés leszálló és leszállásra készülő vagy induló légi járművek között

ATM 6.3 altémaör – Időalapú, hosszirányú turbulencia-elkülönítés

ATM 6.4 altémaör – Csökkentett elkülönítési minimumok

ATM 7 TÉMAKÖR – FEDÉLZETI ÖSSZEÜTKÖZÉS-ELHÁRÍTÓ RENDSZEREK ÉS FÖLDI BIZTONSÁGI HÁLÓK

ATM 7.1 altémaör – Fedélzeti összeütközés-elhárító rendszerek

ATM 7.2 altémaör – Földi biztonsági hálók

ATM 8 TÉMAKÖR – ADATMEGJELENÍTÉS

ATM 8.1 altémaör – Adatkezelés

ATM 9 TÉMAKÖR – (SZIMULÁLT) OPERATÍV KÖRNYEZET

ATM 9.1 altémakör – Az operatív környezet integritása

ATM 9.2 altémakör – Az operatív eljárások érvényességének ellenőrzése

ATM 9.3 altémakör – Átadás-átvétel

ATM 10 TÉMAKÖR – REPÜLŐTÉRI IRÁNYÍTÓ SZOLGÁLAT BIZTOSÍTÁSA

ATM 10.1 altémakör – A szolgálat biztosításáért viselt felelősség

ATM 10.2 altémakör – A repülőtéri irányítótorony feladatai

ATM 10.3 altémakör – Forgalomkezelési eljárás

ATM 10.4 altémakör – A légiforgalmi földi fények

ATM 10.5 altémakör – A repülőtéri irányítótorony által a légi járművek részére adott tájékoztatások

ATM 10.6 altémakör – A repülőtéri forgalom irányítása

ATM 10.7 altémakör – A forgalmi kör forgalmának irányítása

ATM 10.8 altémakör – A használatos futópálya

4. TANTÁRGY: METEOROLÓGIA

MET 1 TÉMAKÖR – METEOROLÓGIAI JELENSÉGEK

MET 1.1 altémakör – Meteorológiai jelenségek

MET 2 TÉMAKÖR – METEOROLÓGIAI ADATFORRÁSOK

MET 2.1 altémakör – Meteorológiai műszerek

MET 2.2 altémakör – Egyéb meteorológiai adatforrások

5. TANTÁRGY: NAVIGÁCIÓ

NAV 1 TÉMAKÖR – TÉRKÉPEK ÉS LÉGIFORGALMI TÉRKÉPEK

NAV 1.1 altémakör – Térképek és légiforgalmi térképek

NAV 2 TÉMAKÖR – MŰSZERES NAVIGÁCIÓ

NAV 2.1 altémakör – Navigációs rendszerek

NAV 2.2 altémakör – Stabilizált megközelítés

6. TANTÁRGY: LÉGI JÁRMŰVEK

ACFT 1 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK MŰSZEREI

ACFT 1.1 altémakör – A légi járművek műszerei

ACFT 2 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK KATEGÓRIÁI

ACFT 2.1 altémakör – A légi jármű által keltett turbulencia

ACFT 3 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK TELJESÍTMÉNYÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

ACFT 3.1 altéma – A felszállást befolyásoló tényezők

ACFT 3.2 altéma – Az emelkedést befolyásoló tényezők

ACFT 3.3 altéma – A végső megközelítést és a leszállást befolyásoló tényezők

ACFT 3.4 altéma – Gazdasági tényezők

ACFT 3.5 altéma – Környezeti tényezők

ACFT 4 TÉMAKÖR – LÉGI JÁRMŰVEK ADATAI

ACFT 4.1 altéma – A légijármű-típusok felismerése

ACFT 4.2 altéma – Teljesítményadatok

7. TANTÁRGY: EMBERI TÉNYEZŐK**HUM 1 TÉMAKÖR – PSZICHOLÓGIAI TÉNYEZŐK**

HUM 1.1 altéma – Kognitív szempontok

HUM 2 TÉMAKÖR – ORVOSI ÉS FIZIOLÓGIAI TÉNYEZŐK

HUM 2.1 altéma – Fáradtság

HUM 2.2 altéma – Alkalmasság

HUM 3 TÉMAKÖR – SZOCIÁLIS ÉS SZERVEZÉSI TÉNYEZŐK

HUM 3.1 altéma – Csoporterőforrás-gazdálkodás (TRM)

HUM 3.2 altéma – Csapatmunka és a csapaton belüli szerepek

HUM 3.3 altéma – Felelősségteljes viselkedés

HUM 4 TÉMAKÖR – STRESSZ

HUM 4.1 altéma – Stressz

HUM 4.2 altéma – Stresszkezelés

HUM 5 TÉMAKÖR – AZ EMBERI MULASZTÁS

HUM 5.1 altéma – Az emberi mulasztás

HUM 5.2 altéma – Szabályszegés

HUM 6 TÉMAKÖR – EGYÜTTMŰKÖDÉS

HUM 6.1 altéma – Kommunikáció

HUM 6.2 altéma – Együttműködés ugyanazon felelősségi körrel rendelkező személyek között

HUM 6.3 altéma – Együttműködés különböző felelősségi körrel rendelkező személyek között

HUM 6.4 altéma – A légiforgalmi irányító és a légijármű-vezető közötti együttműködés

8. TANTÁRGY: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK

EQPS 1 TÉMAKÖR – BESZÉDALAPÚ KOMMUNIKÁCIÓ

EQPS 1.1 altéma – Rádiókommunikáció

EQPS 1.2 altéma – Egyéb beszédalapú kommunikáció

EQPS 2 TÉMAKÖR – AUTOMATIZÁLÁS AZ ATS-BEN

EQPS 2.1 altéma – Légiforgalmi Állandóhelyű Távközlési Hálózat (AFTN)

EQPS 2.2 altéma – Automatikus adatcsere

EQPS 3 TÉMAKÖR – IRÁNYÍTÓI MUNKAHELY

EQPS 3.1 altéma – A berendezések üzemeltetése és figyelemmel kísérése

EQPS 3.2 altéma – Helyzetkijelzők és információs rendszerek

EQPS 3.3 altéma – Repülési adat-rendszerek

EQPS 4 TÉMAKÖR – A JÖVŐ BERENDEZÉSEI

EQPS 4.1 altéma – Új fejlesztések

EQPS 5 TÉMAKÖR – BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK KÉPESSÉGEINEK KORLÁTAI ÉS CSÖKKENT ÜZEMMÓDOK

EQPS 5.1 altéma – A korlátokra való reagálás

EQPS 5.2 altéma – A kommunikációs berendezések csökkent üzem módja

EQPS 5.3 altéma – A navigációs berendezések csökkent üzem módja

9. TANTÁRGY: MUNKAHELYI KÖRNYEZET

PEN 1 TÉMAKÖR – A KÖRNYEZET MEGISMERÉSE

PEN 1.1 altéma – Repülőtér-látogatás

PEN 2 TÉMAKÖR – A LÉGTÉRFELHASZNÁLÓK

PEN 2.1 altéma – Résztvevők a polgári ATS működésében

PEN 2.2 altéma – Résztvevők a katonai ATS működésében

PEN 3 TÉMAKÖR – ÜGYFÉLKAPCSOLATOK

PEN 3.1 altéma – Szolgáltatásnyújtás és az ügyfelek igényei

PEN 4 TÉMAKÖR – KÖRNYEZETVÉDELEM

PEN 4.1 altéma – Környezetvédelem

10. TANTÁRGY: RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK

ABES 1 TÉMAKÖR – RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK (ABES)

ABES 1.1 altéma – A rendellenes és vészhelyzetek áttekintése

ABES 2 TÉMAKÖR – KÉSZSÉGFEJLESZTÉS

ABES 2.1 altémakör – A hatékony kommunikáció

ABES 2.2 altémakör – A szellemi túlterheltség megelőzése

ABES 2.3 altémakör – A légi és a földi személyzet közötti együttműködés

ABES 3 TÉMAKÖR – RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK SORÁN KÖVETENDŐ ELJÁRÁSOK

ABES 3.1 altémakör – A rendellenes és vészhelyzetek során követendő eljárások alkalmazása

ABES 3.2 altémakör – Rádióhiba

ABES 3.3 altémakör – Jogellenes beavatkozás és bombával történő fenyegetés a légi járművön

ABES 3.4 altémakör – Eltévedt vagy azonosítatlan légi jármű

ABES 3.5 altémakör – Futópályasértés

11. TANTÁRGY: REPÜLŐTEREK

AGA 1 TÉMAKÖR – REPÜLŐTÉRI ADATOK, ELRENDEZÉS ÉS KOORDINÁCIÓ

AGA 1.1 altémakör – Fogalommeghatározások

AGA 1.2 altémakör – Koordináció

AGA 2 TÉMAKÖR – MOZGÁSI TERÜLET

AGA 2.1 altémakör – Mozgási terület

AGA 2.2 altémakör – Munkaterület

AGA 2.3 altémakör – Futópályák

AGA 3 TÉMAKÖR – AKADÁLYOK

AGA 3.1 altémakör – Akadálymentes légtér a repülőterek körül

AGA 4 TÉMAKÖR – EGYÉB BERENDEZÉSEK

AGA 4.1 altémakör – Elhelyezkedés

*Az I. melléklet 4. függeléke***„REPÜLŐTÉRI TORONYIRÁNYÍTÁS MŰSZERREL” (ADI [TWR]) JOGOSÍTÁS**

(Hivatkozás: I. melléklet – ATCO rész, D. alrész, 2. szakasz, ATCO.D.010 a) 2. ii.)

TARTALOMJEGYZÉK

1. TANTÁRGY: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE
2. TANTÁRGY: LÉGI JOG
3. TANTÁRGY: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK
4. TANTÁRGY: METEOROLÓGIA
5. TANTÁRGY: NAVIGÁCIÓ
6. TANTÁRGY: LÉGI JÁRMŰVEK
7. TANTÁRGY: EMBERI TÉNYEZŐK
8. TANTÁRGY: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK
9. TANTÁRGY: MUNKAHELYI KÖRNYEZET
10. TANTÁRGY: RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK
11. TANTÁRGY: REPÜLŐTEREK

1. TANTÁRGY: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE

INTRB 1 TÉMAKÖR – TANFOLYAMSZERVEZÉS

INTR 1.1 altéma – Bevezetés

INTR 1.2 altéma – A tanfolyam adminisztrációja

INTR 1.3 altéma – Tananyag és képzési dokumentáció

INTR 2 TÉMAKÖR – BEVEZETÉS A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓ EGYSÉG TANFOLYAMÁBA

INTR 2.1 altéma – A képzés tartalma és szervezése

INTR 2.2 altéma – A képzés filozófiája

INTR 2.3 altéma – Az értékelési eljárás

2. TANTÁRGY: LÉGI JOG

LAW 1 TÉMAKÖR – ATCO SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEZÉS/SZAKTUDÁS-ÉRTÉKELÉS

LAW 1.1 altéma – Jogosultságok és feltételek

LAW 2 TÉMAKÖR – SZABÁLYOK ÉS RENDELKEZÉSEK

LAW 2.1 altéma – Jelentések

LAW 2.2 altéma – Légtér

LAW 3 TÉMAKÖR – ATC REPÜLSÉSBIZTONSÁG-IRÁNYÍTÁS

LAW 3.1 altéma kör – Visszajelzési eljárás

LAW 3.2 altéma kör – Repülésbiztonsági vizsgálatok

3. TANTÁRGY: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK

ATM 1 TÉMAKÖR – SZOLGÁLTATÁSNYÚJTÁS

ATM 1.1 altéma kör – Repülőtéri irányító (ATC) szolgálat

ATM 1.2 altéma kör – Repüléstájékoztató szolgálat (FIS)

ATM 1.3 altéma kör – Riasztószolgálat (ALRS)

ATM 1.4 altéma kör – ATS rendszerkapacitás és légiforgalmi áramlásszervezés

ATM 2 TÉMAKÖR – KOMMUNIKÁCIÓ

ATM 2.1 altéma kör – Hatékony kommunikáció

ATM 3 TÉMAKÖR – ATC ENGEDÉLYEK ÉS ATC UTASÍTÁSOK

ATM 3.1 altéma kör – ATC engedélyek

ATM 3.2 altéma kör – ATC utasítások

ATM 4 TÉMAKÖR – KOORDINÁCIÓ

ATM 4.1 altéma kör – A koordináció szükségessége

ATM 4.2 altéma kör – A koordináció eszközei és módjai

ATM 4.3 altéma kör – Koordinációs eljárások

ATM 5 TÉMAKÖR – MAGASSÁGMÉRÉS ÉS MAGASSÁGELOSZTÁS

ATM 5.1 altéma kör – Magasságmérés

ATM 5.2 altéma kör – Terep feletti akadálymentesség

ATM 6 TÉMAKÖR – ELKÜLÖNÍTÉS

ATM 6.1 altéma kör – Elkülönítés induló légi járművek között

ATM 6.2 altéma kör – Az induló és az érkező légi járművek elkülönítése

ATM 6.3 altéma kör – Elkülönítés leszálló légi járművek és a leszállásra készülő vagy induló légi járművek között

ATM 6.4 altéma kör – Időalapú, hosszirányú turbulencia-elkülönítés

ATM 6.5 altéma kör – Csökkentett elkülönítési minimumok

ATM 7 TÉMAKÖR – FEDÉLZETI ÖSSZEÜTKÖZÉS-ELHÁRÍTÓ RENDSZEREK ÉS FÖLDI BIZTONSÁGI HÁLÓK

ATM 7.1 altéma kör – Fedélzeti összeütközés-elhárító rendszerek

ATM 7.2 altéma kör – Földi biztonsági hálók

ATM 8 TÉMAKÖR – ADATMEGJELENÍTÉS

ATM 8.1 altémakör – Adatkezelés

ATM 9 TÉMAKÖR – (SZIMULÁLT) OPERATÍV KÖRNYEZET

ATM 9.1 altémakör – Az operatív környezet integritása

ATM 9.2 altémakör – Az operatív eljárások érvényességének ellenőrzése

ATM 9.3 altémakör – Átadás-átvétel

ATM 10 TÉMAKÖR – REPÜLŐTÉRI IRÁNYÍTÓ SZOLGÁLAT BIZTOSÍTÁSA

ATM 10.1 altémakör – A szolgálat biztosításáért viselt felelősség

ATM 10.2 altémakör – A repülőtéri irányítótorony feladatai

ATM 10.3 altémakör – Forgalomkezelési eljárás

ATM 10.4 altémakör – A légiforgalmi földi fények

ATM 10.5 altémakör – A repülőtéri irányítótorony által a légi járművek részére nyújtott tájékoztatás

ATM 10.6 altémakör – A repülőtéri forgalom irányítása

ATM 10.7 altémakör – A forgalmi kör forgalmának irányítása

ATM 10.8 altémakör – A használatos futópálya

ATM 11 TÉMAKÖR – REPÜLŐTÉRI IRÁNYÍTÓ SZOLGÁLAT BIZTOSÍTÁSA – MŰSZERES IRÁNYÍTÁS

ATM 11.1 altémakör – Rossz látási körülményeknél történő üzemelés és különleges VFR repülés

ATM 11.2 altémakör – Induló forgalom

ATM 11.3 altémakör – Érkező forgalom

ATM 11.4 altémakör – Repülőtéri irányító szolgálat fejlett rendszerek segítségével

4. TANTÁRGY: METEOROLÓGIA

MET 1 TÉMAKÖR – METEOROLÓGIAI JELENSÉGEK

MET 1.1 altémakör – Meteorológiai jelenségek

MET 2 TÉMAKÖR – METEOROLÓGIAI ADATFORRÁSOK

MET 2.1 altémakör – Meteorológiai eszközök

MET 2.2 altémakör – Egyéb meteorológiai adatforrások

5. TANTÁRGY: NAVIGÁCIÓ

NAV 1 TÉMAKÖR – TÉRKÉPEK ÉS LÉGIFORGALMI TÉRKÉPEK

NAV 1.1 altémakör – Térképek és légiforgalmi térképek

NAV 2 TÉMAKÖR – MŰSZERES NAVIGÁCIÓ

NAV 2.1 altémakör – Navigációs rendszerek

NAV 2.2 altémakör – Stabilizált megközelítés

NAV 2.3 altémakör – Műszeres indulási és érkezési eljárások

NAV 2.4 altémakör – Műholdalapú rendszerek

NAV 2.5 altémakör – Teljesítményalapú navigációs alkalmazások

6. TANTÁRGY: LÉGI JÁRMŰVEK

ACFT 1 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK MŰSZEREI

ACFT 1.1 altémakör – A légi járművek műszerei

ACFT 2 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK KATEGÓRIÁI

ACFT 2.1 altémakör – A légi jármű által keltett turbulencia

ACFT 2.2 altémakör – Az ICAO megközelítési kategóriák alkalmazása

ACFT 3 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK TELJESÍTMÉNYÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

ACFT 3.1 altémakör – A felszállást befolyásoló tényezők

ACFT 3.2 altémakör – Az emelkedést befolyásoló tényezők

ACFT 3.3 altémakör – A végső megközelítést és a leszállást befolyásoló tényezők

ACFT 3.4 altémakör – Gazdasági tényezők

ACFT 3.5 altémakör – Környezeti tényezők

ACFT 4 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK ADATAI

ACFT 4.1 altémakör – A légijármű-típusok felismerése

ACFT 4.2 altémakör – Teljesítményadatok

7. TANTÁRGY: EMBERI TÉNYEZŐK

HUM 1 TÉMAKÖR – PSZICHOLÓGIAI TÉNYEZŐK

HUM 1.1 altémakör – Kognitív szempontok

HUM 2 TÉMAKÖR – ORVOSI ÉS FIZIOLÓGIAI TÉNYEZŐK

HUM 2.1 altémakör – Fáradtság

HUM 2.2 altémakör – Alkalmasság

HUM 3 TÉMAKÖR – SZOCIÁLIS ÉS SZERVEZÉSI TÉNYEZŐK

HUM 3.1 altémakör – Csoporterőforrás-gazdálkodás (TRM)

HUM 3.2 altémakör – Csapatmunka és a csapaton belüli szerepek

HUM 3.3 altémakör – Felelősségteljes viselkedés

HUM 4 TÉMAKÖR – STRESSZ

HUM 4.1 altéma – Stressz

HUM 4.2 altéma – Stresszkezelés

HUM 5 TÉMAKÖR – AZ EMBERI MULASZTÁS

HUM 5.1 altéma – Az emberi mulasztás

HUM 5.2 altéma – Szabályszegés

HUM 6 TÉMAKÖR – EGYÜTTMŰKÖDÉS

HUM 6.1 altéma – Kommunikáció

HUM 6.2 altéma – Együttműködés ugyanazon felelősségi körrel rendelkező személyek között

HUM 6.3 altéma – Együttműködés különböző felelősségi körrel rendelkező személyek között

HUM 6.4 altéma – A légiforgalmi irányító és a légijármű-vezető közötti együttműködés

8. TANTÁRGY: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK

EQPS 1 TÉMAKÖR – BESZÉDALAPÚ KOMMUNIKÁCIÓ

EQPS 1.1 altéma – Rádiókommunikáció

EQPS 1.2 altéma – Egyéb beszédalapú kommunikáció

EQPS 2 TÉMAKÖR – AUTOMATIZÁLÁS AZ ATS-BEN

EQPS 2.1 altéma – Légiforgalmi Állandóhelyű Távközlési Hálózat (AFTN)

EQPS 2.2 altéma – Automatikus adatcsere

EQPS 3 TÉMAKÖR – IRÁNYÍTÓI MUNKAHELY

EQPS 3.1 altéma – A berendezések üzemeltetése és figyelemmel kísérése

EQPS 3.2 altéma – Helyzetkijelzők és információs rendszerek

EQPS 3.3 altéma – Repülési adat-rendszerek

EQPS 4 TÉMAKÖR – A JÖVŐ BERENDEZÉSEI

EQPS 4.1 altéma – Új fejlesztések

EQPS 5 TÉMAKÖR – BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK KÉPESSÉGEINEK KORLÁTAI ÉS CSÖKKENT ÜZEMMÓDJA

EQPS 5.1 altéma – A korlátokra való reagálás

EQPS 5.2 altéma – A kommunikációs berendezések csökkent üzem módja

EQPS 5.3 altéma – A navigációs berendezések csökkent üzem módja

9. TANTÁRGY: MUNKAHELYI KÖRNYEZET

PEN 1 TÉMAKÖR – A KÖRNYEZET MEGISMERÉSE

PEN 1.1 altéma – Repülőtér-látogatás

PEN 2 TÉMAKÖR – A LÉGTÉRFELHASZNÁLÓK

PEN 2.1 altéma – Részvevők a polgári ATS működésében

PEN 2.2 altéma – Részvevők a katonai ATS működésében

PEN 3 TÉMAKÖR – ÜGYFÉLKAPCSOLATOK

PEN 3.1 altéma – Szolgáltatásnyújtás és az ügyfelek igényei

PEN 4 TÉMAKÖR – KÖRNYEZETVÉDELEM

PEN 4.1 altéma – Környezetvédelem

10. TANTÁRGY: RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK

ABES 1 TÉMAKÖR – RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK (ABES)

ABES 1.1 altéma – A rendellenes és vészhelyzetek áttekintése

ABES 2 TÉMAKÖR – KÉSZSÉGFEJLESZTÉS

ABES 2.1 altéma – A hatékony kommunikáció

ABES 2.2 altéma – A szellemi túlterheltség megelőzése

ABES 2.3 altéma – A légi és a földi személyzet közötti együttműködés

ABES 3 TÉMAKÖR – RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK SORÁN KÖVETENDŐ ELJÁRÁSOK

ABES 3.1 altéma – A rendellenes és vészhelyzetek során követendő eljárások alkalmazása

ABES 3.2 altéma – Rádióhiba

ABES 3.3 altéma – Jogellenes beavatkozás és bombával történő fenyegetés a légi járművön

ABES 3.4 altéma – Eltévedt vagy azonosítatlan légi jármű

ABES 3.5 altéma – Futópályasértés

11. TANTÁRGY: REPÜLŐTEREK

AGA 1 TÉMAKÖR – REPÜLŐTÉRI ADATOK, ELHELYEZKEDÉS ÉS KOORDINÁCIÓ

AGA 1.1 altéma – Fogalommeghatározások

AGA 1.2 altéma – Koordináció

AGA 2 TÉMAKÖR – MOZGÁSI TERÜLET

AGA 2.1 altéma – Mozgási terület

AGA 2.2 altéma – Munkaterület

AGA 2.3 altéma – Futópályák

AGA 3 TÉMAKÖR – AKADÁLYOK

AGA 3.1 altéma – Akadálymentes légtér a repülőterek körül

AGA 4 TÉMAKÖR – EGYÉB BERENDEZÉSEK

AGA 4.1 altéma – Elhelyezkedés

Az I. melléklet 5. függeléke

„BEVEZETŐ IRÁNYÍTÁS ELJÁRÁS” JOGOSÍTÁS (APP)

(Hivatkozás: I. melléklet – ATCO rész, D. alrész, 2. szakasz, ATCO.D.010 a) 2. iii.)

TARTALOMJEGYZÉK

1. TANTÁRGY: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE
2. TANTÁRGY: LÉGI JOG
3. TANTÁRGY: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK
4. TANTÁRGY: METEOROLÓGIA
5. TANTÁRGY: NAVIGÁCIÓ
6. TANTÁRGY: LÉGI JÁRMŰVEK
7. TANTÁRGY: EMBERI TÉNYEZŐK
8. TANTÁRGY: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK
9. TANTÁRGY: MUNKAHELYI KÖRNYEZET
10. TANTÁRGY: RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK
11. TANTÁRGY: REPÜLŐTEREK

1. TANTÁRGY: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE

INTRB 1 TÉMAKÖR – TANFOLYAMSZERVEZÉS

INTR 1.1 altémakör – A tanfolyam bemutatása

INTR 1.2 altémakör – A tanfolyam adminisztrációja

INTR 1.3 altémakör – Tananyag és képzési dokumentáció

INTR 2 TÉMAKÖR – BEVEZETÉS A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI TANFOLYAMBA

INTR 2.1 altémakör – A képzés tartalma és szervezése

INTR 2.2 altémakör – A képzés filozófiája

INTR 2.3 altémakör – Az értékelési eljárás

2. TANTÁRGY: LÉGI JOG

LAW 1 TÉMAKÖR – ATCO SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEZÉS/ SZAKTUDÁS-ÉRTÉKELÉS

LAW 1.1 altémakör – Jogosultságok és feltételek

LAW 2 TÉMAKÖR – SZABÁLYOK ÉS RENDELKEZÉSEK

LAW 2.1 altémakör – Jelentések

LAW 2.2 altémakör – Légtér

LAW 3 TÉMAKÖR – ATC REPÜLSÉSBIZTONSÁG-IRÁNYÍTÁS

LAW 3.1 altéma kör – Visszajelzési eljárás

LAW 3.2 altéma kör – Repülésbiztonsági vizsgálatok

3. TANTÁRGY: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK

ATM 1 TÉMAKÖR – SZOLGÁLTATÁSNYÚJTÁS

ATM 1.1 altéma kör – Légiforgalmi irányító (ATC) szolgálat

ATM 1.2 altéma kör – Repüléstájékoztató szolgálat (FIS)

ATM 1.3 altéma kör – Riasztószolgálat (ALRS)

ATM 1.4 altéma kör – ATS rendszerkapacitás és légiforgalmi áramlásszervezés

ATM 1.5 altéma kör – Légtér gazdálkodás (ASM)

ATM 2 TÉMAKÖR – KOMMUNIKÁCIÓ

ATM 2.1 altéma kör – Hatékony kommunikáció

ATM 3 TÉMAKÖR – ATC ENGEDÉLYEK ÉS ATC UTASÍTÁSOK

ATM 3.1 altéma kör – ATC engedélyek

ATM 3.2 altéma kör – ATC utasítások

ATM 4 TÉMAKÖR – KOORDINÁCIÓ

ATM 4.1 altéma kör – A koordináció szükségessége

ATM 4.2 altéma kör – A koordináció eszközei és módjai

ATM 4.3 altéma kör – Koordinációs eljárások

ATM 5 TÉMAKÖR – MAGASSÁGMÉRÉS ÉS MAGASSÁGELOSZTÁS

ATM 5.1 altéma kör – Magasságmérés

ATM 5.2 altéma kör – Terep feletti akadálymentesség

ATM 6 TÉMAKÖR – ELKÜLÖNÍTÉS

ATM 6.1 altéma kör – Függőleges elkülönítés

ATM 6.2 altéma kör – Vízszintes elkülönítés

ATM 6.3 altéma kör – Az elkülönítés felelősségének átruházása

ATM 7 TÉMAKÖR – FEDÉLZETI ÖSSZEÜTKÖZÉS-ELHÁRÍTÓ RENDSZEREK ÉS FÖLDI BIZTONSÁGI HÁLÓK

ATM 7.1 altéma kör – Fedélzeti összeütközés-elhárító rendszerek

ATM 8 TÉMAKÖR – ADATMEGJELENÍTÉS

ATM 8.1 altéma kör – Adatkezelés

ATM 9 TÉMAKÖR – (SZIMULÁLT) OPERATÍV KÖRNYEZET

ATM 9.1 altémakör – Az operatív környezet integritása

ATM 9.2 altémakör – Az operatív eljárások érvényességének ellenőrzése

ATM 9.3 altémakör – Átadás-átvétel

ATM 10 TÉMAKÖR – IRÁNYÍTÓ SZOLGÁLAT BIZTOSÍTÁSA

ATM 10.1 altémakör – Az információkért való felelősség és az adatok feldolgozása

ATM 10.2 altémakör – Bevezető irányítás

ATM 10.3 altémakör – Légiforgalmi szolgáltatási eljárás

ATM 10.4 altémakör – Forgalmi helyzetek kezelése

ATM 11 TÉMAKÖR – VÁRAKOZÁS

ATM 11.1 altémakör – Általános várakozási eljárások

ATM 11.2 altémakör – Megközelítést végző légi járművek

4. TANTÁRGY: METEOROLÓGIA

MET 1 TÉMAKÖR – METEOROLÓGIAI JELENSÉGEK

MET 1.1 altémakör – Meteorológiai jelenségek

MET 2 TÉMAKÖR – METEOROLÓGIAI ADATFORRÁSOK

MET 2.1 altémakör – A meteorológiai információ forrásai

5. TANTÁRGY: NAVIGÁCIÓ

NAV 1 TÉMAKÖR – TÉRKÉPEK ÉS LÉGIFORGALMI TÉRKÉPEK

NAV 1.1 altémakör – Térképek és légiforgalmi térképek

NAV 2 TÉMAKÖR – MŰSZERES NAVIGÁCIÓ

NAV 2.1 altémakör – Navigációs rendszerek

NAV 2.2 altémakör – Stabilizált megközelítés

NAV 2.3 altémakör – Műszeres indulási és érkezési eljárások

NAV 2.4 altémakör – Navigációsegítés

NAV 2.5 altémakör – Műholdalapú rendszerek

NAV 2.6 altémakör – Teljesítményalapú navigációs alkalmazások

6. TANTÁRGY: LÉGI JÁRMŰVEK

ACFT 1 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK MŰSZEREI

ACFT 1.1 altémakör – A légi járművek műszerei

ACFT 2 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK KATEGÓRIÁI

ACFT 2.1 altéma kör – A légi jármű által keltett turbulencia

ACFT 2.2 altéma kör – Az ICAO megközelítési kategóriák alkalmazása

ACFT 3 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK TELJESÍTMÉNYÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

ACFT 3.1 altéma kör – Az emelkedést befolyásoló tényezők

ACFT 3.2 altéma kör – Az utazósebességen való repülést befolyásoló tényezők

ACFT 3.3 altéma kör – A süllyedést és a kezdeti megközelítést befolyásoló tényezők

ACFT 3.4 altéma kör – A végső megközelítést és a leszállást befolyásoló tényezők

ACFT 3.5 altéma kör – Gazdasági tényezők

ACFT 3.6 altéma kör – Környezeti tényezők

ACFT 4 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK ADATAI

ACFT 4.1 altéma kör – Teljesítményadatok

7. TANTÁRGY: EMBERI TÉNYEZŐK

HUM 1 TÉMAKÖR – PSZICHOLÓGIAI TÉNYEZŐK

HUM 1.1 altéma kör – Kognitív szempontok

HUM 2 TÉMAKÖR – ORVOSI ÉS FIZIOLÓGIAI TÉNYEZŐK

HUM 2.1 altéma kör – Fáradtság

HUM 2.2 altéma kör – Alkalmasság

HUM 3 TÉMAKÖR – SZOCIÁLIS ÉS SZERVEZÉSI TÉNYEZŐK

HUM 3.1 altéma kör – Csoporterőforrás-gazdálkodás (TRM)

HUM 3.2 altéma kör – Csapatmunka és a csapaton belüli szerepek

HUM 3.3 altéma kör – Felelősségteljes viselkedés

HUM 4 TÉMAKÖR – STRESSZ

HUM 4.1 altéma kör – Stressz

HUM 4.2 altéma kör – Stresszkezelés

HUM 5 TÉMAKÖR – AZ EMBERI MULASZTÁS

HUM 5.1 altéma kör – Az emberi mulasztás

HUM 5.2 altéma kör – Szabályszegés

HUM 6 TÉMAKÖR – EGYÜTTMŰKÖDÉS

HUM 6.1 altéma kör – Kommunikáció

HUM 6.2 altéma kör – Együttműködés ugyanazon felelősségi körrel rendelkező személyek között

HUM 6.3 altéma kör – Együttműködés különböző felelősségi körrel rendelkező személyek között

HUM 6.4 altéma kör – A légiforgalmi irányító és a légi jármű-vezető közötti együttműködés

8. TANTÁRGY: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK

EQPS 1 TÉMAKÖR – BESZÉDALAPÚ KOMMUNIKÁCIÓ

EQPS 1.1 altéma – Rádiókommunikáció

EQPS 1.2 altéma – Egyéb beszédalapú kommunikáció

EQPS 2 TÉMAKÖR – AUTOMATIZÁLÁS AZ ATS-BEN

EQPS 2.1 altéma – Légiforgalmi Állandóhelyű Távközlési Hálózat (AFTN)

EQPS 2.2 altéma – Automatikus adatcsere

EQPS 3 TÉMAKÖR – IRÁNYÍTÓI MUNKAHELY

EQPS 3.1 altéma – A berendezések üzemeltetése és figyelemmel kísérése

EQPS 3.2 altéma – Helyzetkijelzők és információs rendszerek

EQPS 3.3 altéma – Repülési adat-rendszerek

EQPS 4 TÉMAKÖR – A JÖVŐ BERENDEZÉSEI

EQPS 4.1 altéma – Új fejlesztések

EQPS 5 TÉMAKÖR – BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK KÉPESSÉGEINEK KORLÁTAI ÉS CSÖKKENT ÜZEMMÓDJA

EQPS 5.1 altéma – A korlátokra való reagálás

EQPS 5.2 altéma – A kommunikációs berendezések csökkent üzem módja

EQPS 5.3 altéma – A navigációs berendezések csökkent üzem módja

9. TANTÁRGY: MUNKAHELYI KÖRNYEZET

PEN 1 TÉMAKÖR – A KÖRNYEZET MEGISMERÉSE

PEN 1.1 altéma – Látogatás egy bevezető irányítóegységénél

PEN 2 TÉMAKÖR – A LÉGTÉRFELHASZNÁLÓK

PEN 2.1 altéma – Résztvevők a polgári ATS működésében

PEN 2.2 altéma – Résztvevők a katonai ATS működésében

PEN 3 TÉMAKÖR – ÜGYFÉLKAPCSOLATOK

PEN 3.1 altéma – Szolgáltatásnyújtás és az ügyfelek igényei

PEN 4 TÉMAKÖR – KÖRNYEZETVÉDELEM

PEN 4.1 altéma – Környezetvédelem

10. TANTÁRGY: RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK

ABES 1 TÉMAKÖR – RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK (ABES)

ABES 1.1 altéma – A rendellenes és vészhelyzetek áttekintése

ABES 2 TÉMAKÖR – KÉSZSÉGFEJLESZTÉS

ABES 2.1 altémakör – A hatékony kommunikáció

ABES 2.2 altémakör – A szellemi túlterheltség megelőzése

ABES 2.3 altémakör – A légi és a földi személyzet közötti együttműködés

ABES 3 TÉMAKÖR – RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK

ABES 3.1 altémakör – A rendellenes és vészhelyzetek során követendő eljárások alkalmazása

ABES 3.2 altémakör – Rádióhiba

ABES 3.3 altémakör – Jogellenes beavatkozás és bombával történő fenyegetés a légi járművön

ABES 3.4 altémakör – Eltévedt vagy azonosítatlan légi jármű

ABES 3.5 altémakör – Útvonal-módosítások

11. TANTÁRGY: REPÜLŐTEREK

AGA 1 TÉMAKÖR – REPÜLŐTÉRI ADATOK, AZOK MEGJELENÍTÉSE ÉS KOORDINÁCIÓJA

AGA 1.1 altémakör – Fogalommeghatározások

AGA 1.2 altémakör – Koordináció

AGA 2 TÉMAKÖR – MOZGÁSI TERÜLET

AGA 2.1 altémakör – Mozgási terület

AGA 2.2 altémakör – Munkaterület

AGA 2.3 altémakör – Futópályák

AGA 3 TÉMAKÖR – AKADÁLYOK

AGA 3.1 altémakör – Akadálymentes légtér a repülőterek körül

AGA 4 TÉMAKÖR – EGYÉB BERENDEZÉSEK

AGA 4.1 altémakör – Elhelyezkedés

Az I. melléklet 6. függeléke

„KÖRZETI IRÁNYÍTÁS ELJÁRÁS” JOGOSÍTÁS (ACP)

(Hivatkozás: I. melléklet – ATCO rész, D. alrész, 2. szakasz, ATCO.D.010 a) 2. iv.)

TARTALOMJEGYZÉK

1. TANTÁRGY: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE
2. TANTÁRGY: LÉGI JOG
3. TANTÁRGY: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK
4. TANTÁRGY: METEOROLÓGIA
5. TANTÁRGY: NAVIGÁCIÓ
6. TANTÁRGY: LÉGI JÁRMŰVEK
7. TANTÁRGY: EMBERI TÉNYEZŐK
8. TANTÁRGY: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK
9. TANTÁRGY: MUNKAHELYI KÖRNYEZET
10. TANTÁRGY: RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK

1. TANTÁRGY: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE

INTRB 1 TÉMAKÖR – TANFOLYAMSZERVEZÉS

INTR 1.1 altémakör – A tanfolyam bemutatása

INTR 1.2 altémakör – A képzés adminisztrációja

INTR 1.3 altémakör – Tananyag és képzési dokumentáció

INTR 2 TÉMAKÖR – BEVEZETÉS A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓ EGYSÉG TANFOLYAMÁBA

INTR 2.1 altémakör – A képzés tartalma és szervezése

INTR 2.2 altémakör – A képzés filozófiája

INTR 2.3 altémakör – Az értékelési eljárás

2. TANTÁRGY: LÉGI JOG

LAW 1 TÉMAKÖR – ATCO SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEZÉS/ SZAKTUDÁS-ÉRTÉKELÉS

LAW 1.1 altémakör – Jogosultságok és feltételek

LAW 2 TÉMAKÖR – SZABÁLYOK ÉS RENDELKEZÉSEK

LAW 2.1 altémakör – Jelentések

LAW 2.2 altémakör – Légtér

LAW 3 TÉMAKÖR – ATC REPÜLSÉSBIZTONSÁG-IRÁNYÍTÁS

LAW 3.1 altémakör – Visszajelzési eljárás

LAW 3.2 altémakör – Repülésbiztonsági vizsgálatok

3. TANTÁRGY: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK

ATM 1 TÉMAKÖR – SZOLGÁLTATÁSNYÚJTÁS

ATM 1.1 altéma – Légiforgalmi irányító (ATC) szolgálat

ATM 1.2 altéma – Repüléstájékoztató szolgálat (FIS)

ATM 1.3 altéma – Riasztószolgálat (ALRS)

ATM 1.4 altéma – ATS rendszerkapacitás és légiforgalmi áramlásszevezés

ATM 1.5 altéma – Légtér-gazdálkodás (ASM)

ATM 2 TÉMAKÖR – KOMMUNIKÁCIÓ

ATM 2.1 altéma – Hatékony kommunikáció

ATM 3 TÉMAKÖR – ATC ENGEDÉLYEK ÉS ATC UTASÍTÁSOK

ATM 3.1 altéma – ATC engedélyek

ATM 3.2 altéma – ATC utasítások

ATM 4 TÉMAKÖR – KOORDINÁCIÓ

ATM 4.1 altéma – A koordináció szükségessége

ATM 4.2 altéma – A koordináció eszközei és módjai

ATM 4.3 altéma – Koordinációs eljárások

ATM 5 TÉMAKÖR – MAGASSÁGMÉRÉS ÉS MAGASSÁGELOSZTÁS

ATM 5.1 altéma – Magasságmérés

ATM 5.2 altéma – Terep feletti akadálymentesség

ATM 6 TÉMAKÖR – ELKÜLÖNÍTÉS

ATM 6.1 altéma – Függőleges elkülönítés

ATM 6.2 altéma – Vízszintes elkülönítés

ATM 7 TÉMAKÖR – FEDÉLZETI ÖSSZEÜTKÖZÉS-ELHÁRÍTÓ RENDSZEREK ÉS FÖLDI BIZTONSÁGI HÁLÓK

ATM 7.1 altéma – Fedélzeti összeütközés-elhárító rendszerek

ATM 8 TÉMAKÖR – ADATMEGJELENÍTÉS

ATM 8.1 altéma – Adatkezelés

ATM 9 TÉMAKÖR – (SZIMULÁLT) OPERATÍV KÖRNYEZET

ATM 9.1 altéma – Az operatív környezet integritása

ATM 9.2 altéma – Az operatív eljárások érvényességének ellenőrzése

ATM 9.3 altéma – Átadás-átvétel

ATM 10 TÉMAKÖR – IRÁNYÍTÓ SZOLGÁLAT BIZTOSÍTÁSA

ATM 10.1 altéma – Az információkért való felelősség és az adatok feldolgozása

ATM 10.2 altémakör – Körzeti irányítás

ATM 10.3 altémakör – Légiforgalmi szolgáltatási eljárás

ATM 10.4 altémakör – Forgalmi helyzetek kezelése

ATM 11 TÉMAKÖR – VÁRAKOZÁS

ATM 11.1 altémakör – Általános várakozási eljárások

ATM 11.2 altémakör – Várakozó légi jármű

4. TANTÁRGY: METEOROLÓGIA

MET 1 TÉMAKÖR – METEOROLÓGIAI JELENSÉGEK

MET 1.1 altémakör – Meteorológiai jelenségek

MET 2 TÉMAKÖR – METEOROLÓGIAI ADATFORRÁSOK

MET 2.1 altémakör – A meteorológiai információ forrásai

5. TANTÁRGY: NAVIGÁCIÓ

NAV 1 TÉMAKÖR – TÉRKÉPEK ÉS LÉGIFORGALMI TÉRKÉPEK

NAV 1.1 altémakör – Térképek és légiforgalmi térképek

NAV 2 TÉMAKÖR – MŰSZERES NAVIGÁCIÓ

NAV 2.1 altémakör – Navigációs rendszerek

NAV 2.2 altémakör – Navigációs segítségnyújtás

NAV 2.3 altémakör – Teljesítményalapú navigációs alkalmazások

6. TANTÁRGY: LÉGI JÁRMŰVEK

ACFT 1 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK MŰSZEREI

ACFT 1.1 altémakör – A légi járművek műszerei

ACFT 2 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK KATEGÓRIÁI

ACFT 2.1 altémakör – A légi jármű által keltett turbulencia

ACFT 3 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK TELJESÍTMÉNYÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

ACFT 3.1 altémakör – Az emelkedést befolyásoló tényezők

ACFT 3.2 altémakör – Az utazómagasságon/sebességen való repülést befolyásoló tényezők

ACFT 3.3 altémakör – A süllyedést befolyásoló tényezők

ACFT 3.4 altémakör – Gazdasági tényezők

ACFT 3.5 altémakör – Környezeti tényezők

ACFT 4 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK ADATAI

ACFT 4.1 altémakör – Teljesítményadatok

7. TANTÁRGY: EMBERI TÉNYEZŐK

HUM 1 TÉMAKÖR – PSZICHOLÓGIAI TÉNYEZŐK

HUM 1.1 altéma – Kognitív szempontok

HUM 2 TÉMAKÖR – ORVOSI ÉS FIZIOLÓGIAI TÉNYEZŐK

HUM 2.1 altéma – Fáradtság

HUM 2.2 altéma – Alkalmasság

HUM 3 TÉMAKÖR – SZOCIÁLIS ÉS SZERVEZÉSI TÉNYEZŐK

HUM 3.1 altéma – Csoporterőforrás-gazdálkodás (TRM)

HUM 3.2 altéma – Csapatmunka és a csapaton belüli szerepek

HUM 3.3 altéma – Felelősségteljes viselkedés

HUM 4 TÉMAKÖR – STRESSZ

HUM 4.1 altéma – Stressz

HUM 4.2 altéma – Stresszkezelés

HUM 5 TÉMAKÖR – AZ EMBERI MULASZTÁS

HUM 5.1 altéma – Az emberi mulasztás

HUM 5.2 altéma – Szabályszegés

HUM 6 TÉMAKÖR – EGYÜTTMŰKÖDÉS

HUM 6.1 altéma – Kommunikáció

HUM 6.2 altéma – Együttműködés ugyanazon felelősségi körrel rendelkező személyek között

HUM 6.3 altéma – Együttműködés különböző felelősségi körrel rendelkező személyek között

HUM 6.4 altéma – A légiforgalmi irányító és a légijármű-vezető közötti együttműködés

8. TANTÁRGY: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK

EQPS 1 TÉMAKÖR – BESZÉDALAPÚ KOMMUNIKÁCIÓ

EQPS 1.1 altéma – Rádiókommunikáció

EQPS 1.2 altéma – Egyéb beszédalapú kommunikáció

EQPS 2 TÉMAKÖR – AUTOMATIZÁLÁS AZ ATS-BEN

EQPS 2.1 altéma – Légiforgalmi Állandóhelyű Távközlési Hálózat (AFTN)

EQPS 2.2 altéma – Automatikus adatcsere

EQPS 3 TÉMAKÖR – IRÁNYÍTÓI MUNKAHELY

EQPS 3.1 altéma – A berendezések üzemeltetése és figyelemmel kísérése

EQPS 3.2 altéma – Helyzetkijelzők és információs rendszerek

EQPS 3.3 altéma – Repülésiadat-rendszerek

EQPS 4 TÉMAKÖR – A JÖVŐ BERENDEZÉSEI

EQPS 4.1 altéma – Új fejlesztések

EQPS 5 TÉMAKÖR – BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK KÉPESSÉGEINEK KORLÁTAI ÉS CSÖKKENT ÜZEMMÓDJA

EQPS 5.1 altéma – A korlátokra való reagálás

EQPS 5.2 altéma – A kommunikációs berendezések csökkent üzemmodja

EQPS 5.3 altéma – A navigációs berendezések csökkent üzemmodja

9. TANTÁRGY: MUNKAHELYI KÖRNYEZET

PEN 1 TÉMAKÖR – A KÖRNYEZET MEGISMERÉSE

PEN 1.1 altéma – Látogatás egy körzeti irányítóközpontban

PEN 2 TÉMAKÖR – A LÉGTÉRFELHASZNÁLÓK

PEN 2.1 altéma – Résztvevők a polgári ATS működésében

PEN 2.2 altéma – Résztvevők a katonai ATS működésében

PEN 3 TÉMAKÖR – ÜGYFÉLKAPCSOLATOK

PEN 3.1 altéma – Szolgáltatásnyújtás és az ügyfelek igényei

PEN 4 TÉMAKÖR – KÖRNYEZETVÉDELEM

PEN 4.1 altéma – Környezetvédelem

10. TANTÁRGY: RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK

ABES 1 TÉMAKÖR – RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK (ABES)

ABES 1.1 altéma – A rendellenes és vészhelyzetek áttekintése

ABES 2 TÉMAKÖR – KÉSZSÉGFEJLESZTÉS

ABES 2.1 altéma – A hatékony kommunikáció

ABES 2.2 altéma – A szellemi túlterheltség megelőzése

ABES 2.3 altéma – A légi és a földi személyzet közötti együttműködés

ABES 3 TÉMAKÖR – RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK

ABES 3.1 altéma – A rendellenes és vészhelyzetek során követendő eljárások alkalmazása

ABES 3.2 altéma – Rádióhiba

ABES 3.3 altéma – Jogellenes beavatkozás és bombával történő fenyegetés a légi járművön

ABES 3.4 altéma – Eltévedt vagy azonosítatlan légi jármű

ABES 3.5 altéma – Útvonal-módosítások

*Az I. melléklet 7. függeléke***„BEVEZETŐ IRÁNYÍTÁS LÉGTÉRELLENŐRZÓ BERENDEZÉSEL” JOGOSÍTÁS (APS)**

(Hivatkozás: I. melléklet – ATCO rész, D. alrész, 2. szakasz, ATCO.D.010 a) 2. v.)

TARTALOMJEGYZÉK

1. TANTÁRGY: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE
2. TANTÁRGY: LÉGI JOG
3. TANTÁRGY: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK
4. TANTÁRGY: METEOROLÓGIA
5. TANTÁRGY: NAVIGÁCIÓ
6. TANTÁRGY: LÉGI JÁRMŰVEK
7. TANTÁRGY: EMBERI TÉNYEZŐK
8. TANTÁRGY: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK
9. TANTÁRGY: MUNKAHELYI KÖRNYEZET
10. TANTÁRGY: RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK
11. TANTÁRGY: REPÜLŐTEREK

1. TANTÁRGY: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE

INTRB 1 TÉMAKÖR – TANFOLYAMSZERVEZÉS

INTR 1.1 altémakör – A tanfolyam bemutatása

INTR 1.2 altémakör – A tanfolyam adminisztrációja

INTR 1.3 altémakör – Tananyag és képzési dokumentáció

INTR 2 TÉMAKÖR – BEVEZETÉS A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI TANFOLYAMBA

INTR 2.1 altémakör – A képzés tartalma és szervezése

INTR 2.2 altémakör – A képzés filozófiája

INTR 2.3 altémakör – Az értékelési eljárás

2. TANTÁRGY: LÉGI JOG

LAW 1 TÉMAKÖR – ATCO SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEZÉS/ SZAKTUDÁS-ÉRTÉKELÉS

LAW 1.1 altémakör – Jogosultságok és feltételek

LAW 2 TÉMAKÖR – SZABÁLYOK ÉS RENDELKEZÉSEK

LAW 2.1 altémakör – Jelentések

LAW 2.2 altémakör – Légtér

LAW 3 TÉMAKÖR – ATC REPÜLÉSBIZTONSÁG-IRÁNYÍTÁS

LAW 3.1 altémakör – Visszajelzési eljárás

LAW 3.2 altémakör – Repülésbiztonsági vizsgálatok

3. TANTÁRGY: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK

ATM 1 TÉMAKÖR – SZOLGÁLTATÁSNYÚJTÁS

ATM 1.1 altémakör – Légitforgalmi irányító (ATC) szolgálat

ATM 1.2 altémakör – Repüléstájékoztató szolgálat (FIS)

ATM 1.3 altémakör – Riasztószolgálat (ALRS)

ATM 1.4 altémakör – ATS rendszerkapacitás és légitforgalmi áramlásszervezés

ATM 1.5 altémakör – Légtérigazdálkodás (ASM)

ATM 2 TÉMAKÖR – KOMMUNIKÁCIÓ

ATM 2.1 altémakör – Hatékony kommunikáció

ATM 3 TÉMAKÖR – ATC ENGEDÉLYEK ÉS ATC UTASÍTÁSOK

ATM 3.1 altémakör – ATC engedélyek

ATM 3.2 altémakör – ATC utasítások

ATM 4 TÉMAKÖR – KOORDINÁCIÓ

ATM 4.1 altémakör – A koordináció szükségessége

ATM 4.2 altémakör – A koordináció eszközei és módjai

ATM 4.3 altémakör – Koordinációs eljárások

ATM 5 TÉMAKÖR – MAGASSÁGMÉRÉS ÉS MAGASSÁGELOSZTÁS

ATM 5.1 altémakör – Magasságmérés

ATM 5.2 altémakör – Terep feletti akadálymentesség

ATM 6 TÉMAKÖR – ELKÜLÖNÍTÉS

ATM 6.1 altémakör – Függőleges elkülönítés

ATM 6.2 altémakör – Hosszirányú elkülönítés légtérelőrzési környezetben

ATM 6.3 altémakör – Az elkülönítés felelősségének átruházása

ATM 6.4 altémakör – Távolgalapú turbulencia-elkülönítés

ATM 6.5 altémakör – ATS-légtérelőrző rendszeren alapuló elkülönítés

ATM 7 TÉMAKÖR – FEDÉLZETI ÖSSZEÜTKÖZÉS-ELHÁRÍTÓ RENDSZEREK ÉS FÖLDI BIZTONSÁGI HÁLÓK

ATM 7.1 altémakör – Fedélzeti összeütközés-elhárító rendszerek

ATM 7.2 altémakör – Földi biztonsági hálók

ATM 8 TÉMAKÖR – ADATMEGJELENÍTÉS

ATM 8.1 altémakör – Adatkezelés

ATM 9 TÉMAKÖR – (SZIMULÁLT) OPERATÍV KÖRNYEZET

ATM 9.1 altémakör – Az operatív környezet integritása

ATM 9.2 altémakör – Az operatív eljárások érvényességének ellenőrzése

ATM 9.3 altémakör – Átadás-átvétel

ATM 10 TÉMAKÖR – IRÁNYÍTÓ SZOLGÁLAT BIZTOSÍTÁSA

ATM 10.1 altémakör – Az információkért való felelősség és az adatok feldolgozása

ATM 10.2 altémakör – ATS-légtérellelőrző szolgálat

ATM 10.3 altémakör – Légiforgalmi szolgáltatási eljárás

ATM 10.4 altémakör – Forgalmi helyzetek kezelése

ATM 10.5 altémakör – Repülőtéri irányító szolgálat fejlett rendszerek segítségével

ATM 11 TÉMAKÖR – VÁRAKOZÁS

ATM 11.1 altémakör – Általános várakozási eljárások

ATM 11.2 altémakör – Koordinációs eljárások

ATM 11.3 altémakör – Várakozás légtérellelőrzési környezetben

ATM 12 TÉMAKÖR – AZONOSÍTÁS

ATM 12.1 altémakör – Azonosítás

ATM 12.2 altémakör – Az azonosítás fenntartása

ATM 12.3 altémakör – Az azonosítás elvesztése

ATM 12.4 altémakör – Helymeghatározás

ATM 12.5 altémakör – Az azonosítás átadása

4. TANTÁRGY: METEOROLÓGIA

MET 1 TÉMAKÖR – METEOROLÓGIAI JELENSÉGEK

MET 1.1 altémakör – Meteorológiai jelenségek

MET 2 TÉMAKÖR – METEOROLÓGIAI ADAT FORRÁSOK

MET 2.1 altémakör – A meteorológiai információk forrásai

5. TANTÁRGY: NAVIGÁCIÓ

NAV 1 TÉMAKÖR – TÉRKÉPEK ÉS LÉGIFORGALMI TÉRKÉPEK

NAV 1.1 altémakör – Térképek és légiforgalmi térképek

NAV 2 TÉMAKÖR – MŰSZERES NAVIGÁCIÓ

NAV 2.1 altémakör – Navigációs rendszerek

NAV 2.2 altémakör – Stabilizált megközelítés

NAV 2.3 altémakör – Műszeres indulási és érkezési eljárások

NAV 2.4 altémakör – Navigációsegítés

NAV 2.5 altémakör – Műholdalapú rendszerek

NAV 2.6 altémakör – Teljesítményalapú navigációs alkalmazások

6. TANTÁRGY: LÉGI JÁRMŰVEK

ACFT 1 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK MŰSZEREI

ACFT 1.1 altémakör – A légi járművek műszerei

ACFT 2 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK KATEGÓRIÁI

ACFT 2.1 altémakör – A légi jármű által keltett turbulencia

ACFT 2.2 altémakör – Az ICAO megközelítési kategóriák alkalmazása

ACFT 3 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK TELJESÍTMÉNYÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

ACFT 3.1 altémakör – Az emelkedést befolyásoló tényezők

ACFT 3.2 altémakör – Az utazómagasságon/sebességen való repülést befolyásoló tényezők

ACFT 3.3 altémakör – A süllyedést és a kezdeti megközelítést befolyásoló tényezők

ACFT 3.4 altémakör – A végső megközelítést és a leszállást befolyásoló tényezők

ACFT 3.5 altémakör – Gazdasági tényezők

ACFT 3.6 altémakör – Környezeti tényezők

ACFT 4 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK ADATAI

ACFT 4.1 altémakör – Teljesítményadatok

7. TANTÁRGY: EMBERI TÉNYEZŐK

HUM 1 TÉMAKÖR – PSZICHOLÓGIAI TÉNYEZŐK

HUM 1.1 altémakör – Kognitív szempontok

HUM 2 TÉMAKÖR – ORVOSI ÉS FIZIOLÓGIAI TÉNYEZŐK

HUM 2.1 altémakör – Fáradtság

HUM 2.2 altémakör – Alkalmasság

HUM 3 TÉMAKÖR – SZOCIÁLIS ÉS SZERVEZÉSI TÉNYEZŐK

HUM 3.1 altémakör – Csoporterőforrás-gazdálkodás (TRM)

HUM 3.2 altémakör – Csapatmunka és a csapaton belüli szerepek

HUM 3.3 altémakör – Felelősségteljes viselkedés

HUM 4 TÉMAKÖR – STRESSZ

HUM 4.1 altémakör – Stressz

HUM 4.2 altémakör – Stresszkezelés

HUM 5 TÉMAKÖR – AZ EMBERI MULASZTÁS

HUM 5.1 altémakör – Az emberi mulasztás

HUM 5.2 altémakör – Szabályszegés

HUM 6 TÉMAKÖR – EGYÜTTMŰKÖDÉS

HUM 6.1 altéma – Kommunikáció

HUM 6.2 altéma – Együttműködés ugyanazon felelősségi körrel rendelkező személyek között

HUM 6.3 altéma – Együttműködés különböző felelősségi körrel rendelkező személyek között

HUM 6.4 altéma – A légiforgalmi irányító és a légijármű-vezető közötti együttműködés

8. TANTÁRGY: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK

EQPS 1 TÉMAKÖR – BESZÉDALAPÚ KOMMUNIKÁCIÓ

EQPS 1.1 altéma – Rádiókommunikáció

EQPS 1.2 altéma – Egyéb beszédalapú kommunikáció

EQPS 2 TÉMAKÖR – AUTOMATIZÁLÁS AZ ATS-BEN

EQPS 2.1 altéma – Légiforgalmi Állandóhelyű Távközlési Hálózat (AFTN)

EQPS 2.2 altéma – Automatikus adatcsere

EQPS 3 TÉMAKÖR – IRÁNYÍTÓI MUNKAHELY

EQPS 3.1 altéma – A berendezések üzemeltetése és figyelemmel kísérése

EQPS 3.2 altéma – Helyzetkijelzők és információs rendszerek

EQPS 3.3 altéma – Repülési adat-rendszerek

EQPS 3.4 altéma – ATS-légtérellenőrző rendszer alkalmazása

EQPS 3.5 altéma – Továbbfejlesztett rendszerek

EQPS 4 TÉMAKÖR – A JÖVŐ BERENDEZÉSEI

EQPS 4.1 altéma – Új fejlesztések

EQPS 5 TÉMAKÖR – BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK KÉPESSÉGEINEK KORLÁTAI ÉS CSÖKKENT ÜZEMMÓDJA

EQPS 5.1 altéma – A korlátokra való reagálás

EQPS 5.2 altéma – A kommunikációs berendezések csökkent üzem módja

EQPS 5.3 altéma – A navigációs berendezések csökkent üzem módja

EQPS 5.4 altéma – A légtérellenőrző berendezések csökkent üzem módja

EQPS 5.5 altéma – Az ATC feldolgozó rendszer csökkent üzem módja

9. TANTÁRGY: MUNKAHELYI KÖRNYEZET

PEN 1 TÉMAKÖR – A KÖRNYEZET MEGISMERÉSE

PEN 1.1 altéma – Látogatás egy bevezető irányítóegységnél

PEN 2 TÉMAKÖR – A LÉGTÉR FELHASZNÁLÓK

PEN 2.1 altéma – Résztvevők a polgári ATS működésében

PEN 2.2 altéma – Résztvevők a katonai ATS működésében

PEN 3 TÉMAKÖR – ÜGYFÉLKAPCSOLATOK

PEN 3.1 altémaör – Szolgáltatásnyújtás és az ügyfelek igényei

PEN 4 TÉMAKÖR – KÖRNYEZETVÉDELEM

PEN 4.1 altémaör – Környezetvédelem

10. TANTÁRGY: RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK

ABES 1 TÉMAKÖR – RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK (ABES)

ABES 1.1 altémaör – A rendellenes és vészhelyzetek áttekintése

ABES 2 TÉMAKÖR – KÉSZSÉGFEJLESZTÉS

ABES 2.1 altémaör – A hatékony kommunikáció

ABES 2.2 altémaör – A szellemi túlterheltség megelőzése

ABES 2.3 altémaör – A légi és a földi személyzet közötti együttműködés

ABES 3 TÉMAKÖR – RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK SORÁN KÖVETENDŐ ELJÁRÁSOK

ABES 3.1 altémaör – A rendellenes és vészhelyzetek során követendő eljárások alkalmazása

ABES 3.2 altémaör – Rádióhiba

ABES 3.3 altémaör – Jogellenes beavatkozás és bombával történő fenyegetés a légi járművön

ABES 3.4 altémaör – Eltévedt vagy azonosítatlan légi jármű

ABES 3.5 altémaör – Útvonal-módosítások

ABES 3.6 altémaör – A válaszeljelerő meghibásodása

11. TANTÁRGY: REPÜLŐTEREK

AGA 1 TÉMAKÖR – REPÜLŐTERI ADATOK, AZOK MEGJELENÍTÉSE ÉS KOORDINÁCIÓJA

AGA 1.1 altémaör – Fogalommeghatározások

AGA 1.2 altémaör – Koordináció

AGA 2 TÉMAKÖR – MOZGÁSI TERÜLET

AGA 2.1 altémaör – Mozgási terület

AGA 2.2 altémaör – Munkaterület

AGA 2.3 altémaör – Futópályák

AGA 3 TÉMAKÖR – AKADÁLYOK

AGA 3.1 altémaör – Akadálymentes légtér a repülőterek körül

AGA 4 TÉMAKÖR – EGYÉB BERENDEZÉSEK

AGA 4.1 altémaör – Elhelyezkedés

*Az I. melléklet 8. függeléke***„KÖRZETI IRÁNYÍTÁS LÉGTÉRELLENŐRZŐ BERENDEZÉssel” JOGOSÍTÁS (ACS)**

(Hivatkozás: I. melléklet – ATCO rész, D. alrész, 2. szakasz, ATCO.D.010 a) 2. vi.)

TARTALOMJEGYZÉK

1. TANTÁRGY: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE
2. TANTÁRGY: LÉGI JOG
3. TANTÁRGY: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK
4. TANTÁRGY: METEOROLÓGIA
5. TANTÁRGY: NAVIGÁCIÓ
6. TANTÁRGY: LÉGI JÁRMŰVEK
7. TANTÁRGY: EMBERI TÉNYEZŐK
8. TANTÁRGY: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK
9. TANTÁRGY: MUNKAHELYI KÖRNYEZET
10. TANTÁRGY: RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK

1. TANTÁRGY: BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE

INTRB 1 TÉMAKÖR – TANFOLYAMSZERVEZÉS

INTR 1.1 altémakör – A tanfolyam bemutatása

INTR 1.2 altémakör – A tanfolyam adminisztrációja

INTR 1.3 altémakör – Tananyag és képzési dokumentáció

INTR 2 TÉMAKÖR – BEVEZETÉS A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓ EGYSÉG TANFOLYAMÁBA

INTR 2.1 altémakör – A képzés tartalma és szervezése

INTR 2.2 altémakör – A képzés filozófiája

INTR 2.3 altémakör – Az értékelési eljárás

2. TANTÁRGY: LÉGI JOG

LAW 1 TÉMAKÖR – ATCO SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEZÉS/SZAKTUDÁS-ÉRTÉKELÉS

LAW 1.1 altémakör – Jogosultságok és feltételek

LAW 2 TÉMAKÖR – SZABÁLYOK ÉS RENDELKEZÉSEK

LAW 2.1 altémakör – Jelentések

LAW 2.2 altémakör – Légtér

LAW 3 TÉMAKÖR – ATC REPÜLSÉSBIZTONSÁG-IRÁNYÍTÁS

LAW 3.1 altéma – Visszajelzési eljárás

LAW 3.2 altéma – Repülésbiztonsági vizsgálatok

3. TANTÁRGY: LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÁSOK

ATM 1 TÉMAKÖR – SZOLGÁLTATÁSNYÚJTÁS

ATM 1.1 altéma – Légitforgalmi irányító (ATC) szolgálat

ATM 1.2 altéma – Repüléstájékoztató szolgálat (FIS)

ATM 1.3 altéma – Riasztószolgálat (ALRS)

ATM 1.4 altéma – ATS rendszerkapacitás és légitforgalmi áramlásszervezés

ATM 1.5 altéma – Légtér-gazdálkodás (ASM)

ATM 2 TÉMAKÖR – KOMMUNIKÁCIÓ

ATM 2.1 altéma – Hatékony kommunikáció

ATM 3 TÉMAKÖR – ATC ENGEDÉLYEK ÉS ATC UTASÍTÁSOK

ATM 3.1 altéma – ATC engedélyek

ATM 3.2 altéma – ATC utasítások

ATM 4 TÉMAKÖR – KOORDINÁCIÓ

ATM 4.1 altéma – A koordináció szükségessége

ATM 4.2 altéma – A koordináció eszközei és módjai

ATM 4.3 altéma – Koordinációs eljárások

ATM 5 TÉMAKÖR – MAGASSÁGMÉRÉS ÉS MAGASSÁGELOSZTÁS

ATM 5.1 altéma – Magasságmérés

ATM 5.2 altéma – Terep feletti akadálymentesség

ATM 6 TÉMAKÖR – ELKÜLÖNÍTÉS

ATM 6.1 altéma – Függőleges elkülönítés

ATM 6.2 altéma – Hosszirányú elkülönítés légtérelőrzési környezetben

ATM 6.3 altéma – Távolságalapú turbulencia-elkülönítés

ATM 6.4 altéma – ATS-légtérelőrző rendszeren alapuló elkülönítés

ATM 7 TÉMAKÖR – FEDÉLZETI ÖSSZEÜTKÖZÉS-ELHÁRÍTÓ RENDSZEREK ÉS FÖLDI BIZTONSÁGI HÁLÓK

ATM 7.1 altéma – Fedélzeti összeütközés-elhárító rendszerek

ATM 7.2 altéma – Földi biztonsági hálók

ATM 8 TÉMAKÖR – ADATMEGJELENÍTÉS

ATM 8.1 altémakör – Adatkezelés

ATM 9 TÉMAKÖR – (SZIMULÁLT) OPERATÍV KÖRNYEZET

ATM 9.1 altémakör – Az operatív környezet integritása

ATM 9.2 altémakör – Az operatív eljárások érvényességének ellenőrzése

ATM 9.3 altémakör – Átadás-átvétel

ATM 10 TÉMAKÖR – IRÁNYÍTÓ SZOLGÁLAT BIZTOSÍTÁSA

ATM 10.1 altémakör – Az információkért való felelősség és az adatok feldolgozása

ATM 10.2 altémakör – ATS-légtérelőőrző szolgálat

ATM 10.3 altémakör – Légiforgalmi szolgáltatási eljárás

ATM 10.4 altémakör – Forgalmi helyzetek kezelése

ATM 10.5 altémakör – Repülőtéri irányító szolgálat fejlett rendszertámogatással

ATM 11 TÉMAKÖR – VÁRAKOZÁS

ATM 11.1 altémakör – Általános várakozási eljárások

ATM 11.2 altémakör – Várakozó légi jármű

ATM 11.3 altémakör – Várakozás létérelőőrzési környezetben

ATM 12 TÉMAKÖR – AZONOSÍTÁS

ATM 12.1 altémakör – Azonosítás

ATM 12.2 altémakör – Az azonosítás fenntartása

ATM 12.3 altémakör – Az azonosítás elvesztése

ATM 12.4 altémakör – Helymeghatározás

ATM 12.5 altémakör – Az azonosítás átadása

4. TANTÁRGY: METEOROLÓGIA**MET 1 TÉMAKÖR – METEOROLÓGIAI JELENSÉGEK**

MET 1.1 altémakör – Meteorológiai jelenségek

MET 2 TÉMAKÖR – METEOROLÓGIAI ADATFORRÁSOK

MET 2.1 altémakör – A meteorológiai információk forrásai

5. TANTÁRGY: NAVIGÁCIÓ**NAV 1 TÉMAKÖR – TÉRKÉPEK ÉS LÉGIFORGALMI TÉRKÉPEK**

NAV 1.1 altémakör – Térképek és légiforgalmi térképek

NAV 2 TÉMAKÖR – MŰSZERES NAVIGÁCIÓ

NAV 2.1 altémakör – Navigációs rendszerek

NAV 2.2 altémakör – Navigációs segítségnyújtás

NAV 2.3 altémakör – Teljesítményalapú navigációs alkalmazások

6. TANTÁRGY: LÉGI JÁRMŰVEK

ACFT 1 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK MŰSZEREI

ACFT 1.1 altémakör – A légi járművek műszerei

ACFT 2 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK KATEGÓRIÁI

ACFT 2.1 altémakör – A légi jármű által keltett turbulencia

ACFT 3 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK TELJESÍTMÉNYÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

ACFT 3.1 altémakör – Az emelkedést befolyásoló tényezők

ACFT 3.2 altémakör – Az utazósebességen való repülést befolyásoló tényezők

ACFT 3.3 altémakör – A süllyedést befolyásoló tényezők

ACFT 3.4 altémakör – Gazdasági tényezők

ACFT 3.5 altémakör – Környezeti tényezők

ACFT 4 TÉMAKÖR – A LÉGI JÁRMŰVEK ADATAI

ACFT 4.1 altémakör – Teljesítményadatok

7. TANTÁRGY: EMBERI TÉNYEZŐK

HUM 1 TÉMAKÖR – PSZICHOLÓGIAI TÉNYEZŐK

HUM 1.1 altémakör – Kognitív szempontok

HUM 2 TÉMAKÖR – ORVOSI ÉS FIZIOLÓGIAI TÉNYEZŐK

HUM 2.1 altémakör – Fáradtság

HUM 2.2 altémakör – Alkalmasság

HUM 3 TÉMAKÖR – SZOCIÁLIS ÉS SZERVEZÉSI TÉNYEZŐK

HUM 3.1 altémakör – Csoporterőforrás-gazdálkodás (TRM)

HUM 3.2 altémakör – Csapatmunka és a csapaton belüli szerepek

HUM 3.3 altémakör – Felelősségteljes viselkedés

HUM 4 TÉMAKÖR – STRESSZ

HUM 4.1 altémakör – Stressz

HUM 4.2 altémakör – Stresszkezelés

HUM 5 TÉMAKÖR – AZ EMBERI MULASZTÁS

HUM 5.1 altéma – Az emberi mulasztás

HUM 5.2 altéma – Szabályszegés

HUM 6 TÉMAKÖR – EGYÜTTMŰKÖDÉS

HUM 6.1 altéma – Kommunikáció

HUM 6.2 altéma – Együttműködés ugyanazon felelősségi körrel rendelkező személyek között

HUM 6.3 altéma – Együttműködés különböző felelősségi körrel rendelkező személyek között

HUM 6.4 altéma – A légiforgalmi irányító és a légijármű-vezető közötti együttműködés

8. TANTÁRGY: BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK

EQPS 1 TÉMAKÖR – BESZÉDALAPÚ KOMMUNIKÁCIÓ

EQPS 1.1 altéma – Rádiókommunikáció

EQPS 1.2 altéma – Egyéb beszédalapú kommunikáció

EQPS 2 TÉMAKÖR – AUTOMATIZÁLÁS AZ ATS-BEN

EQPS 2.1 altéma – Légiforgalmi Állandóhelyű Távközlési Hálózat (AFTN)

EQPS 2.2 altéma – Automatikus adatcsere

EQPS 3 TÉMAKÖR – IRÁNYÍTÓI MUNKAHELY

EQPS 3.1 altéma – A berendezések üzemeltetése és figyelemmel kísérése

EQPS 3.2 altéma – Helyzetkijelzők és információs rendszerek

EQPS 3.3 altéma – Repülésiadat-rendszerek

EQPS 3.4 altéma – ATS-légtérelőrző rendszer alkalmazása

EQPS 3.5 altéma – Továbbfejlesztett rendszerek

EQPS 4 TÉMAKÖR – A JÖVŐ BERENDEZÉSEI

EQPS 4.1 altéma – Új fejlesztések

EQPS 5 TÉMAKÖR – BERENDEZÉSEK ÉS RENDSZEREK KÉPESSÉGEINEK KORLÁTAI ÉS CSÖKKENT ÜZEMMÓDJA

EQPS 5.1 altéma – A korlátokra való reagálás

EQPS 5.2 altéma – A kommunikációs berendezések csökkent üzem módja

EQPS 5.3 altéma – A navigációs berendezések csökkent üzem módja

EQPS 5.4 altéma – A légtérelőrző berendezések csökkent üzem módja

EQPS 5.5 altéma – Az ATC feldolgozó rendszer csökkent üzem módja

9. TANTÁRGY: MUNKAHELYI KÖRNYEZET

PEN 1 TÉMAKÖR – A KÖRNYEZET MEGISMERÉSE

PEN 1.1 altéma – Látogatás egy körzeti irányítóközpontban

PEN 2 TÉMAKÖR – A LÉGTÉRFELHASZNÁLÓK

PEN 2.1 altéma – Résztvevők a polgári ATS működésében

PEN 2.2 altéma – Résztvevők a katonai ATS működésében

PEN 3 TÉMAKÖR – ÜGYFÉLKAPCSOLATOK

PEN 3.1 altéma – Szolgáltatásnyújtás és az ügyfelek igényei

PEN 4 TÉMAKÖR – KÖRNYEZETVÉDELEM

PEN 4.1 altéma – Környezetvédelem

10. tantárgy: RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK

ABES 1 TÉMAKÖR – RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK (ABES)

ABES 1.1 altéma – A rendellenes és vészhelyzetek áttekintése

ABES 2 TÉMAKÖR – KÉSZSÉGFEJLESZTÉS

ABES 2.1 altéma – A hatékony kommunikáció

ABES 2.2 altéma – A szellemi túlterheltség megelőzése

ABES 2.3 altéma – A légi és a földi személyzet közötti együttműködés

ABES 3 TÉMAKÖR – RENDELLENES ÉS VÉSZHELYZETEK SORÁN KÖVETENDŐ ELJÁRÁSOK

ABES 3.1 altéma – A rendellenes és vészhelyzetek során követendő eljárások alkalmazása

ABES 3.2 altéma – Rádióhiba

ABES 3.3 altéma – Jogellenes beavatkozás és bombával történő fenyegetés a légi járművön

ABES 3.4 altéma – Eltévedt vagy azonosítatlan légi jármű

ABES 3.5 altéma – Útvonal-módosítások

ABES 3.6 altéma – A válaszeljelő meghibásodása

II. MELLÉKLET

ATCO.AR RÉSZ

AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

A. ALRÉS

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

ATCO.AR.A.001 Alkalmazási kör

Az e mellékletben szereplő rész a légiforgalmi irányítók szakszolgálati engedélyei, jogosításai, kiterjesztései és orvosi minősítései kiadásának, fenntartásának, felfüggesztésének, illetve visszavonásának, valamint a képzési szervezetek és a repülőorvosi központok tanúsításának és felügyeletének feladatait ellátó illetékes hatóságokra vonatkozó adminisztratív követelményeket határozza meg.

ATCO.AR.A.005 Személyzet

- a) Az illetékes hatóságok a felügyeleti funkcióik teljesítéséhez szükséges emberi erőforrásokról értékelést készítenek, és azt két évente frissítik; az értékelés az e rendeletben előírt eljárások és azok alkalmazásának elemzésén alapul.
- b) Az illetékes hatóság által az engedélyezési és/vagy felügyeleti feladatok végzésével megbízott személyzet tagjainak legalább az alábbi feladatok elvégzésére felhatalmazással kell rendelkezniük:
 1. dokumentumok vizsgálata, amibe beletartoznak a szakszolgálati engedélyek, tanúsítványok, nyilvántartások, adatok, eljárások és minden más, a kívánt feladat végrehajtásával kapcsolatos anyag;
 2. másolatok vagy kivonatok készítése a nyilvántartásokról, adatokról, eljárásokról és egyéb anyagokról;
 3. magyarázat kérése;
 4. a tevékenységekben érintett helyiségekbe és operatív területekre történő belépés;
 5. auditok és ellenőrzések végzése, beleértve az előre be nem jelentett ellenőrzéseket is;
 6. adott esetben végrehajtási intézkedések megtétele vagy kezdeményezése.
- c) Az illetékes hatóság a személyzete tagjait feljogosíthatja olyan értékelések végzésére, amelyek munkahelyi kiterjesztés kiadását, meghosszabbítását, illetve megújítását eredményezik, feltéve, hogy a személyzet tagjai teljesítik az ATCO.C.045 pontban foglalt valamennyi követelményt, a d) 1. pont kivételével. Gondoskodni kell azonban arról, hogy a személyzet tagjai ismerjék az adott munkahely aktuális operatív gyakorlatait és eljárásait, ahol az értékelésre sor kerül.

ATCO.AR.A.010 Az illetékes hatóság feladatai

- a) Az illetékes hatóság feladatai a következőket foglalják magukban:
 1. szakszolgálati engedélyek, jogosítások, kiterjesztések és orvosi minősítések kiadása, felfüggesztése és visszavonása;
 2. ideiglenes munkahelyi gyakorlati oktatói (OJTI) felhatalmazások kiadása az ATCO.C.025 pontnak megfelelően;
 3. ideiglenes értékelői felhatalmazások kiadása az ATCO.C.065 pontnak megfelelően;
 4. kiterjesztések meghosszabbítása és megújítása;
 5. orvosi minősítések meghosszabbítása, megújítása és korlátozása a repülőorvos-szakértő vagy a repülőorvosi központ felkérésére;
 6. repülőorvos-szakértői tanúsítványok kiadása, meghosszabbítása, megújítása, felfüggesztése, visszavonása, korlátozása és cseréje;
 7. képzési szervezetek és repülőorvosi központok tanúsítványainak kiadása, felfüggesztése, visszavonása és korlátozása;

8. tanfolyamok, képzési tervek és szaktudás-értékelő rendszerek, valamint értékelési módszerek jóváhagyása;
9. a nyelvismeret bizonyítására szolgáló értékelési módszer jóváhagyása és a nyelvi értékelő testületekre vonatkozó követelmények meghatározása az ATCO.B.040 pontnak megfelelően;
10. a kibővített szintű (ötös szint) nyelvismereti szint előírásának jóváhagyása az ATCO.B.030 d) pontnak megfelelően;
11. a képzési szervezetek figyelemmel kísérése, beleértve azok tanfolyamait és képzési terveit is;
12. a szaktudás-értékelő rendszerek jóváhagyása és figyelemmel kísérése;
13. a megfelelő fellebbezési eljárások és értesítési mechanizmusok kidolgozása;
14. a szakszolgálati engedélyek elismerésének és cseréjének elősegítése, amibe beletartozik a légiforgalmi irányítókra vonatkozó nyilvántartások átadása és a régi szakszolgálati engedélynek a kiállító illetékes hatósághoz való visszajuttatása is, az ATCO.A.010 pontnak megfelelően;
15. a képzési szervezeti tanúsítványok és tanfolyam-jóváhagyások elismerésének elősegítése.

ATCO.ARA.015 Megfelelési módzatok

- a) Az Ügynökségnek ki kell dolgoznia a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak történő megfelelés céljából alkalmazható elfogadható megfelelési módzatokat (AMC). Az elfogadható megfelelési módzatoknak való megfelelés egyúttal a kapcsolódó végrehajtási szabályok vonatkozó követelményeinek teljesítését jelenti.
- b) A végrehajtási szabályoknak való megfelelés alternatív megfelelési módzatok segítségével is megvalósítható.
- c) Az illetékes hatóságnak létre kell hoznia egy rendszert annak értékelésére, hogy az általa vagy a felügyelete alatt álló szervezetek és személyek által alkalmazott alternatív megfelelési módzatok lehetővé teszik-e a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak való megfelelést.
- d) Az illetékes hatóságnak az ATCO.OR.B.005 ponttal összhangban értékelnie kell a szervezetek által javasolt alternatív megfelelési módzatokat: ehhez elemeznie kell a benyújtott dokumentumokat, és szükség esetén meg kell vizsgálnia az adott szervezetet.

Ha az illetékes hatóság úgy találja, hogy az alternatív megfelelési módzat összhangban van a végrehajtási szabályokkal, akkor haladéktalanul:

1. értesíti a kérelmezőt, hogy az alternatív megfelelési módzat bevezethető, és szükség esetén ennek megfelelően módosítja a kérelmező jóváhagyását vagy tanúsítványát;
 2. értesíti az Ügynökséget ezek tartalmáról, mellékelve az összes vonatkozó dokumentum egy példányát is; és
 3. tájékoztatja a többi tagállamot az elfogadott alternatív megfelelési módzatokról.
- e) Ha az illetékes hatóság saját maga használ alternatív megfelelési módzatokat azért, hogy megfeleljen a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak, akkor:
1. elérhetővé teszi ezeket az alternatív megfelelési módzatokat a felügyelete alá tartozó összes szervezet és személy számára; és
 2. haladéktalanul értesíti erről az Ügynökséget.

Az illetékes hatóságnak az alternatív megfelelési módzatok teljes leírását át kell adnia az Ügynökségnek, beleértve az eljárások minden olyan átdolgozását, amely lényeges lehet, valamint egy értékelést, amely bizonyítja, hogy teljesülnek a végrehajtási szabályokban szereplő követelmények.

ATCO.ARA.020 Az Ügynökség tájékoztatása

- a) Ha jelentős probléma merül fel a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak a bevezetésével kapcsolatban, az illetékes hatóságnak haladéktalanul értesítenie kell az Ügynökséget.
- b) Az illetékes hatóságnak közölnie kell az Ügynökséggel az általa kapott eseményjelentésekben szereplő, a repülésbiztonság szempontjából jelentős információkat.

ATCO.AR.A.025 Haladéktalan reagálás a repülésbiztonsági problémákra

- a) A 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ sérelme nélkül, az illetékes hatóságnak létre kell hoznia egy rendszert a repülésbiztonsággal kapcsolatos információk megfelelő szintű gyűjtésére, elemzésére és terjesztésére.
- b) Az Ügynökségnek létre kell hoznia egy rendszert a repülésbiztonságra vonatkozóan részére megküldött lényeges információk megfelelő szintű elemzésére, és haladéktalanul mindenről tájékoztatnia kell a tagállamokat és a Bizottságot – ideértve az ajánlásokat és a végrehajtandó javító intézkedéseket – annak érdekében, hogy azok időben megoldást találhassanak a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak hatálya alá eső termékeket, alkatrészeket, berendezéseket, személyeket és szervezeteket érintő repülésbiztonsági problémákra.
- c) Az a) és b) pontban említett információk kézhezvétele után az illetékes hatóságnak meg kell tennie a szükséges intézkedéseket a repülésbiztonsági problémák elhárítására.
- d) A c) pont szerinti intézkedésekről haladéktalanul értesíteni kell minden olyan személyt és szervezetet, akinek/ amelynek a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak értelmében meg kell felelnie ezen intézkedéseknek. Az illetékes hatóságnak értesítenie kell az intézkedésekről az Ügynökséget is, valamint ha közös fellépésre van szükség, akkor a többi érintett tagállamot is.

B. ALRÉSZ

IRÁNYÍTÁS**ATCO.AR.B.001 Irányítási rendszer**

- a) Az illetékes hatóságnak fel kell állítania és fenn kell tartania egy irányítási rendszert, amely legalább a következőket tartalmazza:
 - 1. a hatóság szervezeti felépítését, valamint a 216/2008/EK rendeletnek és e rendeletnek való megfelelés elérésére szolgáló hatósági eszközöket és módszereket leíró dokumentált irányelvek és eljárások. Az eljárásokat naprakészen kell tartani, és azok alapvető munkadokumentumként szolgálnak az adott illetékes hatóságon belül minden kapcsolódó feladathoz;
 - 2. elegendő számú személyzet – többek között szakszolgálati engedélyezési és tanúsítási ellenőrök – az illetékes hatóság feladatainak végrehajtásához és kötelezettségeinek teljesítéséhez. Szükséges, hogy ez a személyzet képesítéssel rendelkezzen a rá ruházott feladatok végrehajtására, rendelkezzen a szükséges tudással és tapasztalattal, valamint kezdő, munkahelyi, majd szinten tartó képzésben részesüljön, biztosítva ezzel, hogy az illetékességi területét érintő feladatait folyamatosan el tudja látni. Hatályban kell lennie egy olyan rendszernek, amely tervezhetővé teszi a személyzet rendelkezésre állását, így biztosítva az összes feladat megfelelő szintű ellátását;
 - 3. megfelelő létesítmények és irodák az illetékes hatóságra ruházott feladatok ellátásához;
 - 4. az irányítási rendszer vonatkozó követelményeknek való megfelelést és az eljárások – köztük a létrehozandó belső ellenőrzési folyamat és a repülésbiztonsági kockázatkezelési eljárások – helytállóságát figyelemmel kísérő funkció. A megfelelés figyelemmel kísérésének része egy visszajelző rendszer is, amely az ellenőrzések során tett, meg nem felelésre vonatkozó megállapításokról jelentést tesz az illetékes hatóság felső vezetésének, biztosítva ezzel a szükséges javító intézkedések meghozatalát; és
 - 5. olyan személy vagy személyek csoportja, aki/amely az illetékes hatóság felső vezetésének tartozik közvetlen felelősséggel a megfelelést figyelemmel kísérő funkcióért.
- b) Az illetékes hatóságnak az irányítási rendszeren belül minden tevékenységi területén ki kell jelölnie egy vagy több személyt, aki teljes körű felelősséggel tartozik a vonatkozó feladat(ok) irányításáért.
- c) Az illetékes hatóságnak ki kell alakítania a többi érintett illetékes hatósággal az összes szükséges információ – és ezen belül a tevékenységüket a tagállamok területén gyakorló, de jogosításukat más tagállam illetékes hatóságától vagy az Ügynökségtől kapott személyek és szervezetek felügyeletének eredményeképpen tett összes megállapítással és az azok nyomán hozott intézkedésekkel kapcsolatos információ – cseréjében való részvételhez és a kölcsönös segítségnyújtáshoz szükséges eljárásokat.
- d) Az irányítási rendszerhez kapcsolódó eljárásoknak és azok módosításainak egy példányát egységesítés céljából elérhetővé kell tenni az Ügynökség részére.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 376/2014/EU rendelete (2014. április 3.) a polgári légi közlekedési események jelentéséről, elemzéséről és nyomon követéséről, valamint a 996/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 2003/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1321/2007/EK bizottsági rendelet és az 1330/2007/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 122., 2014.4.24., 18. o.).

ATCO.AR.B.005 Minősített szervezetekre ruházott feladatok

- a) Ha az illetékes hatóság a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak hatálya alá eső személyek vagy szervezetek első engedélyezésével, illetve folyamatos felügyeletével kapcsolatos feladatokat oszt ki, azokat kizárólag minősített szervezetekre ruházhatja. A feladatok kiosztásakor az illetékes hatóságnak gondoskodnia kell a következőkről:
1. olyan hatályos rendszer, amelynek segítségével első alkalommal, majd pedig folyamatosan értékelni lehet, hogy a minősített szervezet megfelel-e a 216/2008/EK rendelet V. mellékletének.
- Ezt a rendszert és az értékelések során kapott eredményeket dokumentálni kell;
2. minősített szervezettel kötött, dokumentált, mindkét fél részéről a megfelelő vezetői szinten jóváhagyott megállapodás, amely egyértelműen meghatározza az alábbiakat:
 - i. elvégzendő feladatok;
 - ii. benyújtandó nyilatkozatok, jelentések és nyilvántartások;
 - iii. a feladatok végrehajtásához szükséges műszaki feltételek;
 - iv. kapcsolódó felelősségi körök; és
 - v. a feladatok végrehajtása során a felek tudomására jutott információk védelme.
- b) Az illetékes hatóságnak biztosítania kell, hogy az ATCO.AR.B.001 a) 4. pontban előírt belső ellenőrzési folyamat és a repülésbiztonsági kockázatok kezelésére szolgáló eljárás kiterjedjen a hatóság nevében végrehajtott összes, tanúsítással és felügyelettel kapcsolatos feladatra.

ATCO.AR.B.010 Változások az irányítási rendszerben

- a) Az illetékes hatóságnak fenn kell tartania egy olyan rendszert, amely azonosítja a 216/2008/EK rendelet és e rendelet szerint rá háruló feladatok végrehajtásával és kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos képességeit érintő változásokat. Ennek a rendszernek lehetővé kell tennie, hogy az illetékes hatóság megtegye a megfelelő intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az irányítási rendszer a kívánalmaknak megfelelő és hatékony maradjon.
- b) Az illetékes hatóságnak naprakészen kell tartania irányítási rendszerét, hogy az időszzerűen tükrözze a 216/2008/EK rendelet és e rendelet változásait, és ezáltal biztosítani tudja azok hatékony végrehajtását.
- c) Az illetékes hatóságnak értesítenie kell az Ügynökséget a 216/2008/EK rendelet és e rendelet szerinti feladatainak végrehajtásával és kötelezettségeinek teljesítésével kapcsolatos képességeit érintő változásokról.

ATCO.AR.B.015 Nyilvántartás

- a) Az illetékes hatóságoknak jegyzéket kell vezetniük az általuk kibocsátott összes szervezeti tanúsítványról, valamint szakszolgálati engedélyről és minősítésről.
- b) Az illetékes hatóságnak ki kell alakítania egy nyilvántartási rendszert, amely biztosítja az alábbiak megfelelő tárolását, hozzáférhetőségét és megbízható nyomon követhetőségét:
1. az irányítási rendszer dokumentált irányelvei és eljárásai;
 2. a személyi állomány képzési, szakképesítési és jogosítási adatai;
 3. a feladatok kiosztása, beleértve az ATCO.AR.B.005 pontban előírt elemeket, valamint a kiosztott feladatok részletes adatait is;
 4. a tanúsított szervezetek tanúsításának folyamata és folyamatos felügyelete;
 5. a képzési szervezetek által nyújtott tanfolyamok részletes adatai;
 6. a szakszolgálati engedélyek, jogosítások, kiterjesztések és minősítések kiadására és a szakszolgálati engedélyek, jogosítások, kiterjesztések és minősítések jogosultjainak folyamatos felügyeletére szolgáló eljárások;
 7. a tagállam területén tevékenykedő, de egy másik tagállam illetékes hatósága által tanúsított személyek és szervezetek folyamatos felügyelete az érintett hatóságok közötti megállapodás alapján;
 8. a meg nem felelésre vonatkozó megállapítások, javító intézkedések és az intézkedések lezárásának dátuma;

9. megtett végrehajtási intézkedések;
 10. repülésbiztonsággal kapcsolatos információk és az azok nyomán hozott intézkedések;
 11. a 216/2008/EK rendelet 14. cikke szerinti rugalmassági előírások alkalmazása; és
 12. a szervezetek által javasolt alternatív megfelelési módzatok értékelése és az Ügynökség tájékoztatása azokról, valamint az illetékes hatóság által használt alternatív megfelelési módzatok értékelése.
- c) A vonatkozó adatvédelmi törvények értelmében a nyilvántartásokat legalább öt évig, a szakszolgálati engedélyekre vonatkozó nyilvántartásokat pedig a szakszolgálati engedélyen szereplő utolsó kiterjesztés lejárátát követően legalább tíz évig meg kell őrizni.

C. ALRÉS

FELÜGYELET ÉS VÉGREHAJTÁS

ATCO.AR.C.001 Felügyelet

- a) Az illetékes hatóságnak ellenőriznie kell a következőket:
1. a szervezetekre vagy személyekre vonatkozó követelményeknek való megfelelés a szervezeti tanúsítvány vagy szakszolgálati engedély, minősítés, jogosítás vagy kiterjesztés kiadása előtt, az adott esettől függően;
 2. a vonatkozó követelményeknek és a képzési szervezetek tanúsítványához kapcsolódó feltételeknek való folyamatos megfelelés, továbbá az illetékes hatóság által jóváhagyott tanfolyamokra, képzési tervekre és rendszerekre vonatkozó követelmények, valamint a személyzetre vonatkozó követelmények;
 3. az illetékes hatóság által kötelezően előírt megfelelő repülésbiztonsági intézkedések bevezetése az ATCO.ARA.025 c) és d) pont szerint.
- b) Az ellenőrzéssel szemben támasztott követelmények:
1. olyan dokumentáció tartozzon hozzá, amelynek kifejezett célja, hogy útmutatást nyújtson a repülésbiztonság felügyeletéért felelős személyeknek feladataik végrehajtásához;
 2. tájékoztassa az érintett személyeket és szervezeteket a repülésbiztonság felügyeletét célzó intézkedések eredményeiről;
 3. auditokon és ellenőrzéseken alapuljon, adott esetben beleértve az előre be nem jelentett ellenőrzéseket is; és
 4. amennyiben további intézkedésekre van szükség – beleértve az ATCO.AR.C.010 és az ATCO.ARE.015 pontban előre jelzett intézkedéseket is –, szolgáltatson ezt alátámasztó bizonyítékokat az illetékes hatóság részére.
- c) A felügyelet hatáskörének meghatározásakor figyelembe kell venni a múltbeli felügyeleti tevékenységek hatókörét és eredményeit, valamint a repülésbiztonsági prioritásokat.
- d) Egy tagállam területén más tagállam által feljogosított vagy ott székhellyel rendelkező személy vagy szervezet által végzett tevékenység-felügyelet hatókörét és eredményeit a repülésbiztonsági prioritások, valamint a múltbeli ellenőrzési tevékenység alapján kell meghatározni, a tagállamok illetékességi körének a sérelme nélkül.
- e) Ha egy személy vagy szervezet tevékenysége több tagállamra is kiterjed, az a)–c) pontban leírt felügyeltért felelős illetékes hatóság megegyezhet a másik (többi) illetékes hatósággal különleges felügyeleti intézkedések alkalmazásában. Az ilyen egyezmények hatálya alá eső személyeket vagy szervezeteket tájékoztatni kell az egyezmény létezéséről és hatóköréről.

ATCO.AR.C.005 Felügyeleti program

- a) Az illetékes hatóságnak ki kell alakítania és fenn kell tartania egy olyan felügyeleti programot, amely felöleli az ATCO.AR.C.001 pont által előírt felügyeleti feladatokat.
- b) Az illetékes hatóság által tanúsított szervezetek esetében a felügyeleti programot a szervezet egyedi jellegét, tevékenységének összetettségét és múltbeli tanúsítási és/vagy felügyeleti tevékenységeit figyelembe véve kell kialakítani. A felügyeleti programnak minden felügyelet-tervezési ciklusban tartalmaznia kell a következőket:
1. auditok és vizsgálatok, szükség szerint, beleértve az előre be nem jelentett vizsgálatokat is, megfelelő esetben; és

2. a képzési szervezet vezetősége és az illetékes hatóság közötti megbeszélések annak érdekében, hogy mindkét fél megfelelően értesüljön a lényeges kérdésekről.
- c) Az illetékes hatóság által tanúsított szervezetek esetében 24 hónapnál nem hosszabb felügyelet-tervezési ciklusokat kell alkalmazni.

A felügyelet-tervezési ciklus rövidíthető, ha bizonyíték van arra, hogy a szervezetnek visszaesett a teljesítménye a repülésbiztonság terén.

A felügyelet-tervezési ciklus legfeljebb 36 hónapra meghosszabbítható, ha az illetékes hatóság arra a megállapításra jutott, hogy a megelőző 24 hónapban:

1. a szervezet bizonyította, hogy hatékonyan azonosítja a repülésbiztonsági veszélyeket és kezeli az azokhoz kapcsolódó kockázatokat; és
2. a szervezet az ATCO.OR.B.015 pont szerint folyamatosan bizonyította, hogy teljes mértékben felügyel minden változást; és
3. nem került kibocsátásra 1. szintű megállapítás; valamint
4. minden javító intézkedés végre lett hajtva az illetékes hatóság által elfogadott vagy meghosszabbított határidőre az ARO.ARE.015 pont szerint.

A felügyelet-tervezési ciklus tovább hosszabbítható legfeljebb 48 hónapra, ha a fentiek mellett a szervezet kialakított egy olyan, az illetékes hatóság által jóváhagyott, hatékony jelentési rendszert, amely folyamatosan jelentést tesz az illetékes hatóságnak a szervezet repülésbiztonsági területen elért teljesítményéről és a szabályozásoknak való megfeleléséről.

- d) A képzési szervezetek felügyeleti programjának tartalmaznia kell a képzési szabványok figyelemmel kísérését, ami adott esetben a képzési tevékenység szűrőpróbaszerű ellenőrzését is magában foglalja.
- e) Az illetékes hatóság által kibocsátott szakszolgálati engedéllyel, jogosítással vagy kiterjesztéssel rendelkező személyek esetében a felügyeleti programnak tartalmaznia kell a szükséges vizsgálatokat, köztük megfelelő esetben az előre be nem jelentett vizsgálatokat is.

ATCO.AR.C.010 Megállapítások és végrehajtási intézkedések a személyzet részére

- a) Ha az ATCO.AR.C.001 pont szerinti felügyeletért felelős illetékes hatóság a felügyelet során vagy bármilyen más módon bizonyítékot talál arra, hogy az e rendelettel összhangban kiadott szakszolgálati engedéllyel rendelkező személy nem tesz eleget a vonatkozó követelményeknek, az illetékes hatóságnak erről megállapítást kell tennie, amit rögzítenie kell, és írásban közölnie kell a szakszolgálati engedéllyessel, valamint adott esetben az őt alkalmazó szervezettel.
- b) Ha a megállapítást tevő illetékes hatóság egyúttal az adott szakszolgálati engedély kiadásáért felelős illetékes hatóság, akkor:
 1. a repülésbiztonsági probléma megállapítását követően felfüggesztheti vagy visszavonhatja az érintett szakszolgálati engedélyt, jogosítást vagy kiterjesztést; és
 2. köteles megtenni minden olyan további szükséges végrehajtási intézkedést, amely megakadályozza a további meg nem felelést.
- c) Ha a megállapítást tevő illetékes hatóság nem a szakszolgálati engedély kiadásáért felelős illetékes hatóság, köteles tájékoztatni a szakszolgálati engedélyt kiállító illetékes hatóságot. Ebben az esetben a szakszolgálati engedélyt kiállító illetékes hatóságnak a b) pontban foglaltaknak megfelelően intézkednie kell, és arról tájékoztatnia kell a megállapítást tevő illetékes hatóságot.

D. ALRÉSZ

SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEK, JOGOSÍTÁSOK ÉS KITERJESZTÉSEK KIADÁSA, MEGHOSSZABBÍTÁSA, MEGÚJÍTÁSA, FELFÜGGESZTÉSE ÉS VISSZAVONÁSA

ATCO.AR.D.001 Szakszolgálati engedélyek, jogosítások kiterjesztések és felhatalmazások kiállítási, meghosszabbítási és megújítási eljárása

- a) Az illetékes hatóság eljárásokat dolgoz ki a szakszolgálati engedélyek kérelmezésére, kiadására és cseréjére, a jogosítások és kiterjesztések kiadására, valamint a kiterjesztések meghosszabbítására és megújítására. Az eljárások tartalmazhatják a következőket:
 1. ideiglenes munkahelyi gyakorlati oktatói (OJTI) felhatalmazások és ideiglenes értékelői felhatalmazások kiadása; és
 2. adott esetben munkahelyi kiterjesztések meghosszabbítására vonatkozó felhatalmazások kiadása az értékelők részére, amely esetben az értékelőknek az ilyen eljárásokban előírt minden feljegyzést, jelentést és egyéb információt be kell nyújtaniuk az illetékes hatósághoz.

- b) A kérelmek és, adott esetben, a kapcsolódó dokumentumok beérkezésekor az illetékes hatóság ellenőrzi a kérelem hiánytalanságát, valamint azt, hogy a kérelmező megfelel-e az I. mellékletben szereplő követelményeknek.
- c) Amennyiben a kérelmező teljesíti a vonatkozó követelményeket, az illetékes hatóság a II. melléklet 1. függelékében található szakszolgálatiengedély-formátumban kiadja, meghosszabbítja vagy adott esetben megújítja a megfelelő szakszolgálati engedélyt, jogosítás(oka)t és kiterjesztés(ek)e)t. Az ATCO.C.025 pontban említett ideiglenes munkahelyi gyakorlati oktatói felhatalmazást és az ATCO.C.065 pontban említett ideiglenes értékelői felhatalmazást külön dokumentum formájában kell kiadni, és abban fel kell tüntetni az engedélyes jogosultságait és a felhatalmazás érvényességét.
- d) A szükségtelen adminisztratív terhek csökkentése céljából az illetékes hatóság bevezethet olyan eljárásokat, amelyek lehetővé teszik, hogy több kiterjesztéshez egységes érvényességi dátum kerüljön meghatározásra. Az érintett kiterjesztések érvényességi ideje semmilyen esetben nem hosszabbítható meg.
- e) Az illetékes hatóságnak ki kell cserélnie a légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyt, ha erre adminisztratív okok miatt szükség van, illetve ha a szakszolgálati engedély XIIa. pontja betelt és nem maradt benne üres hely. A jogosítások és jogosításkiterjesztések első kiadásának dátumát át kell vezetni az új szakszolgálati engedélybe.

ATCO.AR.D.005. Szakszolgálati engedélyek, jogosítások és kiterjesztések visszavonása és felfüggesztése

- a) Az ATCO.A.020 céljából az illetékes hatóságnak adminisztratív eljárásokat kell létrehoznia a szakszolgálati engedélyek, jogosítások és kiterjesztések felfüggesztésére és visszavonására.
- b) Az illetékes hatóság az ATCO.A.015 e) pontban említett eljárások szerint felfüggesztheti a szakszolgálati engedélyt abban az esetben, ha az ideiglenes alkalmatlanság nem szűnik meg.
- c) Az illetékes hatóság különösen a következő körülmények fennállása esetén az ATCO.AR.C.010 pontnak megfelelően felfüggeszti vagy visszavonja a szakszolgálati engedélyt, jogosítást vagy kiterjesztést:
 - 1. a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok gyakorlása annak ellenére, hogy a szakszolgálati engedélyes már nem felel meg az ebben a rendeletben meghatározott követelményeknek;
 - 2. gyakornok légiforgalmi irányítói vagy légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélynek, jogosításnak, kiterjesztésnek vagy minősítésnek a benyújtott okirati bizonyíték meghamisításával történő megszerzése;
 - 3. a szakszolgálati engedély vagy a minősítések nyilvántartásának meghamisítása;
 - 4. a szakszolgálati engedély, jogosítás(ok) vagy kiterjesztés(ek) által biztosított jogosultságok pszichoaktív anyagok hatása alatt történő gyakorlása.
- d) Szakszolgálati engedélyek, jogosítások és kiterjesztések felfüggesztése vagy visszavonása esetén az illetékes hatóság az ATCO.AR.A.010 a) 14. pontban meghatározott eljárások szerint írásban tájékoztatja a szakszolgálati engedélyest a döntésről és az őt megillető fellebbezési jogról. Az értékelői kiterjesztés felfüggesztéséről vagy visszavonásáról a megfelelő léginavigációs szolgáltatót is értesíteni kell.
- e) Az illetékes hatóságnak a szakszolgálati engedélyes írásos kérelme alapján is fel kell függesztenie vagy vissza kell vonnia a szakszolgálati engedélyt, jogosítást vagy kiterjesztést.

E. ALRÉSZ

A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI KÉPZÉSI SZERVEZETEK TANÚSÍTÁSI ELJÁRÁSA ÉS A TANFOLYAMOK JÓVÁHAGYÁSA

ATCO.AR.E.001 Képzési szervezetekre vonatkozó kérelmezési és tanúsítási eljárás

- a) Képzési szervezet tanúsításának kiadására vonatkozó kérelem beérkezésekor az illetékes hatóságnak ellenőriznie kell, hogy a képzési szervezet megfelel-e a III. mellékletben szereplő követelményeknek.
- b) Amennyiben a kérelmező képzési szervezet teljesíti a vonatkozó követelményeket, az illetékes hatóság a II. melléklet 2. függelékében található formátumban kiadja a tanúsítványt.
- c) Ha az illetékes hatóság engedélyezni kívánja egy szervezetnek, hogy az ATCO.OR.B.015 pontnak és az ATCO.AR.E.010 c) pontnak megfelelően az illetékes hatóság előzetes jóváhagyása nélkül vezessen be változtatásokat, az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia a képzési szervezet által benyújtott, a változtatások körét meghatározó, valamint a változtatások megvalósításának és bejelentésének módját ismertető eljárást.

ATCO.ARE.005 Tanfolyamok és képzési tervek jóváhagyása

- a) Az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia az ATCO.OR.D.001 pontban foglalt követelményeknek megfelelően kidolgozott tanfolyamokat és képzési terveket.
- b) A szakszolgálati engedély ATCO.A.010 pont szerinti cseréje után az illetékes hatóságnak a tanfolyam jóváhagyása iránti kérelem benyújtását követő legfeljebb hat héten belül jóvá kell hagynia vagy el kell utasítania az ATCO.B.020 b) és c) pontnak megfelelően kidolgozott munkahelyi kiterjesztési tanfolyamot, és biztosítania kell a megkülönböztetés tilalmának és az arányosság elvének tiszteletben tartását.

ATCO.ARE.010 A képzési szervezeteket érintő változások

- a) Az ATCO.OR.B.015 pontnak megfelelően előzetes jóváhagyást igénylő változtatásra irányuló kérelem beérkezését követően az illetékes hatóság a jóváhagyás megadása előtt ellenőrzi, hogy az adott képzési szervezet teljesíti-e a III. mellékletben szereplő követelményeket.

Az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia, hogy a szervezet milyen feltételek mellett végezheti tevékenységeit a változtatás ideje alatt, kivéve, ha úgy dönt, hogy a változtatás nem végezhető el.

Miután meggyőződött arról, hogy a képzési szervezet teljesíti a vonatkozó követelményeket, az illetékes hatóság jóváhagyja a változtatást.

- b) Ha a szervezet előzetes jóváhagyást igénylő változtatásokat vezet be anélkül, hogy megkapta volna az illetékes hatóság erre vonatkozó, az a) pont szerinti jóváhagyását, az illetékes hatóságnak – minden további, az ATCO.ARE.015 pont szerinti végrehajtási intézkedés sérelme nélkül – azonnali és megfelelő intézkedéseket kell tennie.
- c) Előzetes jóváhagyást nem igénylő változtatások esetében az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia a képzési szervezet által az ATCO.OR.B.015 ponttal összhangban kidolgozott eljárást, ami meghatározza e változtatások körét, valamint a változtatások megvalósításának és bejelentésének módját. A folyamatos felügyeleti folyamat során az illetékes hatóságnak értékelnie kell az értesítésben szereplő információkat annak ellenőrzéséhez, hogy az elvégzett műveletek megfelelnek-e a jóváhagyott eljárásoknak és a vonatkozó követelményeknek.

ATCO.ARE.015 Meg nem felelésre vonatkozó megállapítások és javító intézkedések

- a) Az illetékes hatóságnak rendelkeznie kell egy, a megállapításokat repülésbiztonsági jelentőségük szempontjából elemző rendszerrel.
- b) Az illetékes hatóságnak 1. szintű megállapítást kell tennie bármilyen, a 216/2008/EK rendeletben és e rendeletben előírt követelményeknek, a képzési szervezet eljárásainak és kézikönyveinek, a képzéstípus(ok)nak és/vagy a nyújtott szolgáltatás(ok)nak, illetve a tanúsítvány(ok)nak való olyan jelentős meg nem felelés észlelésekor, amely csökkenti vagy súlyosan veszélyeztet a repülésbiztonságot, és/vagy a nyújtott képzés jelentős mértékű minőségromlásához vezet.

1. szintű megállapítás körébe tartoznak mindazon esetek (nem teljes körű felsorolás), amikor:

- 1. két írásos kérelmezést követően sem biztosították az illetékes hatóság részére az ATCO.OR.B.025 pont szerinti belépést a képzési szervezet létesítményeibe normál munkaidőben;
- 2. a képzési szervezet tanúsítványának megszerzése vagy a tanúsítvány érvényességének meghosszabbítása a benyújtott okirati bizonyíték meghamisításával történt;
- 3. bizonyíték van arra, hogy a képzési szervezet tanúsítványát törvénysértő tevékenységre vagy csalásra használják; és
- 4. nincs a szervezetnél felelős vezető.

- c) Az illetékes hatóságnak 2. szintű megállapítást kell tennie bármilyen, a 216/2008/EK rendeletben és e rendeletben előírt követelményeknek, a képzési szervezet eljárásainak és kézikönyveinek, a képzéstípus(ok)nak és/vagy a nyújtott szolgáltatás(ok)nak, illetve a tanúsítvány(ok) feltételeinek való olyan meg nem felelés észlelésekor, amely csökkentheti vagy veszélyeztetheti a repülésbiztonságot, és/vagy a nyújtott képzés jelentős mértékű minőségromlásához vezethet.
- d) Ha a felügyelet során vagy egyéb úton megállapítást tesz, az illetékes hatóságnak – a 216/2008/EK rendelet és e rendelet által megkövetelt minden egyéb tevékenység sérelme nélkül – írásban kell tájékoztatnia a képzési szervezetet a megállapításról, és javító intézkedéseket kell kérnie a feltárt meg nem felelés(ek) megszüntetésére.

1. 1. szintű megállapítások esetén az illetékes hatóság azonnali és megfelelő intézkedéseket tesz a képzési szervezet tevékenységének betiltása vagy korlátozása, illetve szükség esetén a megállapítás jellegétől függően a szervezet tanúsítványának mindaddig történő visszavonása, illetve részben vagy teljes mértékben történő korlátozása vagy felfüggesztése érdekében, amíg a képzési szervezet sikeresen végre nem hajtotta a szükséges javító intézkedéseket.
 2. 2. szintű megállapítások esetén az illetékes hatóság:
 - i. a megállapítás természetének megfelelő cselekvési tervben megjelölt határidőt szab a képzési szervezetnek a javító intézkedések végrehajtására; és
 - ii. értékeli a képzési szervezet által javasolt javító intézkedési és végrehajtási tervet, és ha az értékelés eredménye az, hogy azok elegendőek a meg nem felelés(ek) kiküszöbölésére, elfogadja a tervet.
 3. Amennyiben a képzési szervezet nem nyújt be elfogadható javító intézkedési tervet, vagy nem hajtja végre a javító intézkedéseket az illetékes hatóság által elfogadott vagy meghosszabbított határidőig, a megállapítást 1. szintre kell emelni, és meg kell hozni a fenti d) 1. pontban leírt intézkedéseket.
- e) Az illetékes hatóságnak nyilvántartást kell vezetnie az általa tett valamennyi megállapításról és adott esetben az általa alkalmazott végrehajtási intézkedésekről, valamint a megállapítások orvoslása érdekében végrehajtott valamennyi javító intézkedésről és azok végső határidejéről.

F. ALRÉS

A REPÜLŐ-EGÉSZSÉGÜGYI ALKALMASSÁGI MINŐSÍTÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ SPECIÁLIS KÖVETELMÉNYEK

1. SZAKASZ

Általános követelmények

ATCO.AR.F.001 Repülőorvosi központok és repülő-egészségügyi alkalmassági minősítés

Az A., B. és C. alrészről eltérve, a repülőorvosi központok (AeMC) és a repülő-egészségügyi alkalmassági minősítés tekintetében az illetékes hatóságnak az 1178/2011/EU bizottsági rendelet (a repülőszemélyzetről szóló rendelet) ⁽¹⁾ VI. mellékletének alábbi rendelkezéseit kell alkalmaznia, a házi orvosokra vonatkozó összes hivatkozások kizárása mellett:

- ARA.GEN alrész;
- ARA.AeMC alrész;
- ARA.MED.120 Egészségügyi minősítők;
- ARA.MED.125 Az engedélyező hatósághoz fordulás;
- ARA.MED.150 Nyilvántartás;
- ARA.MED.200 A repülőorvos-szakértők bizonyítványának kiadására, meghosszabbítására, megújítására és cseréjére vonatkozó eljárás;
- ARA.MED.245 Folyamatos ellenőrzés;
- ARA.MED.250 A repülőorvos-szakértői bizonyítvány korlátozása, felfüggesztése és visszavonása;
- ARA.MED.255 Végrehajtási intézkedések;
- ARA.MED.315 A repülőorvosi leletek felülvizsgálata; és
- ARA.MED.325 Felülvizsgálati eljárás.

⁽¹⁾ A Bizottság 2011. november 3-i 1178/2011/EU rendelete a polgári légi közlekedéshez kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő rögzítéséről (HL L 311., 2011.11.25., 1. o.).

2. SZAKASZ

Dokumentáció**ATCO.AR.F.005 Orvosi minősítés**

Az orvosi minősítésnek meg kell felelnie a következő előírásoknak:

a) Tartalom

1. Az az állam, ahol a légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyt kiadták vagy kiadását kérelmezték (I);
2. Orvosi minősítési osztály (II);
3. A minősítés sorszáma: a sorszám azon állam ENSZ-országkódjával kezdődik, ahol a légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyt kiadták vagy kiadását kérelmezték, és az országkódot egy arab számokból és latin betűkből álló kódsor követi (III);
4. Az engedélyes neve (IV);
5. Az engedélyes állampolgársága (VI);
6. Az engedélyes születési ideje (XIV);
7. Az engedélyes aláírása (VII);
8. Korlátozás(ok) (XIII);
9. A 3. osztályú orvosi minősítés lejárat dátuma (IX);
10. A vizsgálat időpontja;
11. Az utolsó EKG-vizsgálat időpontja;
12. Az utolsó audiogram-vizsgálat időpontja;
13. A kiadás dátuma és a minősítést kiadó repülőorvos-szakértő vagy egészségügyi minősítő aláírása (X);
14. Pecsét vagy bélyegző (XI).

b) Anyag: A dokumentumot olyan papírból vagy egyéb anyagból kell készíteni, amelyen nem lehet módosítást vagy törlést végrehajtani, illetve csak úgy, hogy az azonnal látszik rajta. Az illetékes hatóságnak a nyomtatványon végzendő minden bejegyzést vagy törlést egyértelmű módon engedélyeznie kell.

c) Nyelv: Az orvosi minősítést az adott országban használt nyelv(ek)en és angolul, valamint az engedélyező hatóság által szükségesnek ítélt egyéb nyelveken, nyomtatva kell kiállítani.

d) Az orvosi minősítésen szereplő minden dátumot nn/hh/éééé formában kell megadni.

ATCO.AR.F.010 A repülőorvos-szakértői tanúsítvány

Miután az illetékes hatóság meggyőződött arról, hogy a repülőorvos-szakértő teljesíti a vonatkozó követelményeket, az e rendelet 3. függelékében található formanyomtatványt használva kiadja, meghosszabbítja, megújítja vagy kicseréli a repülőorvos-szakértő tanúsítványát.

ATCO.AR.F.015 A repülőorvosi központok tanúsítványa

Miután az illetékes hatóság meggyőződött arról, hogy a repülőorvosi központ teljesíti a vonatkozó követelményeket, az e rendelet 4. függelékében található formanyomtatványt használva kiadja vagy kicseréli a repülőorvosi központ tanúsítványát.

ATCO.AR.F.020 Repülőorvosi formanyomtatványok

Az illetékes hatóságnak formanyomtatványokat kell biztosítania a repülőorvos-szakértők és a repülőorvosi központok számára a következő célokra:

- a) az orvosi minősítés kérelmezésére szolgáló formanyomtatvány; és
- b) a vizsgálati eredményeket tartalmazó formanyomtatvány 3. osztályba sorolt kérelmezők számára.

A II. melléklet 1. függeléke

Engedélyminta

LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY

Az illetékes hatóság által e rendelettel összhangban kiadott szakszolgálati engedélyeknek az alábbi előírásoknak kell megfelelniük:

- a) Tartalom. A rovat számát mindig a rovat megnevezésével együtt kell feltüntetni. Az I–XI. rovat „állandó”, míg a XII–XIV. rovat „változó”, amely a fő nyomtatványtól különálló vagy arról leválasztható részt képezhet, a lentiek szerint. Minden különálló vagy leválasztható résznek a szakszolgálati engedély egyértelműen azonosítható részének kell lennie.

1. Állandó rovatok:

- (I) a szakszolgálati engedélyt kibocsátó állam;
- (II) a szakszolgálati engedély megnevezése;
- (III) a szakszolgálati engedély sorszáma, amely a szakszolgálati engedélyt kibocsátó állam ENSZ-országkódjából és a „(Student) ATCO Licence” betűsorból, valamint egy számsorból és/vagy arab számokból és latin betűkből álló kódsorból tevődik össze;
- (IV) az engedélyes teljes neve (latin betűkkel, akkor is, ha az adott ország nyelve(i) másfajta írásmódot használ (nak));
- (IVa) születési idő;
- (V) az engedélyes lakcíme, ha ezt az illetékes hatóság előírja;
- (VI) az engedélyes állampolgársága;
- (VII) az engedélyes aláírása;
- (VIII) kibocsátó illetékes hatóság;
- (IX) az érvényesség igazolása és a biztosított jogosultságok jóváhagyása, feltüntetve azok első kiadásának dátumát;
- (X) a szakszolgálati engedélyt kiadó tisztviselő aláírása, valamint a kiadás dátuma;
- (XI) az illetékes hatóság pecsétje vagy bélyegzője.

2. Változó rovatok:

- (XII) jogosítások és kiterjesztések, valamint lejárat dátumok;
 - (XIII) megjegyzések: nyelvismereti kiterjesztések; és
 - (XIV) az illetékes hatóság által előírt bármilyen egyéb adat.
- b) A szakszolgálati engedély érvényes orvosi minősítéssel együtt érvényes, kivéve, ha az engedélyes kizárólag szimulátorokat jogosultságokat gyakorol.
- c) Anyag: Első osztályú papír és/vagy más anyag, akár műanyag kártya, amelyen nem lehet módosítást vagy törlést végrehajtani, illetve csak úgy, hogy az azonnal látszik rajta. Az illetékes hatóságnak a nyomtatványon végzendő minden bejegyzést vagy törlést egyértelmű módon engedélyeznie kell.
- d) Nyelv. A szakszolgálati engedélyt angol nyelven, és ha a tagállam előírja, nemzeti nyelven, illetve megfelelő esetben más nyelven kell kiállítani.

Az illetékes hatóság neve és logója (angolul és az illetékes hatóság által meghatározott más nyelve(ke)n) EUROPEAN UNION (csak angolul) „(GYAKORNOK) LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓ” SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY [angolul és az illetékes hatóság által meghatározott más nyelve(ke)n] Az (EU) 2015/340 bizottsági rendeletnek megfelelően kiadott okmány. A szakszolgálati engedély megfelel az ICAO előírásainak. [angolul és az illetékes hatóság által meghatározott más nyelve(ke)n] 152. számú EASA-nyomtatvány – 1. kiadás	Követelmények ⁽¹⁾ Nem EU-tagállamok esetében a „European Union” felirat törlendő. Minden lap egy nyolcad A4-es méretű.
--	--

⁽¹⁾ Követelmények:

A (gyakornok) légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély kitöltésére vonatkozó utasításokat tartalmazó oldalak az illetékes hatóságnak, illetve a munkahelyi kiterjesztések meghosszabbítására vagy megújítására felhatalmazással rendelkező értékelőnek szólnak. A jogosítások, jogosítás-kiterjesztések, nyelvi, oktatói és munkahelyi kiterjesztések első megadásakor a bejegyzést mindig az illetékes hatóság írja be. A jogosítás-kiterjesztések meghosszabbítását vagy megújítását az illetékes hatóság vagy az erre felhatalmazott értékelő jegyzi be.

I	Kibocsátó állam:	Követelmények:
II	A szakszolgálati engedély megnevezése:	
III	A szakszolgálati engedély sorszáma:	A szakszolgálati engedély sorszáma mindig a kibocsátó tagállam ENSZ-országkódjával kezdődik, és a „(Student) ATCO Licence” karaktersorral folytatódik.
IV	Az engedélyes teljes neve:	
IVa	Születési idő:	A szabványos angol dátumformátumot kell használni, azaz: nap/hónap/teljes év (például: 31.01.2010)
XIV	Születési hely:	
V	Az engedélyes lakcíme, ha ezt az illetékes hatóság előírja: Utca, város, terület, irányítószám.	
VI	Az engedélyes állampolgársága:	Az állam ENSZ-országkódjával jelölve
VII	Az engedélyes aláírása:	
VIII	Illetékes hatóság:	
X	A szakszolgálati engedélyt kibocsátó tisztviselő aláírása, valamint a kibocsátás időpontja	
XI	A kibocsátó illetékes hatóság pecsétje vagy bélyegzője	

IX

A jogosultságok érvényessége

Az engedélyes a következő jogositás(ok) és jogositás-kiterjesztés(ek) által biztosított, érvényesített jogosultságokat gyakorolhatja:

<i>Jogosítás(ok)</i>	<i>Az első kiadás dátuma</i>

<i>Jogosításkiterjesztés(ek)</i>	<i>Az első kiadás dátuma</i>

Követelmények:

Angolul és az illetékes hatóság által meghatározott más nyelv(ek)en.

Egy jogositás és/vagy jogositáskiterjesztés első kiadásának dátuma az adott jogositáshoz és/vagy jogositáskiterjesztéshez kapcsolódó képzés sikeres teljesítésének dátuma.

XIIa. Jogosítások és kiterjesztések, valamint lejáratuk dátuma

Az engedélyes azon légiforgalmi egység(ek)nél, amely(ek)re aktuális munkahelyi kiterjesztéssel rendelkezik, a következő jogosítás(ok) és jogosításkiterjesztés(ek) által nyújtott jogosultságokat gyakorolhatja, feltéve, hogy rendelkezik érvényes orvosi minősítéssel:

Egység (ICAO kód) (*)	Szektor / munkahely (*)	Jogosítás / kiterjesztés	Lejárati dátuma (*)	Aláírás / a hatóság bélyegzője vagy az értékelő szakszolgálati engedélyének száma és az értékelő aláírása

(*) Gyakornok légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély esetében nem alkalmazandó.

5. oldal.

XIIb	Egyéb kiterjesztések: Az engedélyes a következő kiterjesztés(ek) által biztosított jogosultságokat gyakorolhatja <table><thead><tr><th>OJTI /STDI / Értékelői kiterjesztés</th><th>Lejárat dátuma</th></tr></thead><tbody><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></tbody></table>	OJTI /STDI / Értékelői kiterjesztés	Lejárat dátuma							Követelmények: Nem alkalmazandó
OJTI /STDI / Értékelői kiterjesztés	Lejárat dátuma									

XIII	Megjegyzések: Nyelvismereti kiterjesztés(ek): [nyelv(ek)/szint/lejárati dátuma]	A nyelvismereti kiterjesztés(ek)et, a nyelvismeret szintjét és érvényességét itt kell megadni. A szakszolgálati engedélyhez kapcsolódó minden további információt itt kell megadni.
-------------	--	--

Rövidítések

Légiforgalmi irányítói jogosítások		Követelmények: Nem alkalmazandó
ADV	Repülőtéri irányítás látással	
ADI	Repülőtéri irányítás műszerrel	
APP	Bevezető irányítás eljárás	
APS	Bevezető irányítás légtérellelőrző berendezéssel	
ACP	Körzeti irányítás eljárás	
ACS	Körzeti irányítás légtérellelőrző berendezéssel	
Jogosításkiterjesztések		
AIR	Repülőtéri légiforgalom-irányítás	
GMC	Gurítóirányítás	
TWR	Toronyirányítás	
GMS	Földi mozgások irányítása légtérellelőrző berendezéssel	
RAD	Repülőtéri radarirányítás	
PAR	Precíziós bevezető irányítás radarberendezéssel	
SRA	Bevezető irányítás légtérellelőrző radarberendezéssel	
TCL	Közelkörzeti irányítás	
OCN	Óceáni irányítás	
Szakszolgálati engedély kiterjesztései		
OJTI	Munkahelyi gyakorlati oktató	
STDI	Szimulátoroktató	
Értékelő	Értékelő	

*A II. melléklet 2. függeléke***LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI KÉPZÉSI SZERVEZETEK TANÚSÍTVÁNYAI (ATCO TO)****European Union ⁽¹⁾****Illetékes hatóság****LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI KÉPZÉSI SZERVEZET TANÚSÍTVÁNYA****[TANÚSÍTVÁNY SZÁMA/HIVATKOZÁS]**

Az (EU) 2015/340 bizottsági rendelet alapján az alább ismertetett feltételek mellett a/az [illetékes hatóság] ezennel tanúsítja, hogy

[A KÉPZÉSI SZERVEZET NEVE]

[A KÉPZÉSI SZERVEZET CÍME]

az ATCO.OR résszel összhangban tanúsítással rendelkező, a mellékelt képzési jóváhagyásban felsorolt, az ATCO rész szerinti tanfolyamok nyújtására jogosult képzési szervezet.

A jóváhagyás feltételei és a szervezet jogosultságai

Ez a tanúsítvány csak a mellékelt képzési jóváhagyásban felsorolt tanfolyamok nyújtására vonatkozó jogosultságokra és hatáskörre korlátozódik.

A tanúsítvány mindaddig érvényes, amíg a tanúsítással rendelkező szervezet teljesíti az ATCO.OR és az ATCO rész, illetve más alkalmazandó szabályozások rendelkezéseit.

Amennyiben a szervezet a fent említett jóváhagyási feltételeknek és jogosultságoknak megfelel, a tanúsítvány érvényben marad, kivéve a tanúsítványról való lemondás, illetve a tanúsítvány érvénytelenítésének, korlátozásának, felfüggesztésének vagy visszavonásának eseteit.

Kiadás dátuma:

Aláírás:

[Illetékes hatóság]

⁽¹⁾ Nem EU-tagállamok esetében a „European Union” felirat törlendő.

LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI KÉPZÉSI SZERVEZET TANÚSÍTVÁNYA
KÉPZÉSI JÓVÁHAGYÁS

Melléklet a következő számú ATCO TO tanúsítványhoz:

[TANÚSÍTVÁNY SZÁMA/HIVATKOZÁS]

[A KÉPZÉSI SZERVEZET NEVE]

jogosultságokat kapott az ATCO rész szerinti alábbi képzések nyújtására és megtartására:

A KÉPZÉS TÍPUSA(I)			
A képzés típusa	Tanfolyam	Jogosításkiterjesztések ⁽²⁾	Megjegyzések ⁽³⁾
☐ ATCO kezdő képzés	☐ Alapképzés	nem alkalmazandó	
	☐ Jogosító képzés ⁽⁴⁾		
☐ ATCO munkahelyi képzés	 ⁽⁵⁾		
☐ ATCO továbbképzés	☐ ATCO szinten tartó képzés	nem alkalmazandó	
	☐ ATCO átképzés ⁽⁶⁾	nem alkalmazandó	
☐ Gyakorlati oktatói képzés	nem alkalmazandó	nem alkalmazandó	
		nem alkalmazandó	
☐ Értékelői képzés	nem alkalmazandó	nem alkalmazandó	
		nem alkalmazandó	

Ez a képzési jóváhagyás mindaddig érvényes, amíg:

- a jóváhagyott képzési szervezet tanúsítványát nem érvénytelenítik, korlátozzák, függesztik fel vagy vonják vissza, illetve nem mondanak le róla; és
- minden tevékenység megfelel az ATCO.OR és az ATCO rész, valamint más vonatkozó szabályozások előírásainak, és – adott esetben – a szervezet dokumentációiban szereplő, az ATCO.OR részben előírt eljárásoknak.

Kiadás dátuma:

Aláírás: [Illetékes hatóság]

A tagállam/az EASA képviseletében

⁽²⁾ Az illetékes hatóság adott esetben feltünteti azokat az ATCO.B.015 szerinti jogosításkiterjesztéseket, amelyekre a képzés vonatkozik.

⁽³⁾ Amennyiben szükséges.

⁽⁴⁾ Az illetékes hatóság feltünteti azokat az ATCO.B.010 szerinti jogosításokat, amelyekre a képzés vonatkozik.

⁽⁵⁾ Az illetékes hatóság feltünteti azt az egy vagy több munkahelyi kiterjesztést, amelyre a képzés vonatkozik.

⁽⁶⁾ Nem általános képzés; eseti alapon, az illetékes hatóság külön jóváhagyásával nyújtható.

A II. melléklet 3. függeléke

REPÜLŐORVOS-SZAKÉRTŐI (AME) ⁽¹⁾ TANÚSÍTVÁNYEuropean Union ⁽²⁾

Illetékes hatóság

REPÜLŐORVOS-SZAKÉRTŐI TANÚSÍTVÁNY

TANÚSÍTVÁNY [SZÁMA/HIVATKOZÁS]:

Az (EU) 2015/340 bizottsági rendelet alapján az alább ismertetett feltételek mellett az
[illetékes hatóság] ezennel igazolja, hogy

[A REPÜLŐORVOS-SZAKÉRTŐ NEVE]

[A REPÜLŐORVOS-SZAKÉRTŐ LAKCÍME]

repülőorvos-szakértő

FELTÉTELEK:

1. Ez a tanúsítvány az e repülőorvos-szakértői tanúsítvány mellékletében szereplő jogosultságokra korlátozódik.
2. A tanúsítvány megköveteli értelemszerűen a MED részben és/vagy az ATCO.MED részben szereplő végrehajtási szabályok és eljárások teljesítését.
3. A tanúsítvány három évig, [nn/hh/éééé ⁽³⁾]-ig érvényes, feltéve, hogy birtokosa teljesíti értelemszerűen a MED részben és/vagy az ATCO.MED részben előírt követelményeket, kivéve a bizonyítványról való lemondás, illetve a bizonyítvány érvénytelenítésének, felfüggesztésének vagy visszavonásának eseteit.

.....
Kiadás időpontja:.....
Aláírás: [Illetékes hatóság]⁽¹⁾ 148. számú EASA-úrlap – 1. kiadás⁽²⁾ Nem EU-tagállamok esetében a „European Union” felirat törlendő.⁽³⁾ Lejárat időpontja: (év/hónap/nap)

REPÜLŐORVOS-SZAKÉRTŐI (AME) TANÚSÍTVÁNY

Melléklet a következő repülőorvos-szakértői tanúsítványszámhoz:

JOGOSULTSÁGOK ÉS TEVÉKENYSÉGI KÖRÖK

[A repülőorvos-szakértő neve és titulusa] jogosultságo(ka)t szerzett arra, hogy repülőorvosi vizsgálatokat és értékeléseket végezzen az alábbi táblázatban megjelölt repülőorvosi minősítések kiadása céljából, és kiadja a szóban forgó orvosi minősítéseket:

LAPL	[igen/dátum]
2. osztályú;	[igen/dátum]
1. osztályú, meghosszabbítás/megújítás	[igen/dátum] / [nem]
3. osztályú, meghosszabbítás/megújítás	[igen/dátum] / [nem]

.....
Kiadás dátuma:

.....
Aláírás: [Illetékes hatóság]

*A II. melléklet 4. függeléke***REPÜLŐORVOSI KÖZPONTOK (AEMC) ⁽¹⁾ TANÚSÍTVÁNYA****European Union ⁽²⁾****Illetékes hatóság****REPÜLŐORVOSI KÖZPONT TANÚSÍTVÁNYA****HIVATKOZÁS:**

Az (EU) 2015/340 bizottsági rendelet alapján az alább ismertetett feltételek mellett az
[illetékes hatóság] ezennel igazolja, hogy

[A SZERVEZET NEVE]

[A SZERVEZET CÍME]

az ORA-rész szerinti tanúsított repülőorvosi központnak minősül, a mellékelt jóváhagyási
feltételekben felsorolt jogosultságokkal és tevékenységi körökkel.

FELTÉTELEK:

- (1) A tanúsítvány a jóváhagyott szervezet kézikönyvében szereplő, a jóváhagyott hatáskört ismertető szakaszban megadott tevékenységekre korlátozódik.
- (2) A tanúsítvány megköveteli a szervezet dokumentációiban szereplő, az ORA rész által előírt eljárások teljesítését.
- (3) A tanúsítvány mindaddig érvényben marad, amíg a szervezet teljesíti az OR rész által előírt követelményeket, kivéve a bizonyítványról való lemondás, illetve a bizonyítvány érvénytelenítésének, felfüggesztésének vagy visszavonásának eseteit.

.....

Kiadás dátuma:

.....

Aláírás: [Illetékes hatóság]

⁽¹⁾ 146. számú EASA-nyomtatvány – 1. kiadás

⁽²⁾ Nem EU-tagállamok esetében a „European Union” felirat törlendő.

III. MELLÉKLET

ATCO.OR RÉSZ

A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI KÉPZÉSI SZERVEZETEKRE ÉS REPÜLŐORVOSI KÖZPONTOKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

A. ALRÉS

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

ATCO.OR.A.001 Alkalmazási kör

Az e mellékletben szereplő rész meghatározza a légiforgalmi irányítói képzési szervezetek és a repülőorvosi központok tanúsítványának a 216/2008/EK rendelet és e rendelet szerinti megszerzésére és megtartására vonatkozó követelményeket.

B. ALRÉS

A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓI KÉPZÉSI SZERVEZETEKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

ATCO.OR.B.001 Képzési szervezet tanúsítványának kérelmezése

- a) A képzési szervezet tanúsítványa iránti kérelmeket az illetékes hatósághoz kell benyújtani úgy, hogy elegendő idő álljon az illetékes hatóság rendelkezésére a kérelem értékeléséhez. A kérelmet az adott hatóság által meghatározott eljárásnak megfelelően kell benyújtani.
- b) Az első engedélyt kérelmezőknek bizonyítaniuk kell az illetékes hatóság előtt, hogyan teljesítik a 216/2008/EK rendeletben és e rendeletben meghatározott követelményeket.
- c) A képzési szervezet tanúsítványa iránti kérelemnek a következő információkat kell tartalmaznia:
 1. a kérelmező neve és címe;
 2. a működési helyszín(ek) címe (ami szükség esetén a légiforgalmi irányítási egységek listáját is magában foglalja), amennyiben az eltér a kérelmező a) pont szerint megadott címétől;
 3. a következő személyek neve és elérhetősége:
 - i. a felelős vezető;
 - ii. a képzési szervezet vezetője, ha nem azonos az i. pont szerinti személlyel;
 - iii. a képzési szervezet által az illetékes hatósággal folytatott kapcsolattartás céljából kinevezett személy(ek);
 4. a tevékenység vagy a változás kezdetének tervezett dátuma;
 5. lista a nyújtani kívánt képzések típusairól és legalább egy képzési tanfolyamról minden egyes nyújtani tervezett képzéstípushoz;
 6. a vonatkozó követelményeknek való megfelelésre vonatkozó nyilatkozatot a felelős vezetőnek alá kell írnia, kijelentve ezzel, hogy a képzési szervezet mindenkor megfelel a követelményeknek;
 7. az irányítási rendszer folyamatai; és
 8. a kérelem kelte.

ATCO.OR.B.005 A megfelelés módzatai

- a) A szervezetek az Ügynökség által elfogadott megfelelési módozatoktól eltérő alternatív megfelelési módozatokat is alkalmazhatnak a 216/2008/EK rendelet és e rendelet támasztotta követelményeknek való megfelelés érdekében.
- b) Ha egy szervezet alternatív megfelelési módozatot kíván alkalmazni, az alternatív megfelelési módozat részletes leírásának benyújtásával előzetesen tájékoztatnia kell az illetékes hatóságot. A leírásnak tartalmaznia kell a kézikönyvek vagy eljárások minden esetleges kapcsolódó módosítását, valamint egy értékelést, amely igazolja, hogy a végeredmény megfelel a 216/2008/EK rendeletben és annak végrehajtási szabályaiban szereplő követelményeknek.
- c) A szervezet az illetékes hatóság előzetes jóváhagyása és az erről szóló értesítés kézhezvétele után hajthatja végre az alternatív megfelelési módozatokat, az ATCO.AR.A.015 d) pontnak megfelelően.

ATCO.OR.B.010 A képzési szervezet tanúsítványának jóváhagyási feltételei és az általa biztosított jogosultságok

- a) A képzési szervezeteknek eleget kell tenniük a tanúsítványukhoz csatolt jóváhagyási feltételekben meghatározott hatáskörnek és jogosultságoknak.
- b) Annak biztosítása érdekében, hogy az I. melléklet (ATCO rész) D. alrészében szereplő vonatkozó követelmények teljesüljenek, munkahelyi képzés és továbbképzés tartására vonatkozó jogosultságokat csak olyan képzési szervezet kaphat, amely:
 - 1. tanúsítvánnyal rendelkezik légiforgalmi irányító szolgálati tevékenység nyújtására; vagy
 - 2. az ATC-szolgáltatóval külön megállapodást kötött.

ATCO.OR.B.015 A képzési szervezetet érintő változások

- a) Az illetékes hatóság előzetes jóváhagyása szükséges a szervezetet érintő minden olyan változtatáshoz, amely hatással van a képzési szervezet tanúsítványára vagy jóváhagyásának feltételeire, illetve a képzési szervezet irányítási rendszereinek bármely releváns elemére.
- b) A képzési szervezeteknek meg kell állapodniuk az illetékes hatóságukkal arról, hogy az a) pontban meghatározottakon kívül milyen egyéb változtatásokhoz van szükség előzetes jóváhagyásra.
- c) A képzési szervezetnek minden olyan változtatáshoz, ami az a) és a b) pont szerint előzetes jóváhagyást igényel, kérelmeznie kell és meg kell szereznie az illetékes hatóság jóváhagyását. A kérelmet még a változtatás végrehajtása előtt be kell nyújtani, hogy az illetékes hatóság megállapíthassa, hogy a képzési szervezet továbbra is megfelel-e ennek a rendeletnek, és szükség esetén módosíthassa a képzési szervezet tanúsítványát és a hozzá csatolt jóváhagyási feltételeket.

A képzési szervezetnek minden vonatkozó dokumentumot be kell nyújtania az illetékes hatóság részére.

A változtatást az ATCO.ARE.010 ponttal összhangban csak az illetékes hatóság hivatalos jóváhagyásának kézhezvétele után lehet végrehajtani.

A képzési szervezetnek a változtatás ideje alatt adott esetben az illetékes hatóság által előírt feltételekkel kell működnie.

- d) Az a) pontban említett elemek előre nem látható körülmények miatt történő megváltoztatásáról haladéktalanul értesíteni kell az illetékes hatóságot a szükséges jóváhagyás megszerzése érdekében.
- e) Az előzetes jóváhagyást nem igénylő változtatásokat az illetékes hatóság által az ATCO.ARE.010 ponttal összhangban jóváhagyott eljárás szerint kell kezelni, illetve azokról az illetékes hatóságot értesíteni.
- f) A képzési szervezeteknek tevékenységük megszüntetéséről értesíteniük kell az illetékes hatóságot.

ATCO.OR.B.020 Folyamatos érvényesség

- a) A képzési szervezet tanúsítványa mindaddig érvényben marad, amíg a tanúsítványról nem mond le, illetve az nem kerül visszavonásra, és amíg a szervezet megfelel a 216/2008/EK rendeletben és az ebben a rendeletben szereplő követelményeknek, figyelembe véve a megállapítások kezelésével kapcsolatos, az ATCO.OR.B.030 pontban leírt rendelkezéseket.
- b) A tanúsítvány visszavonása vagy az összes tevékenység megszüntetése esetén a tanúsítványt haladéktalanul vissza kell juttatni az illetékes hatósághoz.

ATCO.OR.B.025 Hozzáférés a képzési szervezetek létesítményeihez és adataihoz

A képzési szervezeteknek és a képzési szervezeti tanúsítványt kérelmezőknek az illetékes hatóságok által meghatalmazott vagy az illetékes hatóságok nevében eljáró bármely személy számára hozzáférést kell biztosítaniuk az érintett helyiségekhez a szükséges nyilvántartások, adatok, eljárások és az illetékes hatóság feladatainak végrehajtásához kapcsolódó minden egyéb anyag megvizsgálásához.

ATCO.OR.B.030 Meg nem felelésre vonatkozó megállapítások

Az illetékes hatóság által az ATCO.ARE.015 pontnak megfelelően kiadott megállapításokról szóló értesítés kézhezvétele után a képzési szervezet:

- a) azonosítja a megállapítás kiváltó okát;
- b) kidolgoz egy javító intézkedési tervet; és
- c) igazolja az illetékes hatóság által elfogadott javító intézkedés végrehajtását az adott hatósággal egyeztetett határidőn belül, az ATCO.ARE.015 ponttal összhangban.

ATCO.OR.B.035 Haladéktalan reagálás a repülésbiztonsági problémákra

A képzési szervezet végrehajt minden, az illetékes hatóság által az ATCO.AR.C.001 a) 3. ponttal összhangban a képzési szervezetek tevékenységére vonatkozóan előírt repülésbiztonsági intézkedést.

ATCO.OR.B.040 Események bejelentése

- a) A munkahelyi gyakorlati képzést nyújtó képzési szervezetek a 996/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ és a 376/2014/EU irányelvben meghatározott módon jelentést tesznek a képzési tevékenységük nyomán bekövetkező minden balesetről, súlyos repülőeseményről és eseményről az illetékes hatóságnak és minden olyan más szervezetnek, amely felé az üzemben tartó állama tájékoztatási kötelezettséget írt elő.
- b) A jelentéseket a lehető leghamarabb meg kell tenni, de mindenképpen 72 órán belül attól számítva, hogy a képzési szervezet észlelte azt az állapotot, amelyre a jelentés vonatkozik, kivéve, ha ezt valamilyen rendkívüli körülmény megakadályozza.
- c) Adott esetben a képzési szervezetnek intézkedéseket kell meghatároznia a hasonló események jövőbeni előfordulásának megelőzésére, és azokról haladéktalanul részletes jelentést kell készítenie.
- d) A 996/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 376/2014/EU rendelet sérelme nélkül, az a), b) és c) pontban említett jelentéseket az illetékes hatóság által előírt formában és módon kell megtenni, és azoknak tartalmazniuk kell a helyzetre vonatkozóan a képzési szervezet által ismert minden információt.

C. ALRÉSZ

A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓK KÉPZÉSI SZERVEZETEINEK IRÁNYÍTÁSA**ATCO.OR.C.001 A képzési szervezetek irányítási rendszere**

A képzési szervezetek kidolgoznak, bevezetnek és működtetnek egy irányítási rendszert, amely az alábbiakat foglalja magában:

- a) világosan meghatározott felelősségi körök és elszámoltathatóság a szervezet egészén belül, beleértve a felelős vezető közvetlen elszámoltathatóságát repülésbiztonsági kérdésekben;
- b) a szervezet repülésbiztonsággal kapcsolatos általános elveinek, azaz repülésbiztonsági politikájának ismertetése;
- c) a képzési szervezet tevékenységével járó repülésbiztonsági veszélyek azonosítása, értékelése és az azokhoz kapcsolódó kockázatok kezelése, beleértve a kockázatok csökkentése érdekében tett intézkedéseket és azok hatékonyságának bizonyítását;
- d) a feladataik elvégzésére kiképzett és ahhoz értő személyzet fenntartása;
- e) az irányítási rendszer összes kulcsfontosságú eljárásának dokumentációja, beleértve a személyzet tagjaival a felelősségi köreiket tudatosító módszert és ezen dokumentáció módosítási eljárását;
- f) külön funkció annak figyelemmel kísérésére, hogy teljesíti-e a szervezet a vonatkozó követelményeket. A megfelelés figyelemmel kísérésének részét kell képezze egy visszajelző rendszer, amely a szükséges javító intézkedések hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében tájékoztatja a megállapításokról a felelős vezetőt;
- g) az irányítási rendszernek arányosnak kell lennie a szervezet méretével és tevékenységeivel, figyelembe véve az e tevékenységekkel járó veszélyeket és a hozzájuk társuló kockázatokat.

ATCO.OR.C.005 Szerződés alapján végzett tevékenységek

- a) A képzési szervezeteknek biztosítaniuk kell, hogy ha tevékenységük bármely részét szerződéssel kiszervezik vagy bér munkában végeztetik el, a szerződés alapján vagy bér munkában végeztetett tevékenység vagy résztvékenység megfeleljen a vonatkozó követelményeknek.
- b) Ha a képzési szervezet tevékenységének bármely részét szerződéssel olyan szervezetnek szervezi ki, amely saját maga nem rendelkezik az adott tevékenység végzésére szolgáló, e rendeletnek megfelelő engedéllyel, a szerződés alapján dolgozó szervezetnek tevékenységét a megbízó képzési szervezet számára kiadott tanúsítványban szereplő jóváhagyás feltételei szerint kell végeznie. A megbízó képzési szervezetnek biztosítania kell, hogy az illetékes hatóság hozzáférjen a szerződés alapján dolgozó szervezethez a vonatkozó követelményeknek való folyamatos megfelelés ellenőrzése céljából.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010. október 20-i 996/2010/EU rendelete a polgári légiközlekedési balesetek és repülőesemények vizsgálatáról és megelőzéséről és a 94/56/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2010.11.12., 35. o.).

ATCO.OR.C.010 Személyi feltételek

- a) A képzési szervezetnek ki kell neveznie egy felelős vezetőt.
- b) A képzési szervezetnek ki kell neveznie egy vagy több, képzésért felelős személyt. E személy vagy személyek végső soron a felelős vezetőnek tartoznak elszámolással.
- c) A képzési szervezetnek elegendő számú szakképzett szakemberrel kell rendelkeznie a tervezett feladatoknak és tevékenységeknek a vonatkozó követelmények betartásával történő végrehajtásához.
- d) A képzési szervezetnek nyilvántartást kell vezetnie az elméleti oktatókról, amely tartalmazza releváns szakmai képesítéseiket, megfelelő ismereteiket és tapasztalataikat és ezek igazolását, valamint oktatási módszereik értékelését és az általuk oktatható tantárgyakat.
- e) A képzési szervezetnek ki kell dolgoznia egy eljárást az elméleti oktatók szaktudásának szinten tartására.
- f) A képzési szervezet gondoskodik arról, hogy a megfelelő kiterjesztések meghosszabbítása érdekében a gyakorlati oktatók és az értékelők sikeresen elvégezzék a megfelelő szinten tartó képzéseket.
- g) A képzési szervezet nyilvántartást vezet a gyakorlati oktatók és az értékelők szaktudásának az ATCO.C.045 pont szerinti értékelésére képesítéssel rendelkező személyekről, azok vonatkozó kiterjesztéseivel együtt.

ATCO.OR.C.015 Létesítmények és berendezések

- a) A képzési szervezetnek rendelkeznie kell az összes tervezett feladatnak és tevékenységnek a jelen rendelet szerinti végrehajtását és irányítását lehetővé tevő létesítményekkel.
- b) A képzési szervezetnek biztosítania kell, hogy a repülésszimulációs oktatóeszközök megfeleljenek a feladatnak megfelelő alkalmazandó előírásoknak és követelményeknek.
- c) A képzési szervezetnek biztosítania kell, hogy a munkahelyi gyakorlati képzés során az oktató pontosan ugyanazokkal az információkkal rendelkezzen, mint a munkahelyi gyakorlati oktatásban részesülő személy, és lehetősége legyen az azonnali beavatkozásra.

ATCO.OR.C.020 Nyilvántartás

- a) A képzési szervezet köteles megőrizni a képzéseken részt vevő vagy korábban részt vett személyek részletes nyilvántartását annak bizonyítására, hogy a tanfolyamok összes követelménye teljesült.
- b) A képzési szervezetnek ki kell dolgoznia és fenn kell tartania az oktatók és az értékelők szakképesítéseinek és oktatási módszereinek értékelésére, valamint adott esetben az általuk oktatható tantárgyak nyilvántartására szolgáló rendszert.
- c) Az a) és a b) pontban előírt nyilvántartást a vonatkozó adatvédelmi törvények értelmében legalább öt évig meg kell őrizni:
 - 1. azt követően, hogy a képzésen részt vevő személy befejezte a tanfolyamot; és
 - 2. azt követően, hogy esettől függően az oktató vagy az értékelő befejezi a képzési szervezet részére végzett feladatainak teljesítését.
- d) A nyilvántartás formátumát is tartalmazó archiválási folyamatot a képzési szervezet irányítási rendszerében határozzák meg.
- e) A nyilvántartásokat biztonságos módon kell tárolni.

ATCO.OR.C.025 Finanszírozás és biztosítások

A képzési szervezetnek bizonyítania kell, hogy elegendő pénzügyi eszköz áll rendelkezésére a képzés e rendelet szerinti nyújtásához, és hogy a tevékenységek – az általuk nyújtott képzés jellegével összhangban – elegendő biztosítási fedezettel rendelkeznek, valamint hogy az összes tevékenység elvégezhető az e rendeletben meghatározott előírások szerint.

D. ALRÉSZ

A TANFOLYAMOKRA ÉS KÉPZÉSI TERVEKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK**ATCO.OR.D.001 A tanfolyamokra és képzési tervekhez vonatkozó követelmények**

A képzési szervezetek kidolgozzák:

- a) a D. alrész I. mellékletében (ATCO rész) meghatározott követelményeknek megfelelően nyújtott képzéstípus(ok)hoz kapcsolódó képzési terveket és képzési tanfolyamokat;
- b) az I. mellékletben (ATCO rész) meghatározott követelményeknek megfelelő jogosításkiterjesztésekhez tartozó tantárgyakat, tantárgyakhoz tartozó célkitűzéseket, témaköröket és altémaköröket;
- c) az ATCO.D.090 a) 3. pontnak és az ATCO.D.095 a) 3. pontnak megfelelő értékelési módszereket.

ATCO.OR.D.005 Vizsga- és értékelési eredmények és bizonyítványok

- a) A képzési szervezetek a kérelmező rendelkezésére bocsátják vizsga- és értékelési eredményeit és, a kérelmező kérésére, kiállítanak egy, a vizsga- és értékelési eredményeket tartalmazó bizonyítványt.
- b) A kezdő képzés, illetve a további jogosítás kiadását célzó, jogosításhoz szükséges képzések sikeres elvégzését követően a képzési szervezet kiállít egy bizonyítványt.
- c) A kérelmező kérésére csak akkor állítható ki az alapképzés elvégzését igazoló bizonyítvány, ha a kérelmező teljes körűen teljesítette az e rendelet 2. függelékében szereplő tantárgyakat, témaköröket és altémaköröket, sikeresen teljesítette a megfelelő vizsgákat és értékeléseket.

E. ALRÉSZ

A REPÜLŐORVOSI KÖZPONTOKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK**ATCO.OR.E.001 Repülőorvosi központok**

A repülőorvosi központoknak a 290/2012/EU bizottsági rendelet (a repülőszemélyzetről szóló rendelet) ⁽¹⁾ VII. melléklete ORA.GEN és ORA.AeMC alrészének rendelkezéseit kell alkalmazniuk azzal az eltéréssel, hogy:

- a) minden 1. osztályra vonatkozó utalást 3. osztályra vonatkozó utalásra kell cserélni; és
- b) a MED részre vonatkozó összes utalást az ATCO.MED részre vonatkozó utalásra kell cserélni.

⁽¹⁾ A Bizottság 2012. március 30-i 290/2012/EU rendelete a polgári légi közlekedéshez kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő rögzítéséről szóló 1178/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 100., 2012.4.5., 1. o.).

IV. MELLÉKLET

ATCO.MED RÉSZ

A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓKRA VONATKOZÓ EGÉSZSÉGÜGYI KÖVETELMÉNYEK

A. ALRÉS

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1. SZAKASZ

*Általános rendelkezések***ATCO.MED.A.001 Illetékes hatóság**

E rész alkalmazásában az illetékes hatóság:

- a) a repülőorvosi központok (AeMC) esetében:
 - 1. a repülés-egészségügyi központ székhelye szerinti tagállam által kijelölt hatóság;
 - 2. az Ügynökség, ha a repülőorvosi központ székhelye harmadik országban van;
- b) a repülőorvos-szakértők (AME) esetében:
 - 1. a repülőorvos-szakértő fő tevékenységi helye szerinti tagállam által kijelölt hatóság;
 - 2. ha a repülőorvos-szakértő fő tevékenységi helye harmadik országban van, az azon tagállam által kijelölt hatóság, amelyhez a repülőorvos-szakértő a repülőorvos-szakértői tanúsítvány kiadására vonatkozó kérelmet benyújtja.

ATCO.MED.A.005 Alkalmazási kör

Az e mellékletben szereplő rész az alábbiakra vonatkozó követelményeket rögzíti:

- a) a légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyhez (kivéve szimulátoroktatók), illetve a gyakornok légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyhez kapcsolódó jogosultságok gyakorlásához szükséges orvosi minősítés kiadása, érvényessége, meghosszabbítása és megújítása; és
- b) a repülőorvos-szakértők 3. osztályú orvosi minősítések kiadására feljogosító tanúsítása.

ATCO.MED.A.010 Fogalommeghatározások

E rész alkalmazásában:

- a) „Jóváhagyott orvosi vélemény”: az engedélyező hatóság által elismert szakorvos(ok) által objektív és megkülönböztetésmentes kritériumok figyelembevételével alkotott, valamely konkrét esetre vonatkozó vélemény, amelyet szükség szerint operatív, illetve más szakértőkkel egyeztettek, és amely tartalmazza a működési kockázatok értékelését;
- b) „Repülés-egészségügyi értékelés”: egy kérelmező egészségügyi alkalmasságának megállapítása, amely az e részben előírtak szerint a kérelmező kórtörténetének és repülés-egészségügyi vizsgálatainak, valamint szükség szerint további vizsgálatoknak és teszteknek a kiértékelésén alapul;
- c) „Repülés-egészségügyi vizsgálat”: szemrevételezés, tapintás, kopogtatás, hallgatózás vagy egyéb vizsgálati módok, amelyek célja kifejezetten a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok gyakorlásához szükséges egészségügyi alkalmasság megállapítása;
- d) „Szemész szakember”: szemész szakorvos vagy optometriai képzettséggel rendelkező és kóros állapotok felismerésére képzettséggel rendelkező optikus szakember;
- e) „Kivizsgálás”: a kérelmező feltételezhető kóros állapotának értékelése vizsgálatok és tesztek segítségével abból a célból, hogy megállapítást nyerjen a kóros állapot fennállta, illetve hiánya;
- f) „Engedélyező hatóság”: azon tagállam illetékes hatósága, amely a szakszolgálati engedélyt kiadta, illetve amelyhez a kérelmező a szakszolgálati engedély kiadására vonatkozó kérelmét benyújtotta, illetve – amennyiben az illető még nem kérelmezte szakszolgálati engedély kiadását – az e rész szerinti illetékes hatóság;

- g) „Korlátozás”: olyan, az orvosi minősítésen feltüntetett feltétel, amelynek teljesülnie kell a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok gyakorlása során;
- h) „Fénytörési hiba”: a normál látástól a legrendellenesebb fénytörésű meridián mentén szabványos módszerekkel mért és dioptriában kifejezett eltérés;
- i) „Súlyos”: a kóros állapotnak egy olyan foka, amelynek következtében a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok biztonságosan nem gyakorolhatók.

ATCO.MED.A.015 Orvosi titoktartás

A repülés-egészségügyi vizsgálatba, repülés-egészségügyi értékelésbe és tanúsításba bevont személyeknek mindenkor eleget kell tenniük az orvosi titoktartásra vonatkozó kötelezettségüknek.

ATCO.MED.A.020 Az egészségügyi alkalmasság csökkenése

- a) A szakszolgálati engedélyes nem gyakorolhatja a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságokat, ha:
 - 1. tudomása van egészségügyi alkalmasságának bármintű csökkenéséről, amely gátolhatja a szóban forgó jogosultságok biztonságos gyakorlásában;
 - 2. olyan vényköteles vagy nem vényköteles gyógyszert szed vagy használ, amely akadályozhatja az engedélyben szereplő jogosultságok biztonságos gyakorlását;
 - 3. olyan orvosi, műtéti vagy egyéb kezelésben részesül, amely veszélyeztetheti a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok biztonságos gyakorlását.
- b) Továbbá a 3. osztályú orvosi minősítéssel rendelkező személynek haladéktalanul repülés-egészségügyi szakemberhez kell fordulnia a szakszolgálati engedélye által biztosított jogosultságok gyakorlása előtt, ha:
 - 1. operáción vagy más invazív beavatkozáson esett át;
 - 2. valamilyen gyógyszer rendszeres szedésébe kezdett;
 - 3. olyan súlyos személyi sérülést szenvedett, amelynek következtében nem tudja teljes körűen gyakorolni a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságokat;
 - 4. olyan súlyos betegségben szenved, amelynek következtében nem tudja teljes körűen gyakorolni a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságokat;
 - 5. várandós;
 - 6. kórházba vagy más betegellátó intézménybe utalták;
 - 7. először van szüksége látásjavító szemüvegre vagy kontaktlencsére.

Ezekben az esetekben a repülőorvosi központnak vagy a repülőorvos-szakértőnek meg kell vizsgálnia a szakszolgálati engedélyes egészségügyi alkalmasságát, és el kell döntenie, hogy alkalmas-e jogosultságainak újbóli gyakorlására.

ATCO.MED.A.025 A repülőorvosi központok és a repülőorvos-szakértők kötelezettségei

- a) Az ebben a részben előírt orvosi vizsgálatok és alkalmassági vizsgálatok során a repülőorvosi központok, illetve a repülőorvos-szakértők kötelesek:
 - 1. biztosítani, hogy a kérelmezővel nyelvi korlátok nélkül lehessen kommunikálni;
 - 2. tájékoztatni a kérelmezőt a kórtörténetével kapcsolatban tett elégtelen, pontatlan vagy hamis kijelentések következményeiről;
 - 3. értesíteni az engedélyező hatóságot, ha a kérelmező a kórtörténetével kapcsolatban elégtelen, pontatlan vagy hamis kijelentéseket tesz;
 - 4. értesíteni az engedélyező hatóságot, ha a kérelmező a folyamat bármely szakaszában visszavonja az orvosi minősítés iránti kérelmet.
- b) A repülés-egészségügyi vizsgálatok és alkalmassági vizsgálat befejezése után a repülőorvosi központ és a repülőorvos-szakértő köteles:
 - 1. tájékoztatni a kérelmezőt arról, hogy egészségügyileg alkalmasnak találta-e vagy sem, illetve hogy továbbírányította-e az engedélyező hatósághoz;
 - 2. tájékoztatni a kérelmezőt az orvosi minősítésén feltüntetett minden korlátozásról; és

3. tájékoztatni az egészségügyileg alkalmatlanná minősített kérelmezőt arról, hogy jogosult a döntés felülvizsgálatát kérni; és
 4. haladéktalanul benyújtani az engedélyező hatósághoz egy aláírt vagy elektronikusan hitelesített jelentést, amely tartalmazza az orvosi minősítéshez végzett repülés-egészségügyi vizsgálatok és alkalmassági vizsgálatok részletes eredményeit, valamint a kérelem, a vizsgálati lap és az orvosi minősítés egy példányát; és
 5. tájékoztatni a kérelmezőt az egészségügyi alkalmasságának csökkenése esetén az ATCO.MED.A.020 pontnak megfelelően rá háruló felelősségről.
- c) A repülőorvosi központ és a repülőorvos-szakértő köteles az e rész szerint elvégzett repülés-egészségügyi vizsgálatok és alkalmassági vizsgálatok részleteiről és azok eredményeiről vezetett nyilvántartást legalább tíz évig vagy, ha a nemzeti jog ennél hosszabb időtartamot ír elő, az ott megállapított ideig megőrizni.
- d) A repülőorvosi központ és a repülőorvos-szakértő köteles az összes repülés-egészségügyi adatlapot, vizsgálati lapot és egyéb releváns információt kérésre megküldeni az illetékes hatóság egészségügyi szakértőjének, ha azokra a következő célokból szükség van:
1. orvosi minősítés;
 2. felügyeleti funkció.

2. SZAKASZ

Orvosi minősítésekre vonatkozó követelmények

ATCO.MED.A.030 Orvosi minősítések

- a) A légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély vagy gyakornok légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély kérelmezőinek és az ilyen engedélyekkel rendelkezőknek 3. osztályú orvosi minősítéssel kell rendelkezniük.
- b) A szakszolgálati engedélyes egyszerre csak egy, e rész szerint kiállított orvosi minősítéssel rendelkezhet.

ATCO.MED.A.035 Orvosi minősítés iránti kérelem

- a) Az orvosi minősítés iránti kérelmeket az illetékes hatóság által megállapított formátumban kell benyújtani.
- b) Az orvosi minősítés kérelmezője a repülőorvosi központ vagy a repülőorvos-szakértő rendelkezésére bocsátja a következőket:
1. személyazonosságot igazoló irat;
 2. aláírt nyilatkozat:
 - i. az illető kórtörténetére vonatkozó egészségügyi tényekről;
 - ii. arról, hogy az illető korábban kérelmezett-e már orvosi minősítést, illetve korábban végeztek-e már rajta orvosi minősítés kiadásához szükséges vizsgálatokat, és ha igen, ki és milyen eredménnyel;
 - iii. arról, hogy az illetőt korábban minősítették-e egészségügyileg alkalmatlannak, illetve orvosi minősítését valaha felfüggesztették-e vagy visszavonták-e.
- c) Meglévő orvosi minősítés meghosszabbításának vagy megújításának kérelmezése esetén a kérelmezőnek a vonatkozó vizsgálatok előtt be kell mutatnia a legfrissebb orvosi minősítését a repülőorvosi központnak vagy a repülőorvos-szakértőnek.

ATCO.MED.A.040 Orvosi minősítések kiadása, meghosszabbítása és megújítása

- a) Orvosi minősítés csak akkor adható ki, érvényesíthető újra, illetve újítható meg, ha a szükséges orvosi vizsgálatok és alkalmassági vizsgálatok lezárultak, és a kérelmezőt egészségügyileg alkalmasnak minősítették.
- b) Első kiadás
3. osztályú orvosi minősítést elsőként csak repülőorvosi központ állíthat ki.
- c) Meghosszabbítás és megújítás
3. osztályú orvosi minősítés meghosszabbítását vagy megújítását repülőorvosi központ vagy repülőorvos-szakértő végezheti el.

- d) Repülőorvosi központ vagy repülőorvos-szakértő csak abban az esetben adhat ki, érvényesíthet újra, illetve újíthat meg orvosi minősítést, ha:
1. a kérelmező rendelkezésre bocsátja a teljes kórtörténetet és – amennyiben a repülőorvosi központ vagy a repülőorvos-szakértő kéri – a kérelmező orvosa vagy más szakorvos által végzett vizsgálatok és tesztek eredményeit; és
 2. a repülőorvosi központ vagy a repülőorvos-szakértő a szükséges orvosi vizsgálatok és tesztek alapján elvégezte a repülő-egészségügyi alkalmassági vizsgálatot, és meggyőződött arról, hogy a kérelmező megfelel e rész összes vonatkozó követelményének.
- e) A repülőorvos-szakértő, a repülőorvosi központ vagy továbbirányítás esetén az engedélyező hatóság – amennyiben ez klinikailag indokolt – előírhat a kérelmező számára további orvosi vizsgálatokat és kivizsgálásokat az orvosi minősítés kiadása, meghosszabbítása vagy megújítása előtt.
- f) Az engedélyező hatóság megfelelő esetben kiadhat, illetve újból kiadhat orvosi minősítést, ha:
1. az esetet hozzá irányították;
 2. azt állapította meg, hogy ki kell javítani a minősítésen feltüntetett adatokat, amely esetben a helytelen adatokat tartalmazó orvosi minősítést vissza kell vonni.

ATCO.MED.A.045 Orvosi minősítések érvényessége, meghosszabbítása és megújítása

a) Érvényesség

1. Az 3. osztályú orvosi minősítés érvényességi ideje 24 hónap.
2. A 3. osztályú orvosi minősítés érvényességi idejét 12 hónapra kell csökkenteni a 40. életévét betöltött szakszolgálati engedélyesek esetében. A 40. életév betöltése előtt kiállított orvosi minősítés érvényessége megszűnik, amikor az engedélyes betölti a 41. életévét.
3. Az orvosi minősítés, valamint az ahhoz kapcsolódó vizsgálat vagy szakorvosi kivizsgálás érvényességi ideje:
 - i. a kérelmezőnek a repülés-egészségügyi vizsgálat idején betöltött korától függ; és
 - ii. első kiadás vagy megújítás esetén a repülés-egészségügyi vizsgálat időpontjától számítódik; meghosszabbítás esetén a lejárati időpontot a korábbi orvosi minősítés lejárati időpontja alapján kell kiszámítani.

b) Meghosszabbítás

Az orvosi minősítés meghosszabbításához szükséges vizsgálatokat és alkalmassági vizsgálatokat legkorábban 45 nappal az orvosi minősítés lejárati időpontja előtt lehet elvégezni.

c) Megújítás

- 1) Ha az orvosi minősítéssel rendelkező személy nem felel meg a b) pontban foglaltaknak, megújítási repülés-egészségügyi vizsgálat és értékelés szükséges.
- 2) Ha az orvosi minősítés lejárata óta:
 - i. 2 évnél rövidebb idő telt el, meghosszabbítási rutinvizsgálatot kell végezni;
 - ii. több mint 2 év telt el, a repülőorvosi központ, illetve repülőorvos-szakértő csak a kérelmező repülés-egészségügyi minősítése korábbi eredményeinek kiértékelése után végzi el a megújítással kapcsolatos repülés-egészségügyi vizsgálatot;
 - iii. több mint 5 év telt el, az első kiadásra vonatkozó vizsgálati követelményeket kell alkalmazni, az értékelésnek pedig az meghosszabbításra követelményeken kell alapulnia.

ATCO.MED.A.046 Orvosi minősítés felfüggesztése és visszavonása

- a) Az orvosi minősítés visszavonása esetén az orvosi minősítéssel rendelkező személynek haladéktalanul vissza kell juttatnia minősítését az engedélyező hatósághoz.
- b) Az orvosi minősítés felfüggesztése esetén az orvosi minősítéssel rendelkező személynek az engedélyező hatóság kérése esetén vissza kell juttatnia minősítését a hatósághoz.

ATCO.MED.A.050 Továbbírányítás

Amennyiben a 3. osztályú orvosi minősítés kérelmezőjét az ATCO MED.B.001 pont értelmében az engedélyező hatósághoz irányítják, a repülőorvosi központnak vagy a repülőorvos-szakértőnek meg kell küldenie az engedélyező hatóság részére a megfelelő orvosi dokumentumokat.

B. ALRÉS**A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓK ORVOSI MINŐSÍTÉSÉRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK****1. SZAKASZ****Általános rendelkezések****ATCO.MED.B.001 Orvosi minősítésekben foglalt korlátozások****a) A 3. osztályú orvosi minősítésekben foglalt korlátozások**

1. Amennyiben a kérelmező nem teljesíti teljes mértékben a 3. osztályú orvosi minősítéssel kapcsolatos követelményeket, de feltehetően nem fogja veszélyeztetni a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok biztonságos gyakorlását, a repülőorvosi központ vagy a repülőorvos-szakértő:
 - i. a kérelmező egészségügyi alkalmasságára vonatkozó döntést az engedélyező hatóság hatáskörébe utalja, az ebben az alrészben jelzett módon; vagy
 - ii. azokban az esetekben, amelyekre vonatkozóan ez az alrész nem rendelkezik az engedélyező hatósághoz történő továbbírányításról, felméri, hogy a kérelmező biztonságosan el tudja-e látni a feladatait az orvosi minősítésben foglalt egy vagy több korlátozással, és kiadja az orvosi minősítést a szükséges korlátozás(ok) feltüntetésével.
2. A repülőorvosi központ vagy repülőorvos-szakértő anélkül is meghosszabbíthatja vagy megújíthatja az orvosi minősítést, hogy a kérelmezőt az engedélyező hatósághoz irányítaná.

b) A korlátozások szükségességének mérlegelése során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy:

1. a jóváhagyott orvosi vélemény alapján valószínűsíthető-e, hogy különleges körülmények között a szakszolgálati engedélyből fakadó jogosultságok gyakorlása nem veszélyezteti a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok biztonságos gyakorlását annak ellenére, hogy a kérelmező számszerűleg vagy más módon nem felel meg valamely követelménynek;
2. a kérelmező tapasztalata összhangban van-e az elvégzendő feladattal.

c) Operatív korlátozások

1. Az illetékes hatóság a léginavigációs szolgáltatóval együtt állapítja meg az érintett konkrét operatív környezetben alkalmazandó operatív korlátozásokat.
2. Az orvosi minősítésen kizárólag az engedélyező hatóság tüntetheti fel a megfelelő operatív korlátozásokat.

d) Ha a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok biztonságos gyakorlásának biztosításához szükséges, az orvosi minősítés jogosultjára vonatkozóan bármilyen egyéb korlátozás is elrendelhető.**e) Az orvosi minősítésben fel kell tüntetni a birtokosára elrendelt valamennyi korlátozást.****2. SZAKASZ****A 3. osztályú orvosi minősítésekre vonatkozó orvosi követelmények****ATCO.MED.B.005 Általános rendelkezések**

A kérelmezők esetében nem állhat fenn az alábbiakban felsorolt egyik olyan állapot sem, amely olyan mértékű funkcionális képességcsökkenést eredményezne, mely akadályozhatja a feladatok biztonságos elvégzését, vagy valószínűsítene, hogy a kérelmező hirtelen képtelenné válik az engedélyben szereplő jogosultságok biztonságos gyakorlására.

1. veleszületett vagy szerzett rendellenesség;
2. aktív, látens, heveny vagy krónikus betegség vagy munkaképesség-csökkenés;

3. seb, sérülés vagy műtéti következmény;
4. bármely vénýköteles vagy nem vénýköteles terápiás, diagnosztikai vagy preventív gyógyszer hatása vagy mellékhatása.

ATCO.MED.B.010 Szív- és érrendszer

a) Vizsgálat

1. Standard, 12 elvezetéses nyugalmi elektrokardiogramot (EKG) és jelentést kell készíteni az orvosi minősítés első kiadásával kapcsolatban végzett vizsgálat során, majd:
 - i. 30 éves életkorig négyévente;
 - ii. ezt követően minden meghosszabbítási vagy megújítási vizsgálatkor; és
 - iii. amikor klinikailag javallott.
2. Kiterjedt szív- és érrendszeri vizsgálatot kell végezni:
 - i. a 65 év feletti első meghosszabbítási vagy megújítási vizsgálatkor;
 - ii. ezt követően négyévente; és
 - iii. amikor klinikailag javallott.
3. Az orvosi minősítés első kiadását szolgáló vizsgálat és a 40 éves kor elérése utáni első vizsgálat alkalmával, valamint amikor klinikailag javallott, meg kell állapítani a szérumlipidek, ezen belül a koleszterin szintjét.

b) Szív- és érrendszer – általános követelmények

1. Egészségügyileg alkalmatlannak minősül a kérelmező, ha esetében fennáll az alábbiak valamelyike:
 - i. a mellkasi vagy szuprarenális hasi aorta aneurizmája műtét előtt;
 - ii. bármely szívbillentyű súlyos funkcionális vagy tünetekkel járó rendellenessége;
 - iii. szív vagy szív-tüdő átültetés.
2. A kérelmezőt alkalmassá minősítésének mérlegelése előtt az engedélyező hatósághoz kell irányítani, ha esetében az igazolt kórtörténet vagy diagnózis szerint fennáll az alábbiak valamelyike:
 - i. perifériás artéria betegsége műtét előtt vagy után;
 - ii. a mellkasi vagy szuprarenális hasi aorta aneurizmája műtét után;
 - iii. az infrarenális hasi aorta aneurizmája műtét előtt vagy után;
 - iv. funkcionális szempontból nem jelentős szívbillentyű-rendellenesség;
 - v. szívbillentyűműtét utáni állapot;
 - vi. a szívburok, a szívizom vagy a szívbelhártya rendellenessége;
 - vii. veleszületett szívrendellenesség korrekciós műtét előtt vagy után;
 - viii. visszatérő vazovagális ájulás;
 - ix. artériás vagy vénás trombózis;
 - x. tüdőembólia;
 - xi. szisztémás véralvadást gátló kezelést igénylő szív- és érrendszeri állapot.

c) Vérnyomás

1. A vérnyomást minden vizsgálat alkalmával meg kell mérni.
2. A kérelmező vérnyomásának a normális értékhatárokon belül kell lennie.
3. A kérelmező egészségügyileg alkalmatlannak minősül, ha:
 - i. esetében tünetekkel járó alacsony vérnyomás áll fenn; vagy
 - ii. vérnyomása – kezelt vagy kezelés nélküli állapotban – vizsgálat esetén következetesen meghaladja a 160 Hgmm szisztolés és/vagy 95 Hgmm diasztolés értéket.
4. A vérnyomás beállítását célzó gyógyszerelés megkezdése ideiglenes alkalmatlansági időszakot tesz szükségessé a súlyos mellékhatások kizárása érdekében.

d) Koszorúér-betegség

1. Egészségügyileg alkalmatlannak minősül a kérelmező, ha esetében fennáll az alábbiak valamelyike:
 - i. tünetekkel járó koszorúér-betegség;
 - ii. gyógyszerrel beállított koszorúér-betegség tünetei.
2. Az olyan kérelmezőt, akinél az alábbiakban felsoroltak bármelyike fennáll, az engedélyező hatósághoz kell irányítani, és alkalmassá minősítése előtt kardiológiai értékelésnek kell alávetni az iszkémiás szívbetegség kizárása érdekében:
 - i. ha esetében iszkémiás szívbetegség gyanítható;
 - ii. ha esetében angina elleni kezelést nem igénylő, tünetekkel nem járó kisebb koszorúér-betegség áll fenn.
3. A kérelmezőt alkalmassá minősítésének mérlegelése előtt az engedélyező hatósághoz kell irányítani és kardiológiai értékelésnek kell alávetni, ha esetében a kórtörténet vagy diagnózis szerint fennáll az alábbiak valamelyike:
 - i. iszkémiás szívbetegség;
 - ii. szívizominfarktus;
 - iii. koszorúér-betegség miatti revaszkularizáció és értágítás.

e) Ritmus- és ingerületvezetési zavarok

1. A 3. osztályú orvosi minősítés kérelmezőjét az engedélyező hatósághoz kell irányítani, ha esetében a szív bármilyen súlyos időszakos vagy állandósult ingerületvezetési vagy ritmuszavara áll fenn, és alkalmassá minősíthetősége előtt kielégítő eredményekkel záruló kardiológiai értékelésnek kell alávetni. E zavarok közé tartoznak az alábbiak:
 - i. szupraventrikuláris aritmia, beleértve az időszakos vagy állandósult sinoatrialis működési zavart, a pitvarremegést és/vagy -lebegést és a tünetekkel nem járó sinusleállást;
 - ii. teljes bal Tawara-szárblokk;
 - iii. Mobitz 2. típusú pitvar-kamrai blokk,
 - iv. széles és/vagy keskeny QRS-tachycardia;
 - v. kamrai preexcitáció;
 - vi. QT-szakasz tünetekkel nem járó megnyúlása;
 - vii. elektrokardiográfiával kimutatott Brugada-jel.

2. Azok a kérelmezők, akiknek esetében fennáll az i–vii. pontban felsorolt állapotok valamelyike, minden egyéb rendellenesség hiányában és kielégítő kardiológiai értékelés alapján alkalmassá minősíthetők:
 - i. inkomplett Tawara-szárbblokk;
 - ii. teljes jobb Tawara-szárbblokk;
 - iii. stabil bal tengelydeviáció;
 - iv. tünetekkel nem járó sinus bradycardia;
 - v. tünetekkel nem járó sinus tachycardia;
 - vi. tünetekkel nem járó, izolált, egységes kamra feletti vagy kamrai ektópiás komplexek;
 - vii. elsőfokú pitvar-kamrai blokk;
 - viii. Mobitz 1. típusú pitvar-kamrai blokk.
3. A kérelmezőt alkalmassá minősítésének mérlegelése előtt az engedélyező hatósághoz kell irányítani és kardiológiai vizsgálatnak kell alávetni, amely vizsgálatnak kielégítő eredménnyel kell zárulnia, ha esetében fennáll az alábbiak valamelyike:
 - i. ablációs kezelés;
 - ii. ritmusszabályozó (pacemaker) beültetése,
4. Egészségügyileg alkalmatlannak minősül a kérelmező, ha esetében fennáll az alábbiak valamelyike:
 - i. tünetekkel járó sinoatrialis betegség;
 - ii. teljes pitvar-kamrai blokk;
 - iii. a QT-szakasz tünetekkel járó megnyúlása;
 - iv. automatikus beültethető defibrillátor rendszer;
 - v. tachycardia elleni kamrai ritmusszabályozó (pacemaker).

ATCO.MED.B.015 Légzőrendszer

- a) A jelentősen csökkent légzésfunkciójú kérelmezőket az engedélyező hatósághoz kell irányítani a repülés-egészségügyi alkalmassági vizsgálat céljából. A légzésfunkció helyreállása és kielégítő volta esetén mérlegelhető az alkalmassá minősítés.
- b) Vizsgálat

Az első vizsgálatkor és klinikailag indokolt esetben légzésfunkciós vizsgálatokra van szükség.
- c) A gyógyszeres kezelést igénylő asztmát mutató kórtörténettel vagy igazolt diagnózissal rendelkező kérelmezőt kielégítő légzőszervi értékelésnek kell alávetni. Alkalmassá minősítése akkor vehető fontolóra, ha a kérelmező tünetmentes, és a kezelés nem befolyásolja a repülésbiztonságot.
- d) A kérelmezőt, ha esetében a kórtörténet vagy az igazolt diagnózis szerint az alábbiak bármelyike fennáll, alkalmassá minősítésének mérlegelése előtt az engedélyező hatósághoz kell irányítani és légzőszervi vizsgálatnak kell alávetni, amely vizsgálatnak kielégítő eredménnyel kell zárulnia:
 1. a légzőrendszer aktív gyulladásos betegsége;
 2. aktív szarkoidózis;
 3. légmell;

4. alvási apnoé szindróma;
5. nagy mellkasi műtét;
6. krónikus obstruktív légúti betegség;
7. tüdőátültetés.

ATCO.MED.B.020 Emésztőrendszer

- a) Egészségügyileg alkalmatlannak minősül a kérelmező, ha esetében az emésztőtraktus vagy annak függelékei bármely részében betegség vagy műtéti beavatkozás bármilyen olyan következménye mutatkozik, amely képességhorogatózó hatású lehet, különös tekintettel a szűkület vagy kompresszió okozta bármilyen akadályozottságra.
- b) A kérelmezőnél nem állhat fenn sérv, amely esetleg képességeket korlátozó tünetekhez vezethet.
- c) Azok a kérelmezők, akik gasztrointesztinális zavarokban szenvednek, beleértve az 1–5. pontban felsorolt eseteket, eredményes kezelés vagy műtétet követő teljes felépülés után kielégítő gasztroenterológiai értékelés alapján alkalmasnak minősíthetők:
 1. gyógyszeres kezelést igénylő, visszatérő emésztési zavar;
 2. hasnyálmirigy-gyulladás;
 3. tünetekkel járó epekőesség;
 4. az igazolt diagnózis vagy a kórtörténet szerinti krónikus gyulladásos bélbetegség;
 5. az emésztőtraktust vagy annak függelékeit érintő műtéti beavatkozás utáni állapot, beleértve a fenti szervek teljes részleges kimetszését vagy elmozdítását.

ATCO.MED.B.025 Anyagsere- és endokrin rendszer

- a) Az anyagsere-, táplálkozási vagy endokrin működési zavarban szenvedő kérelmező az állapot igazolt stabilitása esetén és kielégítő repülés-egészségügyi értékelés alapján alkalmassá minősíthető.
- b) Cukorbetegség
 1. Az inzultint igénylő cukorbeteg kérelmező egészségügyileg alkalmatlannak minősül.
 2. A vércukorszint kontrollja érdekében inzultintól eltérő gyógyszer alkalmazását igénylő cukorbetegségben szenvedő kérelmezőt az engedélyező hatóságok kell irányítani. Az alkalmassá minősítés akkor mérlegelhető, ha igazolható, hogy a vércukorszint kontrollját elérték, és az stabil.

ATCO.MED.B.030 Hematológia

- a) A repülőorvos-szakértőnek vagy a repülőorvosi központnak kell döntenie a vérvizsgálatról, ha végeznek ilyet, a kórtörténet figyelembevételével és a fizikai vizsgálat után.
- b) A kérelmezőt, ha esetében olyan kóros hematológiai állapot áll fenn, mint:
 1. alvadási, vérzéses vagy trombózisos zavar;
 2. krónikus leukémia,
 3. hemoglobinnal kapcsolatos rendellenesség, ideértve egyebek közt a vérszegénységet, az eritrocitózist és a hemoglobinopátiát;
 4. jelentős nyirokszervi megnagyobbodás;
 5. lépmeagnagyobbodás,az engedélyező hatóságok kell irányítani. Az alkalmassá minősítés kielégítő repülés-egészségügyi értékelés alapján mérlegelhető.
- c) A heveny leukémiában szenvedő kérelmezőket alkalmatlannak kell minősíteni.

ATCO.MED.B.035 Genitourinális szervek

- a) Minden repülés-egészségügyi vizsgálat során vizeletelemzést is kell végezni. A vizelet nem tartalmazhat semmilyen rendellenes, patológiásnak ítélt elemet.
- b) Egészségügyileg alkalmatlannak minősül a kérelmező, ha esetében a genitourinális szervek vagy azok függelékei bármely részében betegség vagy műtéti eljárás bármilyen következménye mutatkozik, amely képességhatároló hatású lehet, különös tekintettel a szűkület vagy kompresszió okozta bárminemű akadályozottságra.
- c) A kérelmező, ha esetében olyan genitourinális szervi zavar áll fenn, mint:
1. vesebetegség;
 2. egy vagy több húgyúti kő,
- kielégítő veseműködési/urológiai értékelés alapján alkalmasnak minősíthető.
- d) A kérelmezőt, aki:
1. a genitourinális szerveket vagy azok függelékeit érintő nagy műtéti beavatkozáson esett át, beleértve a fenti szervek teljes vagy részleges eltávolítását vagy megkerülését; vagy
 2. nagy urológiai műtéten esett át,
- az engedélyező hatósághoz kell irányítani, hogy a teljes felépülését követően repülés-egészségügyi vizsgálatot végezzenek rajta az alkalmasság minősíthetőségéhez.

ATCO.MED.B.040 Fertőző betegségek

- a) A HIV-pozitív kérelmezőt az engedélyező hatósághoz kell irányítani, és a kérelmező kielégítő szakorvosi értékelés alapján alkalmasnak minősíthető, feltéve, hogy az engedélyező hatóságnak elegendő bizonyítéka van arról, hogy a kezelés nem veszélyezteti a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok biztonságos gyakorlását.
- b) A kérelmezőt, ha esetében olyan fertőző betegséget állapítanak meg, vagy ha olyan fertőző betegség tüneteit mutatja, mint:
1. heveny szifilisz;
 2. aktív tuberkulózis;
 3. fertőző májgyulladás;
 4. trópusi betegségek,
- az engedélyező hatósághoz kell irányítani repülés-egészségügyi alkalmassági vizsgálat céljából. A teljes felépülést követően kielégítő szakorvosi értékelés alapján mérlegelhető az alkalmas minősítés megadása, feltéve, hogy az engedélyező hatóságnak elegendő bizonyítéka van arról, hogy a kezelés nem veszélyezteti a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok biztonságos gyakorlását.

ATCO.MED.B.045 Szülészet és nőgyógyászat

- a) Jelentős nőgyógyászati műtéten átesett kérelmező a teljes felépülésig egészségügyileg alkalmatlannak minősül.
- b) Várandósság

Várandósság esetén, amennyiben a repülőorvosi központ vagy a repülőorvos-szakértő úgy ítéli meg, hogy a szakszolgálati engedélyes alkalmas jogosultságainak gyakorlására, az orvosi minősítés érvényességi idejét a várandósság 34. hetének végéig kell korlátozni. A szakszolgálati engedélyest a várandósság végét követő teljes felépülését követően meghosszabbításához szükséges vizsgálatoknak és alkalmassági vizsgálatoknak kell alávetni.

ATCO.MED.B.050 Csont- és izomrendszer

- a) A kérelmezőnek kielégítően kell tudnia funkcionálisan használni csont- és izomrendszerét annak érdekében, hogy képes legyen a szakszolgálati engedélyben szereplő jogosultságok biztonságos gyakorlására.
- b) A kérelmezőt, ha esetében olyan állandó vagy progresszív csont- és izomrendszeri, illetve reumatológiai állapot áll fenn, amely veszélyeztetheti a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok biztonságos gyakorlását, az engedélyező hatósághoz kell irányítani. Az alkalmasság minősítés kielégítő szakorvosi értékelést követően mérlegelhető.

ATCO.MED.B.055 Pszichiátria

- a) A kérelmező, ha alkohol vagy pszichoaktív anyagok – ezen belül függőséget okozó vagy függőséget nem okozó, rekreációs célú anyagok – fogyasztása vagy ezek helytelen használata miatt mentális vagy magatartási zavarban szenved, egy józansági, illetve pszichoaktív szerek használatától vagy helytelen használatától mentes, dokumentumokkal igazolt időszak elteltéig, valamint az eredményes kezelést követő kielégítő pszichiátriai értékelés elvégzéséig egészségügyileg alkalmatlannak minősül. A kérelmezőt az engedélyező hatósághoz kell irányítani.
- b) A kérelmezőt, ha esetében olyan pszichiátriai állapot áll fenn, mint:
1. hangulatzavar;
 2. neurotikus zavar;
 3. személyiségzavar;
 4. mentális vagy magatartási zavar,
- alkalmassá minősítése előtt kielégítő pszichiátriai értékelésnek kell alávetni. A kérelmezőket az engedélyező hatósághoz kell irányítani az egészségügyi alkalmasság vizsgálata céljából.
- c) Egészségügyileg alkalmatlannak minősül a kérelmező, ha kórtörténete szerint egy vagy több alkalommal megkísérelt szándékosan kárt tenni önmagában. A kérelmezőt az engedélyező hatósághoz kell irányítani és alkalmassá minősítése előtt kielégítő pszichiátriai értékelésnek kell alávetni.
- d) Egészségügyileg alkalmatlannak minősül a kérelmező, ha esetében az igazolt kórtörténet vagy a klinikai diagnózis szerint skizofrénia, skizotípiás, delúzív rendellenesség vagy mánia áll fenn.

ATCO.MED.B.060 Pszichológia

- a) A kérelmezőt, ha olyan stresszhez kapcsolódó tüneteket mutat, amelyek zavarhatják a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok gyakorlásához szükséges képességeit, az engedélyező hatósághoz kell irányítani. Alkalmassá minősítése csak azt követően mérlegelhető, hogy pszichológiai és/vagy pszichiátriai értékelések igazolták, hogy a kérelmező felépült a stresszel összefüggő tünetekből.
- b) A pszichiátriai vagy neurológiai szakorvosi vizsgálat részeként vagy annak kiegészítéseként pszichológiai értékelésre lehet szükség.

ATCO.MED.B.065 Neurológia

- a) Egészségügyileg alkalmatlannak minősül a kérelmező, ha esetében az igazolt kórtörténet vagy diagnózis szerint fennáll az alábbiak valamelyike:
1. epilepszia, a b) 1. és 2. pontban szereplő eseteket kivéve;
 2. bizonytalan eredetű tudatzavar visszatérő epizódjai;
 3. agyműködési zavarra erősen hajlamosító állapotok.
- b) A kérelmezőt alkalmassá minősítésének mérlegelése előtt az engedélyező hatósághoz kell irányítani és további értékelésnek kell alávetni, ha esetében az igazolt kórtörténet vagy diagnózis szerint fennáll az alábbiak valamelyike:
1. epilepszia, öt éves kor utáni előfordulás nélkül;
 2. epilepszia, az utolsó több mint 10 évben előfordulás és mindennemű kezelés nélkül;
 3. epileptiform EEG-rendellenességek és gócos lassú hullámok;
 4. progresszív vagy nem progresszív idegrendszeri betegség;
 5. bizonytalan eredetű tudatzavar vagy tudatvesztés egyszeri epizódja;

6. agysérülés;
7. gerincvelő vagy környéki ideg károsodása;
8. az idegrendszer érrendszeri elégtelenségek – amelyek lehetnek bevérzéses és iszkémiás események is – miatt bekövetkező rendellenességei.

ATCO.MED.B.070 Látórendszer

a) Vizsgálat

1. Az első vizsgálat részét képezi az átfogó szemvizsgálat, amelyet a szem fénytörésétől és funkcionális teljesítményétől függően rendszeresen el kell végezni.
 2. Minden meghosszabbítási és megújítási vizsgálatnak részét képezi a szem rutinvizsgálata.
 3. A kérelmezőt tonometriának kell alávetni a 40. életéve betöltését követő első meghosszabbítási vizsgálat során, illetve klinikailag vagy a családi kórtörténet alapján indokolt esetben.
 4. A kérelmezőnek szemészeti vizsgálati jelentést kell bemutatnia a repülőorvosi központnak vagy repülőorvos-szakértőnek, amennyiben:
 - i. a funkcionális teljesítmény jelentős változásokat mutat;
 - ii. az elvárt távollátási szintek csak korrekciós lencsék használatával érhetők el.
 5. A nagy fénytörési hibával rendelkező kérelmezőt az engedélyező hatósághoz kell irányítani.
- b) A távoli látásélesség előírt értéke, korrekcióval vagy anélkül 6/9 (0,7) vagy ennél jobb mindkét szemén külön-külön, a két szem látásélessége pedig együttesen 6/6 (1,0) vagy ennél jobb.
- c) Az első alkalommal kérelmet benyújtó egészségügyileg alkalmatlannak minősül, ha egy szemmel lát vagy funkcionálisan egy szemmel lát – ideértve a szemizom egyensúlyának zavarait is. Meghosszabbításhoz vagy megújításhoz szükséges vizsgálat esetén a kérelmező alkalmasnak minősíthető, ha a szemészeti vizsgálat kielégítő. A kérelmezőt az engedélyező hatósághoz kell irányítani.
- d) Az első alkalommal kérelmet benyújtó egészségügyileg alkalmatlannak minősül, ha egyik szemének látásélessége szerzett módon az előírtas érték alatt van. Meghosszabbításhoz vagy megújításhoz szükséges vizsgálat esetén a kérelmezőt az engedélyező hatósághoz kell irányítani, és alkalmasnak minősíthetik, ha a szemészeti vizsgálat kielégítő.
- e) A kérelmezőnek képesnek kell lennie az N5-ös vagy azzal egyenértékű táblát 30–50 cm-es távolságról, valamint az N14-es vagy azzal egyenértékű táblát 60–100 cm-es távolságról elolvasni, szükség szerint korrekciós eszköz segítségével.
- f) A kérelmezőnek normális látótérrel és normál binokuláris funkcióval kell rendelkeznie.
- g) A szemműtéten átesett kérelmező a látásfunkciók teljes körű helyreállásáig egészségügyileg alkalmatlannak minősül. Az alkalmassá minősítésről az engedélyező hatóság dönthet egy kielégítő szemészeti értékelés alapján.
- h) Azt a kérelmezőt, akinek az esetében a klinikai diagnózis szerint keratoconus áll fenn, az engedélyező hatósághoz kell irányítani, és szemész szakorvos által végzett kielégítő vizsgálat alapján alkalmasnak lehet minősíteni.
- i) Egészségügyileg alkalmatlannak minősül a kérelmező, ha esetében kettőslátás áll fenn.
- j) Szemüveg és kontaktlencse
1. mennyiben a jogosításhoz kötött feladatok ellátásához szükséges kielégítő látásfunkció csak korrekcióval érhető el, a szemüvegnek vagy kontaktlencsének optimális látásfunkciót kell biztosítania, valamint jól tolerálhatónak és légiforgalmi irányítási célra alkalmasnak kell lennie.
 2. A szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok gyakorlása közben az összes távolságra vonatkozó látási feltételnek egyetlen szemüveg használatával kell megfelelni.
 3. Az engedély(ek)ben szereplő jogosultságok gyakorlása során azonnali használatra alkalmas, hasonló korrekciós tartalkészemüveget kell készenlétben tartani.

4. A szakszolgálati engedélyben szereplő jogosultságok gyakorlása közben viselt kontaktlencsének monofokálisnak és nem színezettnek kell lennie, és az nem lehet ortokeratológiai lencse. Monovision kontaktlencsék nem használhatók.
5. A nagy fénytörési hibával rendelkező kérelmezőnek kontaktlencsét vagy magas törésmutatójú szemüveglencsét kell alkalmaznia.

ATCO.MED.B.075 Színlátás

A kérelmezőnek normál trikromát színlátással kell rendelkeznie.

ATCO.MED.B.080 Fül-orr-gégészet

a) Vizsgálat

1. Minden első, meghosszabbítási és megújítási vizsgálatnak részét képezi a fül-orr-gégészeti rutinvizsgálat.
2. A hallás minden vizsgálat alkalmával vizsgálandó. A kérelmezőnek – mindkét fülére külön-külön tesztelve – meg kell értenie a tőle 2 méterre, normál beszélgetési hangerőn elhangzó szöveget úgy, hogy közben hátat fordít a repülőorvos-szakértőnek.
3. A hallást tisztahang-audiometriával kell vizsgálni az első vizsgálat alkalmával, majd a későbbi meghosszabbítási vagy megújítási vizsgálatok alkalmával 40 éves korig négyévente, ezt követően pedig kétévente kell vizsgálni.
4. Tisztahang-audiometria:
 - i. A 3. osztályú orvosi minősítés kérelmezőjénél a halláscsökkenés az 500, 1 000 vagy 2 000 Hz frekvenciák egyikén sem lehet 35 dB-nél nagyobb, illetve 3 000 Hz-en 50 dB-nél nagyobb egyik fül tekintetében sem.
 - ii. A fenti hallásvizsgálati kritériumokat nem teljesítő kérelmezőt az engedélyező hatósághoz kell irányítani, és alkalmassá minősíthetősége előtt szakorvosi értékelésnek kell alávetni. Az első kérelmezőket beszédészlelési tesztnek kell alávetni. A 3. osztályú orvosi minősítés meghosszabbítását vagy megújítását kérelmezőt operatív környezetben végzett funkcionális hallásvizsgálatnak kell alávetni.
5. Nagyothalló készülék
 - i. Első vizsgálat: ha a hallással kapcsolatos követelmények teljesítéséhez nagyothalló készülék szükséges, a kérelmező egészségügyileg alkalmatlannak minősül.
 - ii. Meghosszabbítási és megújítási célból végzett vizsgálatok: az alkalmassá minősíthetőség akkor mérlegelhető, ha a nagyothalló készülék(ek) vagy a megfelelő protézis használata olyan mértékben javítja a hallást, hogy az eléri az operatív környezetben végzett teljes körű funkcionális teszteléssel mért normál szintet.
 - iii. Ha a normál hallási szint eléréséhez protézis szükséges, a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok gyakorlása közben rendelkezésre kell állnia egy tartalék készüléknek és tartalék kiegészítőknak, például elemeknek.

b) A kérelmezőt, akinek esetében az alábbiak állnak fenn:

1. a belső vagy középfület érintő krónikus, aktív kóros folyamat;
2. egyik vagy mindkét dobhártya nem gyógyult perforációja vagy működési zavara;
3. az egyensúlyszerv működésének zavara;
4. a szájüreg vagy a felső légutak súlyos deformitása vagy jelentős krónikus fertőzése;
5. a beszéd vagy a hangképzés jelentős zavara,

az engedélyező hatósághoz kell irányítani és további fül-orr-gégészeti vizsgálatnak és értékelésnek kell alávetni annak megállapítása érdekében, hogy állapota nem akadályozza-e az engedélyben szereplő jogosultságok biztonságos gyakorlását.

ATCO.MED.B.085 Bőrgyógyászat

A kérelmezőnél nem állhat fenn olyan igazolt bőrgyógyászati állapot, amely akadályozhatja a vonatkozó engedélyben szereplő jogosultságok biztonságos gyakorlását.

ATCO.MED.B.090 Onkológia

- a) Elsődleges vagy másodlagos rosszindulatú betegség megállapítása után a kérelmezőt az engedélyező hatósághoz kell irányítani, és alkalmassá minősíthetősége előtt kielégítő onkológiai értékelésnek kell alávetni.
- b) Egészségügyileg alkalmatlannak minősül a kérelmező, ha esetében az igazolt kórtörténet vagy diagnózis szerint rosszindulatú agydaganat áll fenn.

C. ALRÉS

REPÜLŐORVOS-SZAKÉRTŐK (AME)**ATCO.MED.C.001 Jogosultságok**

- a) E résznek megfelelően a repülőorvos-szakértők a 3. osztályú orvosi minősítések meghosszabbítására és megújítására, valamint a megfelelő repülés-egészségügyi vizsgálatok és értékelések elvégzésére jogosultak.
- b) A repülőorvos-szakértő jogosultságainak alkalmazási körét és az arra vonatkozó feltételeket fel kell tüntetni a tanúsítványban.
- c) A repülőorvos-szakértői tanúsítvány birtokosa nem végezhet repülés-egészségügyi vizsgálatokat és értékeléseket a repülőorvos-szakértői tanúsítványát kiállító tagállamtól eltérő tagállamban, kivéve, ha:
 - 1. a fogadó tagállamtól engedélyt kapott arra, hogy szakmai tevékenységét szakorvosként gyakorolhassa;
 - 2. értesítette a fogadó tagállam illetékes hatóságát azon szándékáról, hogy repülés-egészségügyi vizsgálatokat és értékeléseket kíván végezni, illetve repülőorvos-szakértői jogosultságai alkalmazási körén belül orvosi minősítéseket kíván kiállítani; és
 - 3. eligazítást kapott a fogadó tagállam illetékes hatóságától.

ATCO.MED.C.005 Kérelem

- a) A repülőorvos-szakértői tanúsítvány iránti kérelmet az illetékes hatóság által meghatározott eljárásnak megfelelően kell benyújtani.
- b) A repülőorvos-szakértői tanúsítvány kérelmezőjének az illetékes hatóság rendelkezésére kell bocsátania az alábbiakat:
 - 1. személyi adatok és a munkahely címe;
 - 2. az ATCO.MED.C.010 pont szerinti követelmények teljesülését igazoló dokumentumok, többek között a kérelmezett jogosultságoknak megfelelő repülés-egészségügyi képzések sikeres befejezését igazoló bizonyítvány;
 - 3. írásos nyilatkozat arról, hogy a repülőorvos-szakértő az e részben meghatározott követelmények alapján fog orvosi minősítéseket kiállítani.
- c) Amennyiben a repülőorvos-szakértő több helyszínen is végez repülés-egészségügyi vizsgálatokat, az összes ilyen helyszínről és létesítményről köteles megfelelő módon tájékoztatni az illetékes hatóságot.

ATCO.MED.C.010 A repülőorvos-szakértői tanúsítvány kiadására vonatkozó követelmények

A 3. osztályú orvosi minősítés meghosszabbítására és megújítására jogosító repülőorvos-szakértői tanúsítvány kérelmezője:

- a) rendelkezik teljes értékű orvosi képesítéssel és engedéllyel, valamint a képzés sikeres befejezését igazoló bizonyítvánnyal, illetve a szakorvosi képzést igazoló bizonyítékkal;
- b) sikeresen elvégezte az alap- és felsőfokú repülés-egészségügyi képzéseket, többek között a légiforgalmi irányítók egészségügyi alkalmasságára és a légiforgalmi irányítás sajátos környezetére vonatkozó konkrét modulokat is;
- c) az illetékes hatóság felé bizonyítja, hogy:
 - 1. rendelkezik a repülés-egészségügyi vizsgálatok elvégzésére alkalmas megfelelő létesítményekkel, eljárásokkal, dokumentumokkal és működő berendezésekkel; és
 - 2. alkalmazza az orvosi titoktartás biztosításához szükséges eljárásokat és feltételeket.

ATCO.MED.C.015 Repülés-egészségügyi képzések

- a) A repülés-egészségügyi képzéseket a képzést biztosító szervezet elsődleges székhelyén szolgáltató tagállam illetékes hatóságának kell jóváhagynia. A képzést biztosító szervezetnek bizonyítania kell, hogy a képzés tanmenete tartalmazza a szükséges szaktudás megszerzését szolgáló képzési célokat, és a képzésért felelős személyek megfelelő ismeretekkel és tapasztalatokkal rendelkeznek.
- b) A szinten tartó képzések kivételével a tanfolyam végén írásbeli vizsgát kell tenni az adott tanfolyam anyagában szereplő tantárgyakból.
- c) Sikeres vizsga esetén a képzést biztosító szervezet bizonyítványt állít ki a kérelmezők részére a tanfolyam elvégzéséről.

ATCO.MED.C.020 A repülőorvos-szakértői tanúsítványt érintő változások

- a) A repülőorvos-szakértőnek értesítenie kell az illetékes hatóságot a tanúsítványára esetleg hatással lévő alábbi körülményekről:
 - 1. egy orvosi szabályozó testület fegyelmi eljárást vagy vizsgálatot indított a repülőorvos-szakértő ellen;
 - 2. megváltoztak a tanúsítvány kiadásának alapjául szolgáló feltételek, ideértve a kérelemmel együtt benyújtott nyilatkozatok tartalmát is;
 - 3. a repülőorvos-szakértői tanúsítvány kiadására vonatkozó követelmények már nem teljesülnek;
 - 4. megváltozott a repülőorvos-szakértő tevékenységének helye vagy levelezési címe.
- b) Az illetékes hatóság tájékoztatásának elmulasztása a repülőorvos-szakértői tanúsítványból fakadó jogosultságok felfüggesztését vagy visszavonását vonja maga után; az erre vonatkozó döntést az az illetékes hatóság hozza meg, amely felfüggeszti vagy visszavonja a tanúsítványt.

ATCO.MED.C.025 A repülőorvos-szakértői tanúsítványok érvényessége

Repülőorvos-szakértői tanúsítványt legfeljebb hároméves időszakra lehet kiadni. Meghosszabbításának feltétele, hogy birtokosa:

- a) továbbra is megfeleljen az orvosi tevékenység végzésére vonatkozó általános feltételeknek, és szerepeljen az orvosi nyilvántartásban;
 - b) az utolsó három évben repülés-egészségügyi és a légiforgalmi irányítók munkakörnyezetéről szóló szinten tartó képzésen vett részt;
 - c) évente legalább 10 repülés-egészségügyi vizsgálatot végzett. Ezt a vizsgálati számot csak megfelelően indokolt esetben, kizárólag az illetékes hatóság csökkentheti;
 - d) továbbra is megfelel a repülőorvos-szakértői tanúsítványához kapcsolódó feltételeknek; és
 - e) e résznek megfelelően gyakorolja a repülőorvos-szakértői jogosultságokat.
-